

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W TORUNIU
Szosa Chełmińska 30/32 87-100 Toruń, tel. 56 669-39-00, fax: 56 669-39-98
<http://www.wuptorun.praca.gov.pl>; e-mail: wup@wup.torun.pl

INFORMACJA O SYTUACJI NA RYNKU PRACY W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W ROKU 2019 I 2020

TORUŃ, KWIECIEŃ 2020 ROKU

Województwo
Kujawsko-Pomorskie

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W TORUNIU
SZOSA CHEŁMIŃSKA 30/32, 87-100 TORUŃ
<http://wuptorun.praca.gov.pl/>
[email: wup@wup.torun.pl](mailto:wup@wup.torun.pl)

SPIS TREŚCI

1. CHARAKTERYSTYKA ZMIAN NA RYNKU PRACY W 2019 ROKU	2
1.1. SYTUACJA GOSPODARCZA – PODSTAWOWE DANE	2
1.2. BEZROBOCIE REJESTROWANE I AKTYWIZACJA OSÓB BEZROBOTNYCH	4
2. FUNDUSZ PRACY W 2019 ROKU	9
2.1. ŚRODKI FUNDUSZU PRACY PRYZNANE W 2019 ROKU	9
2.2. DODATKOWE ŚRODKI FUNDUSZU PRACY Z REZERWY MINISTRA RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ	10
2.3. KRAJOWY FUNDUSZ SZKOLENIOWY	11
2.4. WYDATKI FUNDUSZU PRACY W 2019 ROKU	13
3. GŁÓWNE PRZEDSIĘWZIĘCIA REALIZOWANE NA RZECZ RYNKU PRACY W 2019 ROKU W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM	14
3.1. PROGRAM OPERACYJNY WIEDZA EDUKACJA ROZWÓJ	15
3.2. REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO NA LATA 2014- 2020	18
3.3. PROGRAM OPERACYJNY KAPITAŁ LUDZKI (PO KL)	21
3.4. USŁUGI ŚWIADCZONE BEZPOŚREDNIO NA RZECZ OSÓB BEZROBOTNYCH I POSZUKUJĄCYCH PRACY 22	
4. ZATRUDNIENIE CUDZOZIEMCÓW NA PODSTAWIE OŚWIADCZEŃ O POWIERZENIU PRACY ORAZ ZEZWOLEŃ NA PRACĘ SEZONOWĄ	25
5. SYTUACJA NA RYNKU PRACY W STYCZNIU I LUTYM 2020 ROKU	26
5.1. SYTUACJA GOSPODARCZA	26
5.2. ZMIANA W POZIOMIE BEZROBOCIA REJESTROWANEGO	27
5.3. FUNDUSZ PRACY I EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY W 2020 ROKU	29
5.4. NAJWAŻNIEJSZE DZIAŁANIA W 2020 ROKU (STYCZEŃ – LUTY)	32
5.4.1. WDRAŻANIE PROGRAMU OPERACYJNEGO WIEDZA EDUKACJA ROZWÓJ 2014-2020	32
5.4.2. WDRAŻANIE REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO NA LATA 2014-2020	35
5.4.3. REGIONALNY PLAN DZIAŁAŃ NA RZECZ ZATRUDNIENIA NA 2020 ROK	37
5.4.4. WYKAZ ZAWODÓW, W KTÓRYCH ZA PRZYGOTOWANIE ZAWODOWE MŁODOCIANYCH PRACOWNIKÓW, ZATRUDNIONYCH NA PODSTAWIE UMOWY O PRACĘ, MOŻE BYĆ DOKONYWANA REFUNDACJA PONIESIONYCH PRZEZ PRACODAWCĘ KOSZTÓW WYNAGRODZEŃ I SKŁADEK NA UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE	38
5.4.5. WOJEWÓDZKA RADA RYNKU PRACY	39
5.4.6. PROJEKT WŁASNY WUP W TORUNIU „ZDROWIEJ W PRACY I PO PRACY”	39
6. PODSUMOWANIE	40
ROK 2019	40
ROK 2020	45
WAŻNE INFORMACJE I PUBLIKACJE DOTYCZĄCE REGIONALNEGO RYNKU PRACY	47
SPIS WYKRESÓW I TABEL W TEKŚCIE	48
ANEKS STATYSTYCZNY	49

1. CHARAKTERYSTYKA ZMIAN NA RYNKU PRACY W 2019 ROKU

1.1. SYTUACJA GOSPODARCZA – PODSTAWOWE DANE¹

W 2019 roku widoczna była **dalsza poprawa sytuacji na regionalnym rynku pracy**. Wzrosło **przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw**², które wyniosło 267,9 tys. osób i było wyższe niż w roku poprzednim o 2,7% (rok wcześniej wzrost o 1,9%). W najliczniejszej z sekcji – przetwórstwie przemysłowym – pracowało 129,7 tys. osób (48,4%), tj. o 1,7% więcej niż w 2018 roku. Zauważalny wzrost liczby pracujących dotyczył budownictwa, gdzie w analizowanym okresie pracowało 20,1 tys. osób (7,5% ogółu), o 3,9% więcej niż w 2018 roku. Najsilniejszy spadek przeciętnego zatrudnienia obserwować można było w administrowaniu i działalności wspierającej (11,6 tys. osób – 4,3%, o 7,1% mniej niż w 2018 roku).

W ciągu roku **wzrosła też liczba podmiotów gospodarczych** zarejestrowanych w Krajowym Rejestrze Urzędowym Podmiotów Gospodarki Narodowej REGON – 3,0% (w kraju wzrost o 3,3%). W końcu 2019 roku na terenie województwa kujawsko-pomorskiego działalność gospodarczą prowadziło 203 548 podmiotów (nie licząc osób prowadzących indywidualne gospodarstwo rolne). Sekcjami, w których działało najwięcej podmiotów były sekcje generujące największe zatrudnienie: handel; naprawa pojazdów samochodowych (45 585 podmiotów, tj. 22,4%), budownictwo (27 416 podmioty – 13,5%) oraz przetwórstwo przemysłowe (17 840 podmiotów – 8,8%). **Blisko trzy czwarte podmiotów (73,8%, w kraju 71,3%) to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.**

W końcu 2018 roku województwo kujawsko-pomorskie zamieszkiwało 2 077,8 tys. osób, co stanowiło 5,4% ogółu ludności w Polsce. W województwie, podobnie jak w całym kraju, postępuje **proces starzenia się społeczeństwa**. Sukcesywnie zmniejsza się liczba i udział osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym, a wzrasta odsetek osób w wieku poprodukcyjnym³. Warto zauważyć, że od roku 2014 na terenie województwa mieszka więcej osób w wieku poprodukcyjnym niż przedprodukcyjnym. W końcu 2018 roku osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły 18,0% ludności województwa, w wieku produkcyjnym – 60,9%, a poprodukcyjnym – 21,0%.

Mieszkańcy województwa kujawsko-pomorskiego charakteryzują się wykształceniem niższym niż średnio w kraju. W 2018 roku województwo zajmowało 2. miejsce w kraju (po warmińsko-mazurskim) pod względem udziału osób **bez wykształcenia średniego**.

¹ Podrozdział został przygotowany na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS (www.stat.gov.pl).

² Dotyczy podmiotów gospodarczych sektora przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

³ Wiek przedprodukcyjny – 0 do 17 lat, wiek produkcyjny – od 18 lat do wieku emerytalnego (dla kobiet – 60 lat, dla mężczyzn – 65 lat), wiek poprodukcyjny – powyżej wieku emerytalnego.

W grupie osób w wieku 15 lat i więcej wykształcenia średniego nie miało 47,5% ludności (wobec 41,7% w Polsce).

Liczony w ramach BAEL **wskaźnik zatrudnienia** (procentowy udział pracujących w ogólnej liczbie ludności danej kategorii w wieku 15 lat i więcej) w województwie kujawsko-pomorskim w IV kwartale 2019 roku wyniósł 52,5% (o 1,9 p. proc. mniej niż w Polsce). W skali roku wskaźnik ten zwiększył się w regionie o 0,5 p. proc. a w kraju o 0,4 p. proc.

Zgodnie z ogólnokrajowymi tendencjami, również w województwie kujawsko-pomorskim, widoczne jest zróżnicowanie wartości wskaźnika zatrudnienia ze względu na płeć.

W omawianym okresie w przypadku kobiet wyniósł on 43,4% (2,7 p. proc. mniej niż w kraju), a mężczyzn 62,5% (1,0 p. proc. mniej niż w kraju). W porównaniu z IV kwartałem 2018 roku w regionie wskaźnik zatrudnienia kobiet wzrósł o 0,7 p. proc., a mężczyzn o 0,3 p. proc.

Problem, zarówno dla regionu jak i całego kraju, stanowi także niska aktywność zawodowa osób w wieku 55-64 lata. W analizowanym okresie wskaźnik zatrudnienia w tej grupie dla województwa osiągnął wartość 48,4% i był on o 1,5 p. proc. niższy niż w kraju. Wskaźnik ten znacznie odbiega od średniej dla krajów UE28, która w 2018 roku wyniosła 58,7%.

W IV kwartale 2019 roku w województwie kujawsko-pomorskim pozostawało 749 tys. osób **biernych zawodowo**, które stanowiły 45,5% ogólnej liczby ludności województwa w wieku 15 lat i więcej (w Polsce – 44,0%). Jako najczęstszą przyczynę bierności zawodowej, w 2018 roku, podawano w regionie emeryturę (51,5% wskazań), naukę i uzupełnianie kwalifikacji (16,1%), obowiązki rodzinne i związane z prowadzeniem domu (15,3%) oraz chorobę i niepełnosprawność (13,0%).

Zmniejszenie skali bezrobocia, niewystarczająca aktywność zawodowa mieszkańców oraz zmiany zachodzące w strukturze wiekowej ludności i emigracja zarobkowa mieszkańców województwa w połączeniu z niską jakością dużej części dostępnych w regionie miejsc pracy sprawiają, że pracodawcy coraz częściej napotykają **problemy z pozyskaniem osób chętnych do pracy**. Jak wynika z badania *Barometr zawodów*⁴ w 2020 roku braki kadrowe dotyczyć będą zarówno branż, w których deficyt pracowników widoczny jest w całym kraju (budownictwo, przemysł, transport, opieka zdrowotna i gastronomia) jak i w gałęziach gospodarki charakterystycznych dla województwa kujawsko-pomorskiego: przetwórstwo tworzyw sztucznych czy przemysł elektromaszynowy i drzewny.

Trudności w pozyskaniu i utrzymaniu pracowników w pewnym stopniu są niwelowane przez **zatrudnianie cudzoziemców**. W 2019 roku na terenie województwa kujawsko-pomorskiego wydano 111 203 dokumenty umożliwiające cudzoziemcom pracę w regionie. Wojewoda Kujawsko-Pomorski wydał 42 600 zezwoleń na pracę, a powiatowe urzędy pracy zanotowały 67 527 oświadczeń o powierzeniu pracy cudzoziemcom oraz 1076 pozwoleń na pracę sezonową. Prawie 90% dokumentów dotyczyło obywateli Ukrainy. Poszukiwane były przede

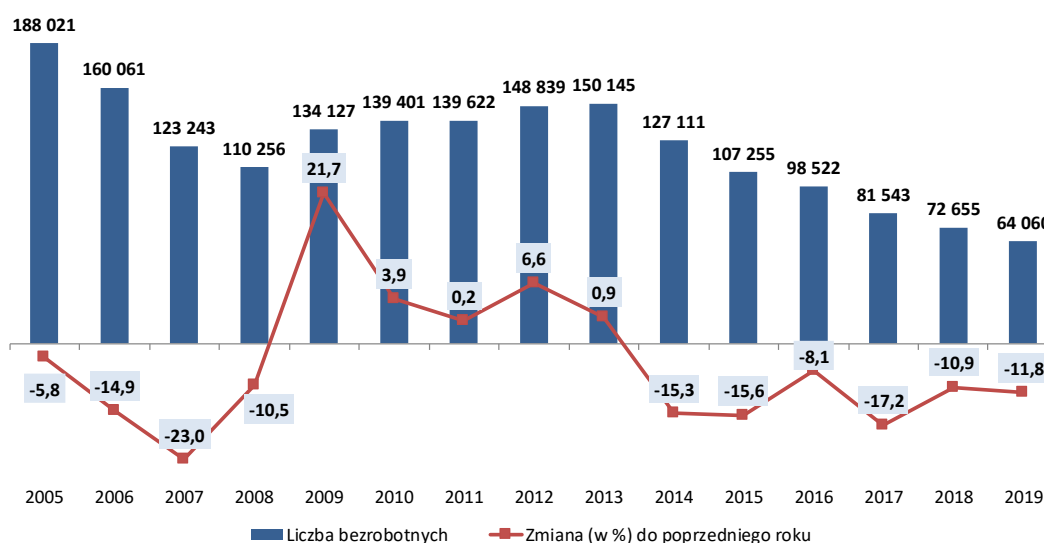
⁴ Więcej informacji o badaniu znajduje się w Załączniku do informacji o rynku pracy.

wszystkim osoby na stanowiska niewymagające wysokich kwalifikacji: robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 44,6% oraz pracownicy przy pracach prostych – 34,0%.

1.2. BEZROBOCIE REJESTROWANE I AKTYWIZACJA OSÓB BEZROBOTNYCH⁵

W końcu grudnia 2019 roku w ewidencji powiatowych urzędów pracy z terenu województwa zarejestrowanych pozostawało **64 060 bezrobotnych** – o 11,8% mniej niż w końcu 2018 roku (rok wcześniej spadek o 10,9%). Był to szósty rok z rzędu kiedy odnotowano spadek liczby bezrobotnych w regionie.

Wykres 1. Liczba bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2005-2019. Stan w końcu roku

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy

Zmniejszenie liczby bezrobotnych spowodowało **spadek stopy bezrobocia rejestrowanego**, definiowanej jako udział osób bezrobotnych wśród osób aktywnych zawodowo, która w grudniu 2019 roku wyniosła 7,8% i była wyższa od krajowej o 2,6 p. proc. W ciągu roku wojewódzka stopa bezrobocia zmniejszyła się o 1,0 p. proc. (w Polsce spadek o 0,6 p. proc.). Stopa bezrobocia liczona w ramach Badań Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) przyjmuje niższe wartości i w IV kwartale 2019 roku wyniosła dla województwa 3,6% i była 0,7 p. proc. wyższa niż w kraju.⁶

⁵ Podrozdział został przygotowany na podstawie Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.

⁶ Z uwagi na różnice metodologiczne w obliczaniu stopy bezrobocia rejestrowanego i według BAEL wskaźniki te są nieporównywalne. W badaniach BAEL przypisanie osoby do grupy bezrobotnych lub pracujących odbywa się na podstawie deklaracji uczestnika badania. Za osobą pracującą uznawane są osoby, które w tygodniu badania wykonywały przez co najmniej 1 godzinę jakąkolwiek pracę przynoszącą dochód lub zarobek.

Poziom bezrobocie rejestrowane jest zróżnicowane pomiędzy poszczególnymi powiatami województwa. Najwięcej zarejestrowanych było w powiecie inowrocławskim (6540 osób), Bydgoszczy (4773 osoby), powiecie włocławskim (4670 osób) i Włocławku (4170 osób). Najwyższą stopę bezrobocia rejestrowanego odnotowano dla powiatów w południowo-wschodniej części województwa: włocławskiego (14,2%), lipnowskiego (15,4%) oraz radziejowskiego (16,4%). W regionie stopa bezrobocia niższa od średniej wojewódzkiej w omawianym okresie utrzymywała się w dwóch miastach na prawach powiatu – Bydgoszczy (2,8%) i Toruniu (4,1%) oraz w powiatach: bydgoskim (4,1%), świeckim (6,9%) i brodnickim (7,0%). **Spadek liczby i stopy bezrobocia**, w odniesieniu do grudnia 2018 roku, wystąpił **we wszystkich powiatach województwa.**

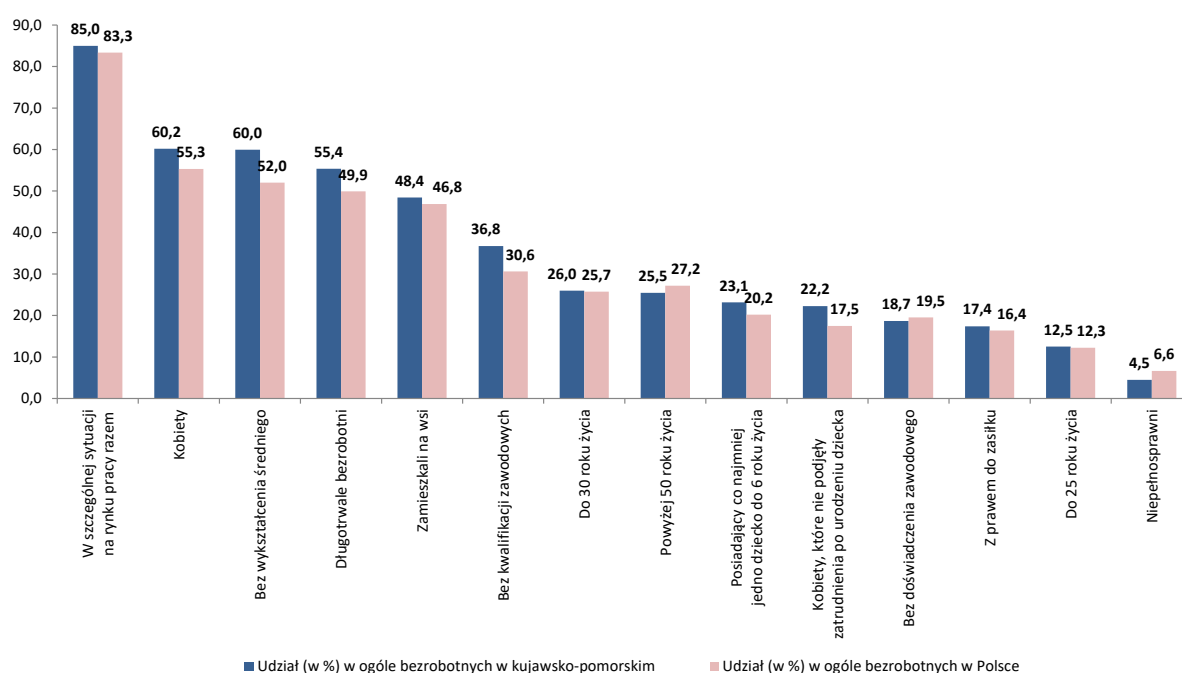
Tabela 1. Bezrobotni oraz stopa bezrobocia według podregionów i powiatów. Stan w końcu okresu

Podregiony i powiaty	Bezrobotni				Stopa bezrobocia		
	grudzień						
	2018 r.	2019 r.			2018 r.	2019 r.	
		osoby		zmiana		%	zmiana (w pkt. proc.)
Polska	968 888	866 374	-102 514	-10,6	5,8	5,2	-0,6
Województwo razem	72 655	64 060	-8 595	-11,8	8,8	7,8	-1,0
PODREGION	16 660	13 685	-2 975	-17,9	4,9	4,0	-0,9
bydgoski	2 370	1 769	-601	-25,4	5,5	4,1	-1,4
toruński	3 845	3 269	-576	-15,0	11,0	9,4	-1,6
m. Bydgoszcz	5 982	4 773	-1 209	-20,2	3,6	2,8	-0,8
m. Toruń	4 463	3 874	-589	-13,2	4,7	4,1	-0,6
PODREGION GRUDZIĄDZKI	14 960	13 639	-1 321	-8,8	10,2	9,3	-0,9
brodnicki	2 262	2 218	-44	-1,9	7,2	7,0	-0,2
chełmiński	2 193	2 014	-179	-8,2	12,6	11,5	-1,1
golubsko-dobrzyński	1 892	1 855	-37	-2,0	10,2	9,9	-0,3
grudziądzki	1 909	1 552	-357	-18,7	13,4	11,1	-2,3
rypiński	1 896	1 616	-280	-14,8	11,6	10,0	-1,6
wąbrzeski	1 575	1 515	-60	-3,8	12,0	11,4	-0,6
m. Grudziądz	3 233	2 869	-364	-11,3	9,2	8,2	-1,0
PODREGION INOWROCŁAWSKI	15 339	13 436	-1 903	-12,4	11,8	10,3	-1,5
inowrocławski	7 581	6 540	-1 041	-13,7	12,6	10,9	-1,7
mogileński	1 840	1 657	-183	-9,9	10,7	9,7	-1,0
nakielski	3 290	2 949	-341	-10,4	11,7	10,5	-1,2
żniński	2 628	2 290	-338	-12,9	10,6	9,3	-1,3
PODREGION ŚWIECKI	6 458	5 890	-568	-8,8	9,5	8,7	-0,8
sępoleński	1 863	1 723	-140	-7,5	12,5	11,6	-0,9
świecki	2 592	2 402	-190	-7,3	7,5	6,9	-0,6
tucholski	2 003	1 765	-238	-11,9	11,0	9,7	-1,3
PODREGION WŁOCŁAWSKI	19 238	17 410	-1 828	-9,5	13,9	12,6	-1,3
aleksandrowski	2 564	2 419	-145	-5,7	12,9	12,2	-0,7
lipnowski	3 923	3 540	-383	-9,8	17,0	15,4	-1,6
radziejowski	2 624	2 611	-13	-0,5	16,6	16,4	-0,2
włocławski	5 179	4 670	-509	-9,8	15,6	14,2	-1,4
m. Włocławek	4 948	4 170	-778	-15,7	10,7	9,0	-1,7

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy oraz danych z Banku Danych Lokalnych GUS, dane za grudzień 2018 roku po korekcie stopy bezrobocia za okres grudzień 2018 roku – sierpień 2019 roku.

W populacji bezrobotnych utrzymuje się niekorzystna struktura pod względem cech społeczno-demograficznych. W końcu grudnia 2019 roku większość bezrobotnych stanowiły kobiety (60,2% ogółu), wśród których 37,0% to osoby, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka. Ponad połowa to osoby długotrwale bezrobotne (55,4%) oraz legitymujące się wykształceniem nie wyższym niż zasadnicze zawodowe (60,0%). Potwierdzonych formalnie kwalifikacji zawodowych nie miało 36,8% zarejestrowanych. Mieszkańcy wsi stanowili 48,4% ogółu bezrobotnych. Prawie połowa zarejestrowanych (48,5%) to osoby pomiędzy 30 a 50 rokiem życia. Osoby młode do 30 roku życia stanowiły 26,0%, a osoby starsze (50+) to 25,5% tej populacji.

Wykres 2. Udział (w %) wybranych kategorii bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim i Polsce w końcu 2019 roku

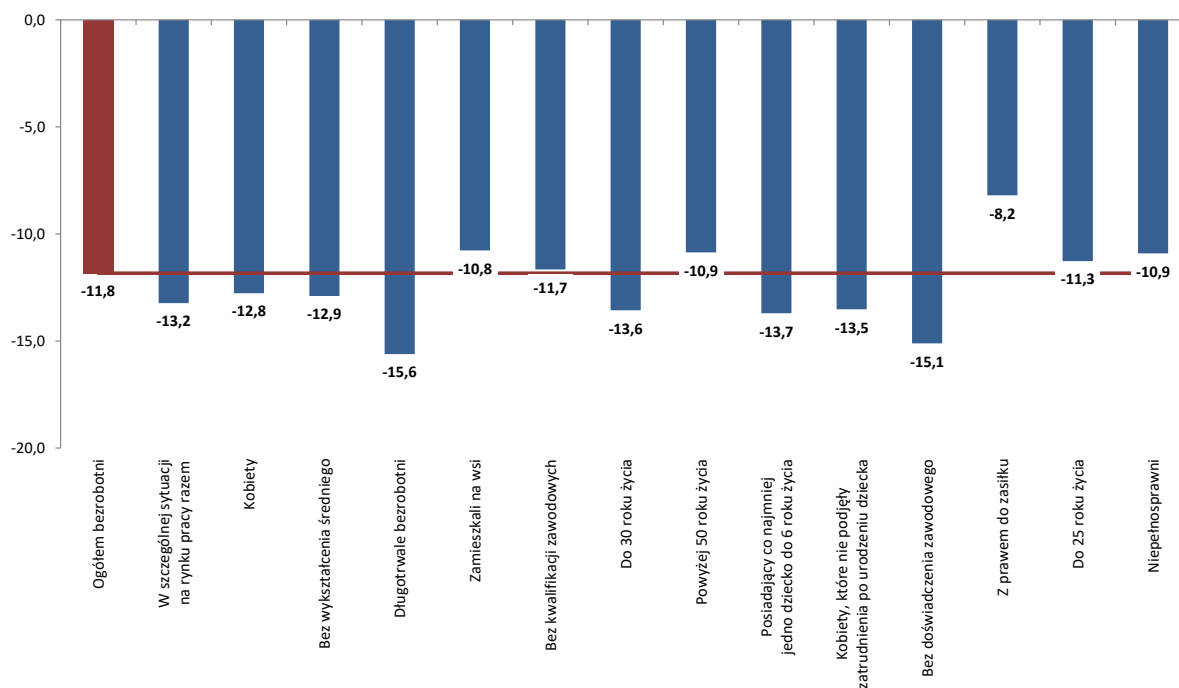

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy, dane dla Polski pobrane ze strony publicznych służb zatrudnienia (<http://www.psz.praca.gov.pl>, zakładka Statystyki i analizy).

W porównaniu do Polski w województwie kujawsko-pomorskim w końcu grudnia 2019 roku utrzymywał się wyższy odsetek większości grup pozostających w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy. Największa różnica w strukturze dotyczyła osób bez wykształcenia średniego, których udział w województwie był o 8,0 p. proc. wyższy niż w kraju, bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych (o 6,2 p. proc. więcej), długotrwale bezrobotnych (o 5,5 p. proc. więcej), bezrobotnych kobiet (4,9 p. proc. więcej) oraz kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka (4,7 p. proc.). W województwie kujawsko-pomorskim niższy niż w kraju był odsetek niepełnosprawnych bezrobotnych (o 2,1 p. proc. mniej) i bezrobotnych powyżej 50 roku życia (o 1,7 p. proc. mniej).

W ciągu roku spadek liczebności odnotowano w większości kategorii bezrobotnych, najbardziej widoczny był on wśród długotrwale bezrobotnych – 15,6% oraz bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego – 15,1%. Po raz pierwszy, powyżej średniej dla ogółu bezrobotnych (11,8%), zmniejszyła się też liczba bezrobotnych posiadających dziecko do 6 roku życia, a także kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka.

Wykres 3. Zmiana (w %) liczby wybranych kategorii bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim w okresie grudzień 2018 roku – grudzień 2019 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.

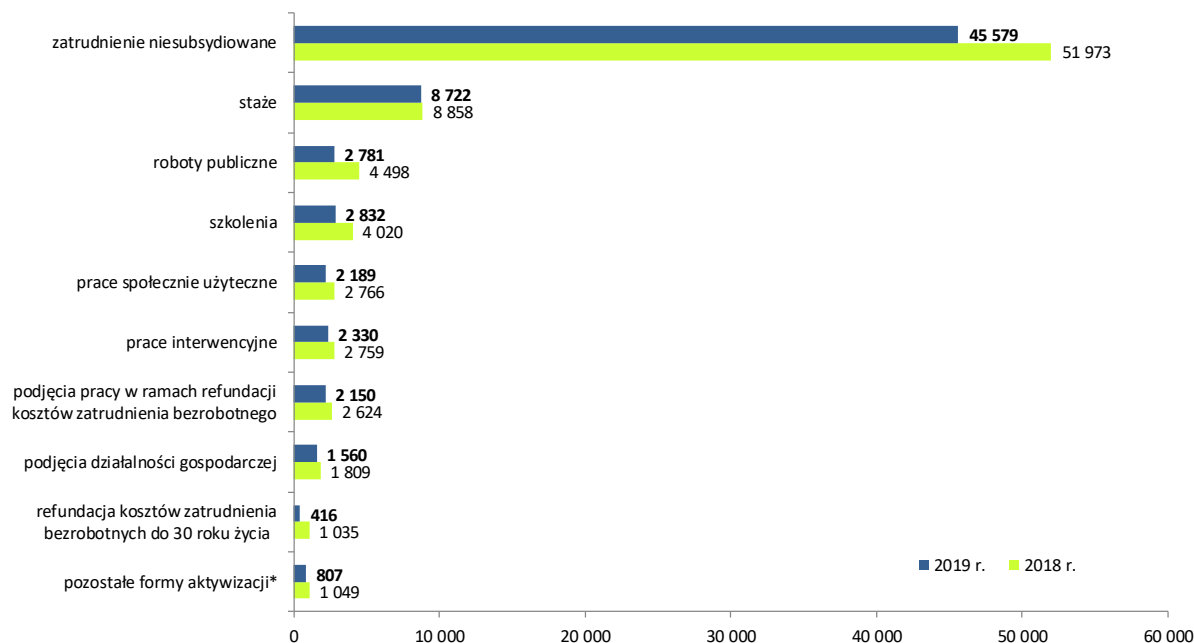
W 2019 roku w powiatowych urzędach pracy w województwie kujawsko-pomorskim **zarejestrowało się 103 578 bezrobotnych** (o 11,3% mniej niż w 2018 roku). Podobnie jak w latach wcześniejszych w napływie zdecydowaną większość stanowiły osoby, które rejestrowały się po raz kolejny – 87 534 osoby (84,5%).

W tym samym czasie z rejestrów **wyłączono 112 173 bezrobotnych** (o 10,8% mniej niż w roku poprzednim). Najważniejszą przyczyną wyrejestrowań pozostało podjęcie pracy – 55 621 osób, 49,6% ogółu wyłączeń (w 2018 roku – 52,3%).

Z uwagi na spadek poziomu bezrobocia sukcesywnie zmniejsza się też liczba osób zaktywizowanych przez powiatowe urzędy pracy. W 2019 roku **powiatowe urzędy pracy** w ramach zatrudnienia subsydiowanego i pozazatrudnieniowych form pomocy **zaktywizowały 23 787 osób bezrobotnych**, co stanowiło 21,2% ogółu włączeń z ewidencji (rok wcześniej – 23,4%). W porównaniu z 2018 rokiem liczba podejmujących aktywne formy pomocy zmniejszyła się o 5631 osób (19,1%). Zatrudnienie subsydiowane rozpoczęło 10 042, a z miejsc aktywizacji zawodowej skorzystało 13 745 osób (odpowiednio 42,2% i 57,8% zaktywizowanych). W tym samym czasie zatrudnienie niesubsydiowane podjęło

45 579 bezrobotnych, co stanowiło 81,9% osób wyłączonych z powodu podjęcia pracy (rok wcześniej – 79,1%).

Wykres 4. Aktywizacja bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2018 i 2019 wraz z podjęciami pracy niesubsydiowanej

* Do pozostałych form aktywizacji należą: podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie, pozostałe zatrudnienie subsydiowane, podjęcia pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia, podjęcia pracy w ramach bonu zatrudnieniowego, przygotowanie zawodowe dorosłych, podjęcia pracy w ramach refundacji składek na ubezpieczenie społeczne, podjęcia pracy w ramach świadczenia aktywizacyjnego.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.

Aktywizacja osób bezrobotnych w znacznej mierze możliwa była dzięki pozyskanym przez powiatowe urzędy pracy **75 039 wolnym miejscom pracy i miejscom aktywizacji zawodowej**. Było to o 14 858 miejsc (16,5%) mniej niż w 2018 roku. Spadek ten dotyczył zarówno wolnych miejsc pracy (18,0%) jak i miejsc aktywizacji zawodowej (7,9%). Tendencja ta miała charakter ogólnokrajowy, gdzie w ciągu roku liczba dostępnych miejsc zmniejszyła się o 13,0%.

W 2019 roku 19 225 (25,6%) wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej wiązało się z formami subsydiowanymi. Miejscami subsydiowanymi są wszystkie miejsca aktywizacji zawodowej, takie jak: staże, przygotowanie zawodowe dorosłych, prace społecznie użyteczne oraz miejsca zatrudnienia subsydiowanego (m.in. w ramach prac interwencyjnych, robót publicznych i wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla bezrobotnego).

Tabela 2. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zgłoszone w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2018 i 2019

Wyszczególnienie		2018 r.	2019 r.		
			zmiana do 2018 r.		
		liczba		%	
Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej razem		89 897	75 039	-14 858	-16,5
miejsca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej		76 706	62 884	-13 822	-18,0
z tego	subsydiowane	10 647	7 070	-3 577	-33,6
	niesubsydiowane	66 059	55 814	-10 245	-15,5
miejsca aktywizacji zawodowej		13 191	12 155	-1 036	-7,9
z tego	staże	10 664	10 348	-316	-3,0
	przygotowanie zawodowe dorosłych	5	2	-3	-60,0
	prace społecznie użyteczne	2 522	1 805	-717	-28,4

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.

W 2019 roku w województwie kujawsko-pomorskim **zakłady pracy 21 razy zgłaszały zamiar zwolnienia łącznie 482 osób** (w roku poprzednim były odpowiednio: 18 zgłoszeń i 894 osoby). Przedsiębiorcy dokonujący zgłoszeń najczęściej prowadzili działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego, z którego pochodziło 5 zgłoszeń dotyczących łącznie 355 osób. Najwięcej osób planowano zwolnić w powiecie inowrocławskim (206 osób). W minionym roku łącznie zrealizowano 28 zwolnień grupowych dotyczących 614 osób. Najwięcej osób zwolnionych zostało w powiecie inowrocławskim (206 osób) i Toruniu (184 osoby).

2. FUNDUSZ PRACY W 2019 ROKU

Ogółem w 2019 roku województwo kujawsko-pomorskie na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizację zawodową bezrobotnych otrzymało **środki Funduszu Pracy w wysokości 178 133,9 tys. zł.** Było to o 36,0% mniej niż rok wcześniej.

2.1. ŚRODKI FUNDUSZU PRACY PRYZNANE W 2019 ROKU

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, decyzjami z 24 października 2018 roku i 26 lutego 2019 roku ustalił kwoty środków Funduszu Pracy jakie mogły być wydatkowane w 2019 roku na finansowanie zadań realizowanych w województwie kujawsko-pomorskim.

Podział kwot ww. środków został dokonany uchwałą nr 10/387/19 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 13 marca 2019 roku zmieniającą uchwałę w sprawie ustalenia kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań realizowanych przez samorządy powiatów województwa kujawsko-pomorskiego w 2019 roku oraz uchwałą nr 10/386/19 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 13 marca 2019 roku zmieniającą uchwałę w sprawie zasad wykorzystania środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań

realizowanych przez samorząd województwa w 2019 roku. Uchwały te zostały podjęte w oparciu o kryteria określone przez Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego uchwałą nr XLIX/805/18 z dnia 24 września 2018 roku.

Zgodnie z ww. uchwałami dokonano podziału kwot na zadania realizowane przez samorządy powiatów, łącznie **166 469,7 tys. zł** w tym na:

1. programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej **152 620,6 tys. zł**;
2. inne fakultatywne zadania realizowane przez samorządy powiatów **13 849,1 tys. zł**.

W ramach limitu ustalonego na programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej wydzielona została kwota **102 026,7 tys. zł** na realizację projektów współfinansowanych z **Europejskiego Funduszu Społecznego** w ramach:

- 1) *8.i dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i osób biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy, także poprzez lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników – w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego 2014-2020: kwota 48 562,8 tys. zł;*
- 2) *8.ii trwała integracja na rynku pracy ludzi młodych, w szczególności tych, którzy nie pracują, nie kształcą się ani nie szkolą, w tym ludzi młodych zagrożonych wykluczeniem społecznym i wywodzących się ze środowisk marginalizowanych, także poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020: kwota 53 463,8 tys. zł.*

2.2. DODATKOWE ŚRODKI FUNDUSZU PRACY Z REZERWY MINISTRA RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

Programy finansowane z rezerwy Funduszu Pracy przygotowywane były zgodnie z wydanymi przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej *Zasadami ubiegania się o środki z rezerwy Funduszu Pracy na finansowanie działań aktywizacyjnych realizowanych przez powiatowe i wojewódzkie urzędy pracy w 2019 roku.*

W 2019 roku na **finansowanie działań aktywizacyjnych realizowanych przez powiatowe urzędy pracy** województwa kujawsko-pomorskiego Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej przekazał z rezerwy Funduszu Pracy kwotę **13 080,5 tys. zł**.

W ramach tych środków powiatowe urzędy pracy województwa kujawsko-pomorskiego pozyskały środki na realizację:

1. programu aktywizacji zawodowej w regionach wysokiego bezrobocia – 4 768,4 tys. zł
2. programu aktywizacji zawodowej bezrobotnych zamieszkujących na wsi – 3 401,8 tys. zł,

3. programu aktywizacji zawodowej bezrobotnych rodziców powracających na rynek pracy oraz bezrobotnych opiekunów osób niepełnosprawnych – 1 788,1 tys. zł,
4. programu aktywizacji zawodowej bezrobotnych będących dłużnikami alimentacyjnymi – 1 119,7 tys. zł,
5. programu aktywizacji zawodowej bezrobotnych związanych z tworzeniem zielonych miejsc pracy – 671,1 tys. zł,
6. programu aktywizacji zawodowej bezrobotnych powracających z zagranicy – 567,6 tys. zł,
7. programu aktywizacji zawodowej bezrobotnych niepełnosprawnych oraz bezrobotnych, którzy sprawowali opiekę nad osobą zależną, w szczególności niepełnosprawną – 490,4 tys. zł,
8. programu staży w placówkach ARiMR – 143,2 tys. zł,
9. programu aktywizacji zawodowej bezrobotnych mających na celu likwidację luki kompetencyjnej w zakresie świadczenia usług opiekuńczych – 72,2 tys. zł,
10. programu tworzenia i wspierania spółdzielni socjalnych – 58,0 tys. zł.

2.3. KRAJOWY FUNDUSZ SZKOLENIOWY

Województwo kujawsko-pomorskie, decyzją Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 października 2018 roku, otrzymało środki w wysokości 9 563 000,00 zł. Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego Uchwałą nr 42/2024/18 z dnia 30 października 2018 roku dokonał podziału ww. kwoty pomiędzy samorządy powiatów naszego województwa. Ponadto w ciągu roku powiatowe urzędy pracy ze środków rezerwy Krajowego Funduszu Szkoleniowego pozyskały dodatkowo 2 869 750,00 zł.

W 2019 roku o dofinansowanie z Krajowego Funduszu Szkoleniowego mógł ubiegać się każdy pracodawca, który zatrudniał co najmniej jednego pracownika na umowę o pracę. Kwota przyznana na wsparcie ustawiczne w danym roku nie mogła przekroczyć 300% przeciętnego wynagrodzenia. W 2019 roku środki KFS przeznaczone były na finansowanie kształcenia ustawicznego zgodnie z priorytetami Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej tj.:

- a) wsparcie kształcenia ustawicznego w zidentyfikowanych w danym powiecie lub województwie zawodach deficytowych;
- b) wsparcie kształcenia ustawicznego osób, które nie posiadają świadectwa dojrzałości;
- c) wsparcie kształcenia ustawicznego pracowników pochodzących z grup zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, zatrudnionych w podmiotach posiadających status przedsiębiorstwa społecznego, wskazanych na liście przedsiębiorstw społecznych prowadzonej przez MRPiPS, członków lub pracowników

spółdzielni socjalnych pochodzących z grup, o których mowa w art. 4 ust 1 ustawy o spółdzielniach socjalnych lub pracowników Zakładów Aktywności Zawodowej;

- d) wsparcie kształcenia ustawicznego osób, które mogą udokumentować wykonywanie przez co najmniej 15 lat prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, a którym nie przysługuje prawo do emerytury pomostowej;
- e) wsparcie kształcenia ustawicznego instruktorów praktycznej nauki zawodu, nauczycieli kształcenia zawodowego oraz pozostałych nauczycieli, o ile podjęcie kształcenia ustawicznego umożliwi im pozostanie w zatrudnieniu;
- f) wsparcie kształcenia ustawicznego osób po 45 roku życia.

łącznie w 2019 roku w województwie kujawsko-pomorskim **podpisano z pracodawcami 1228 umów na łączną kwotę 11 957 181,58 zł.**

Z przyznanej kwoty 9 563 000 zł limitu głównego wydano 9 378 131,06 zł (98,1%), natomiast z przyznanych środków rezerwy KFS w kwocie 2 869 750,00 zł wydano 2 579 050 zł (89,9%). Średni koszt wsparcia na osobę wyniósł 1874,54 zł.

Szkolenia, w których najczęściej uczestniczyli pracownicy to:

- kursy na operatorów maszyn i urządzeń budowlanych,
- szkolenia z rachunkowość/księgowość,
- kursy prawa jazdy kat.C/C+E/kwalifikacja wstępna,
- kursy – fryzjerstwo,
- magazynier z obsługą wózka jezdniowego/widłowego,
- szkolenia z kosmetyki,
- szkolenia z zakresu fizjoterapii/rehabilitacji,
- kursy spawalnicze,
- kursy z nowoczesnych technologii w branży IT,
- zarządzanie magazynem/logistyka,
- kurs – uprawnienia elektryczne,
- szkolenia gastronomiczne,
- pracownik robót wykończeniowych w budownictwie,
- kurs – szwaczka,
- kurs – Montażysta rusztowań budowlano-montażowych metalowych,
- kursy florystyczne.

Dodatkowo Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu na realizację działań związanych z KFS otrzymał 134 000,00 zł. W ramach otrzymanych środków Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu przeprowadził akcję informacyjno-promocyjną w mediach regionalnych mającą na celu przedstawienie możliwości jakie dają pracodawcom środki KFS. Ponadto zostało zamówione badanie „*Najbardziej poszukiwani specjaliści oraz zapotrzebowanie na szkolenia dla specjalistów w województwie kujawsko-pomorskim*” oraz została zorganizowana konferencja

podsumowująca wdrażanie KFS w województwie kujawsko-pomorskim. Łączny koszt działań informacyjno-promocyjnych oraz badania wyniósł 116 164,45 zł.

2.4. WYDATKI FUNDUSZU PRACY W 2019 ROKU

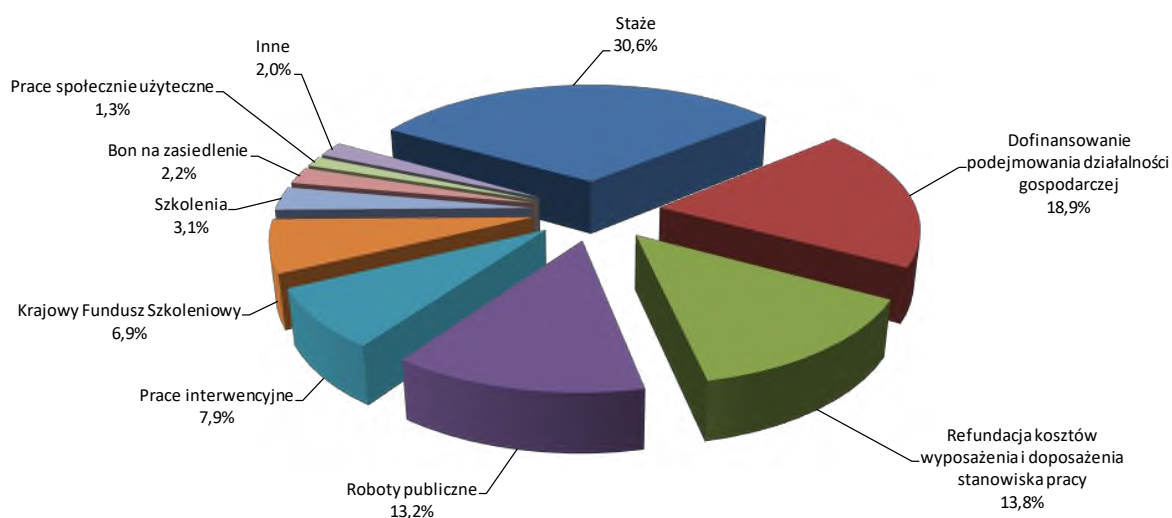
Wydatki ogółem Funduszu Pracy w województwie kujawsko-pomorskim w 2019 roku, w odniesieniu do roku poprzedniego, były mniejsze o 23,6% i **wyniosły 324 204,5 tys. zł.** Zmniejszyły się przede wszystkim kwoty przeznaczone na programy na rzecz promocji zatrudnienia, na które w 2019 roku przeznaczono prawie 172 mln zł. (spadek o ponad 100 mln zł., tj. 36,9%). Wydatki na zasiłki dla osób bezrobotnych pozostały na podobnym poziomie – 127,2 mln zł. (spadek o 0,9%). Spowodowało to zmiany w strukturze wydatków Funduszu Pracy. Nadal ponad połowa (53,0%) to środki wykorzystane na aktywizację osób bezrobotnych przy czym ich udział w ciągu roku zmniejszył się 11,2 p. proc. W odniesieniu do 2018 roku odsetek wydatków na zasiłki dla osób bezrobotnych wzrósł o 9,0 p. proc.

Tabela 3. Struktura wydatków Funduszu Pracy w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2018 i 2019

Wyszczególnienie	2018 r.		2019 r.			
	w tys. zł	udział w %	w tys. zł	udział w %	zmiana do 2018 r.	
					w tys. zł	w %
Wydatki ogółem	424 590,2	100,0	324 204,5	100,0	-100 385,7	-23,6
zasiłki i świadczenia	138 536,7	32,6	138 176,4	42,6	-360,3	-0,3
w tym zasiłki dla bezrobotnych	128 304,2	30,2	127 156,7	39,2	-1 147,5	-0,9
programy na rzecz promocji zatrudnienia	272 377,6	64,2	171 889,1	53,0	-100 488,5	-36,9
pozostałe	13 675,9	3,2	14 139,0	4,4	463,1	3,4

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie Sprawozdania MRPiPS-02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy.

Wykres 5. Struktura wydatków Funduszu Pracy na programy na rzecz promocji zatrudnienia w województwie kujawsko-pomorskim w 2019 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdania MRPiPS-02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy.

W strukturze wydatków na programy na rzecz promocji zatrudnienia największy udział – 30,6%, tj. 52,7 mln zł. (wobec 24,8% w roku poprzednim) – przypadł wydatkom na staże. Znaczny udział stanowiły także dofinansowania podjęć działalności gospodarczej (18,9%, 32,5 mln zł.), refundacji kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy (13,8%, 23,7 mln zł.) oraz koszty finansowania robót publicznych (13,2%, 22,7 mln zł.).

3. GŁÓWNE PRZEDSIĘWZIĘCIA REALIZOWANE NA RZECZ RYNKU PRACY W 2019 ROKU W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM

Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu na podstawie Porozumienia pomiędzy Ministrem Infrastruktury i Rozwoju a Województwem Kujawsko-Pomorskim w sprawie realizacji Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój z dnia 13 stycznia 2015 roku **pełni funkcję Instytucji Pośredniczącej (IP) PO WER** odpowiedzialnej za realizację powierzonych zadań **w ramach Osi priorytetowej I – Osoby młode na rynku pracy**, tj. w ramach:

- Działania 1.1 *Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe* (realizowane przez powiatowe urzędy pracy);
 - Poddziałania 1.1.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego,
 - Poddziałania 1.1.2 Wsparcie udzielane z Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych,
- Działania 1.2 *Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty konkursowe* (realizowane przez instytucje rynku pracy zgodnie z art. 6 Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy)
 - Poddziałania 1.2.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego,
 - Poddziałania 1.2.2 Wsparcie udzielane z Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych.

Grupą docelową w ramach ww. działań są osoby młode, w wieku 15-29 lat, pozostające bez pracy (zarówno bezrobotne, jak i bierne zawodowo), które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET) oraz imigranci (w tym osoby polskiego pochodzenia), reemigranci, osoby odchodzące z rolnictwa i ich rodziny, a także tzw. ubodzy pracujący, osoby zatrudnione na umowach krótkoterminowych oraz pracujący w ramach umów cywilnoprawnych.

Na podstawie Porozumienia pomiędzy Województwem Kujawsko-Pomorskim a Wojewódzkim Urzędem Pracy w Toruniu w sprawie realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020, **WUP w Toruniu powierzone zostały także zadania Instytucji Pośredniczącej RPO WK-P w zakresie realizacji Osi priorytetowej 8 – Aktywni na rynku pracy** w ramach:

- Działania 8.1 *Podniesienie aktywności zawodowej osób bezrobotnych poprzez działania powiatowych urzędów pracy,*

- Działanie 8.2 *Wspieranie aktywności zawodowej w regionie*,
 - Poddziałania 8.2.1 *Wsparcie na rzecz podniesienia poziomu aktywności zawodowej osób pozostających bez zatrudnienia*,
 - Poddziałania 8.2.2 *Wsparcie osób pracujących znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy*,
- Poddziałania 8.5.2 *Wsparcie outplacementowe*.

W 2018 roku WUP w Toruniu prowadził szereg działań związanych z bieżącą **realizacją zadań Instytucji Pośredniczącej** Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 (RPO WK-P) oraz Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER). Do zadań tych należało w szczególności:

- ✓ opracowywanie rocznych planów działania;
- ✓ ogłaszanie konkursów;
- ✓ nabór i ocena merytoryczna złożonych wniosków o dofinansowanie projektów;
- ✓ negocjowanie i podpisywanie umów o dofinansowanie projektów;
- ✓ monitorowanie i rozliczanie projektów;
- ✓ kontrolowanie realizowanych projektów;
- ✓ prowadzenie działań informacyjno-promocyjnych.

3.1. PROGRAM OPERACYJNY WIEDZA EDUKACJA ROZWÓJ

➤ **Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe (Działanie 1.1)**

– **Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego (Poddziałanie 1.1.1)**

W związku z przeprowadzonym w 2018 roku IV naborem projektów skierowanym do powiatowych urzędów pracy w ramach **Poddziałania 1.1.1 *Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego*** oraz podpisaniem 20 umów o dofinansowanie projektów na kwotę 104 319 165,00 zł, w 2019 roku realizowano zadania w zakresie bieżącego monitorowania i rozliczania projektów powiatowych urzędów pracy w ramach ww. naboru. Ponadto w 2019 roku podpisano 47 aneksów do zawartych umów. Konieczność częstego aneksowania umów wynikała ze zmiany sposobu rozliczania VAT w projektach dofinansowanych z EFS.

W ramach ww. projektów w latach 2019-2020 zgodnie z zapisami wniosków o dofinansowanie wsparciem zostanie objętych 11 348 osób bezrobotnych do 29 roku życia, w tym:

- 6818 osób bezrobotnych, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET);

- 3258 osób bezrobotnych znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy, tj. osób długotrwale bezrobotnych⁷, osób z niepełnosprawnościami, osób o niskich kwalifikacjach.

Projekty te zakładają wsparcie osób bezrobotnych z wykorzystaniem instrumentów i usług określonych w *ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* z wyłączeniem robót publicznych. W celu zapewnienia wysokiej skuteczności ww. projekty muszą zapewniać efektywność zatrudnieniową na poziomie co najmniej 57% (dla osób niewpisujących się do żadnej z poniższych grup), a w przypadku objęcia wsparciem osób w najtrudniejszej sytuacji (osoby z niepełnosprawnościami, osoby długotrwale bezrobotne, osoby z niskimi kwalifikacjami (do poziomu ISCED 3), imigranci, reemigranci) na poziomie co najmniej 42%. Poza koniecznością zapewnienia efektywności zatrudnieniowej w projektach pozakonkursowych, w przypadku założenia wsparcia w postaci szkoleń, powiatowy urząd pracy powinien wskazać, że ich efektem jest uzyskanie kwalifikacji lub nabycie kompetencji potwierdzonych odpowiednim dokumentem (np. certyfikatem). Ponadto jeżeli projekt zakłada szkolenia zawodowe muszą one odpowiadać bieżącym potrzebom rynku pracy.

W 2019 roku w ramach Poddziałania 1.1.1 zostało zatwierdzonych 80 wniosków o płatność na łączną kwotę 38 955 090,45 zł oraz 17 korekt na kwotę 44 324,05 zł, a liczba osób bezrobotnych, które zostały objęte wsparciem w ramach projektów pozakonkursowych wyniosła 6 257.

– **Wsparcie udzielane z Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych (Poddziałanie 1.1.2)**

W ramach Działania 1.1 *Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe*, **Poddziałanie 1.1.2 Wsparcie udzielane z Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych** w 2019 roku realizowano zadania związane z rozliczaniem końcowych wniosków o płatność oraz zamykaniem projektów w ramach III naboru powiatowych urzędów pracy, których okres realizacji zakończył się 31 grudnia 2018 roku. Na realizację ww. projektów przeznaczono 111 290 342,17 zł oraz objęto wsparciem 13 104 osoby bezrobotne, w tym 5 099 długotrwale bezrobotnych i 260 osób z niepełnosprawnościami.

Wsparcie udzielane osobom bezrobotnym w ramach ww. projektów miało charakter kompleksowy i zindywidualizowany, a Indywidualny Plan Działania (IPD) wykorzystany jako narzędzie wspierające proces aktywizacji zawodowej miało wpływ na dobór odpowiednich form aktywizacji, i w konsekwencji na efektywność podejmowanych działań. Wsparcie

⁷ Zgodnie z wytycznymi Komisji Europejskiej dotyczącymi monitorowania i ewaluacji EFS 2014-2020 osoby długotrwale bezrobotne to:

- w przydatku osób do 25 roku życia - osoby bezrobotne nieprzerwanie przez okres ponad 6 miesięcy,
- w przypadku osób w wieku 25 lat i więcej - osoby bezrobotne nieprzerwanie przez okres ponad 12 miesięcy.

udzielane osobom bezrobotnym zarejestrowanym w powiatowych urzędach pracy ukierunkowane było przede wszystkim na poradnictwo zawodowe, pośrednictwo pracy, staże zawodowe, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, szkolenia, bony na zasiedlenie, doposażenie/wyposażenie stanowiska pracy oraz w mniejszym stopniu obejmowało, prace interwencyjne, bony szkoleniowe oraz studia podyplomowe.

W celu zapewnienia wysokiej skuteczności, projekty realizowane w ramach Poddziałania 1.1.2 w ww. naborze musiały zapewnić efektywność zatrudnieniową na poziomie co najmniej 43% (dla osób niewpisujących się do żadnej z poniższych grup), a w przypadku objęcia wsparciem osób z niepełnosprawnościami na poziomie co najmniej 17%, osób długotrwale bezrobotnych co najmniej 35%, a osób o niskich kwalifikacjach co najmniej 48%.

W 2019 roku w ramach Poddziałania 1.1.2 **zatwierdzonych zostało 20 wniosków o płatność na łączną kwotę 6 319 925,31 zł. Od początku realizacji Poddziałania 1.1.2 do 31 grudnia 2019 roku zatwierdzono 368 wniosków o płatność o wartości 219 073 872,24 zł** (ok. 95,5% rozliczonych wydatków w stosunku do wartości zawartych umów w Poddziałaniu).

➤ **Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty konkursowe (Działania 1.2)**

– **Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego (Poddziałanie 1.2.1)**

W 2019 roku w ramach Działania 1.2 *Wsparcie osób młodych na regionalnym rynku pracy – projekty konkursowe*, **Poddziałanie 1.2.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego** prowadzono przede wszystkim prace związane z ogłoszeniem, oceną oraz procesem negocjacji projektów i podpisywaniem umów w ramach IV oraz V konkursu. W ramach ww. konkursów w 2019 roku **podpisano 27 umów o dofinansowanie projektu na kwotę 21 217 310,57 zł**. Realizacja części wybranych do dofinansowania projektów rozpoczęła się na przełomie III i IV kwartału 2019 roku. Procedura podpisywania umów o dofinansowanie projektów będzie kontynuowana w 2020 roku. Łącznie na realizację projektów wybranych do dofinansowania w ramach konkursu IV i V przeznaczono środki w wysokości ok. 40 000 000 zł. Planuje się objęcie wsparciem blisko 2150 osób.

W ramach Poddziałania 1.2.1. Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego projekty zakładają wsparcie dla osób biernych zawodowo, w tym z niepełnosprawnościami oraz z następujących grup docelowych: imigranci, reemigranci, osoby odchodzące z rolnictwa i ich rodziny, tzw. ubodzy pracujący, osoby zatrudnione na umowach krótkoterminowych oraz pracujący w ramach umów cywilnoprawnych.

W celu zapewnienia wysokiej skuteczności projekty w ww. konkursie muszą zapewniać efektywność zatrudnieniową na poziomie co najmniej 57% (dla osób niewpisujących się do żadnej z poniższych grup), a w przypadku objęcia wsparciem osób w najtrudniejszej sytuacji (osoby z niepełnosprawnościami, osoby długotrwale bezrobotne, osoby z niskimi kwalifikacjami (do poziomu ISCED 3), imigranci, reemigranci) na poziomie co najmniej 42%.

W przypadku objęcia wsparciem osób pracujących projekty muszą zapewniać efektywność zawodową, co oznacza, że osoby poprawią swoją sytuację na rynku pracy poprzez zmianę na pełne/stabilne zatrudnienie, zmienią pracę na wymagającą wyższych kompetencji, na wyżej wynagradzaną lub otrzymają awans w dotychczasowej pracy. Wskaźnik efektywności zawodowej należy zapewnić na poziomie 27%.

Poza koniecznością zapewnienia efektywności zatrudnieniowej i/lub zawodowej w projektach, w przypadku założenia wsparcia w postaci szkoleń, wnioskodawca powinien wskazać, że ich efektem jest uzyskanie kwalifikacji lub nabycie kompetencji potwierdzonych odpowiednim dokumentem (np. certyfikatem). Ponadto jeżeli projekt zakłada szkolenia zawodowe muszą one odpowiadać bieżącym potrzebom rynku pracy.

– Wsparcie udzielane z Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych (Poddziałanie 1.2.2)

W ramach Działania 1.2 *Wsparcie osób młodych na regionalnym rynku pracy – projekty konkursowe*, **Poddziałanie 1.2.2 Wsparcie udzielane z Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych** w 2019 roku prowadzono działania związane z monitorowaniem, rozliczaniem i zamykaniem **5 końcowych projektów z konkursu III na kwotę 740 893,18 zł**. Projekty w ramach ww. konkursu przewidywały wsparcie osób biernych zawodowo i bezrobotnych niezarejestrowanych w PUP w wieku 15-29 lat, w zakresie określenia ścieżki zawodowej oraz podwyższania lub dostosowywania kompetencji i kwalifikacji, m.in. poprzez wysokiej jakości szkolenia, zdobycie lub uzupełnienie doświadczenia zawodowego oraz praktycznych umiejętności w zakresie wykonywania danego zawodu, m.in. poprzez wysokiej jakości staże. Ogółem w ramach konkursu III wsparcie otrzymało 430 osób biernych zawodowo oraz 242 osoby bezrobotne niezarejestrowane w PUP, w tym 97 osób długotrwale bezrobotnych.

W celu zapewnienia wysokiej skuteczności ww. projekty musiały zapewniać efektywność zatrudnieniową na poziomie co najmniej 43% (dla osób niewpisujących się do żadnej z poniższych grup), a w przypadku objęcia wsparciem osób z niepełnosprawnościami na poziomie co najmniej 17%, osób długotrwale bezrobotnych co najmniej 35%, osób o niskich kwalifikacjach co najmniej 48%.

Od początku realizacji Poddziałania 1.2.2 do 31 grudnia 2019 roku zatwierdzonych zostało łącznie 196 wniosków o płatność o wartości ponad 17 729 433,88 zł.

3.2. REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO NA LATA 2014-2020

➤ **Podniesienie aktywności zawodowej osób bezrobotnych poprzez działania powiatowych urzędów pracy (Działanie 8.1)**

W 2019 roku **zakończyła się realizacja 4 ostatnich projektów** wybranych do dofinansowania **w ramach III naboru** ogłoszonego w 2017 roku oraz **rozpoczęła się realizacja 20 projektów** wybranych do dofinansowania **w ramach IV naboru** ogłoszonego w 2018 roku o łącznej

wartości 99 028 580,84 zł i z okresem realizacji mieszczącym się od stycznia 2019 roku do czerwca 2021 roku.

Wyżej wymienione projekty były skierowane do osób bezrobotnych powyżej 29 roku życia i koncentrowały się na grupach, które doświadczają największych trudności związanych z wejściem i utrzymaniem się na rynku pracy: osobach powyżej 50 roku życia, kobietach, osobach z niepełnosprawnościami, osobach o niskich kwalifikacjach, osobach długotrwale bezrobotnych.

Realizowane w projektach (w oparciu o IPD) wsparcie było dopasowane do indywidualnych potrzeb uczestników, którzy mogli korzystać z pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy (pośrednictwa pracy, doradztwa zawodowego), a także pomocy w nabywaniu oraz podnoszeniu kompetencji i kwalifikacji zawodowych (szkolenia, specjalistyczne kursy, studia podyplomowe), pomocy w zdobyciu doświadczenia zawodowego (subsydiowane zatrudnienie, doposażenie i wyposażenie stanowiska pracy, staże), czy pomocy w rozpoczęciu własnej działalności gospodarczej.

W ramach projektów, których realizacja rozpoczęła się w 2019 roku, PUP zobligowane zostały do osiągnięcia kryterium efektywności zatrudnieniowej na poziomie co najmniej: 42% dla osób w najtrudniejszej sytuacji, w tym imigranci, reemigranci, osoby w wieku 50 lat i więcej, kobiety, osoby z niepełnosprawnościami, osoby długotrwale bezrobotne, osoby z niskimi kwalifikacjami do poziomu ISCED 3, 52% dla pozostałych osób nienależących do ww. grup.

W 2019 roku w ramach projektów realizowanych w Działaniu 8.1 **wsparciem objęto 5016 osób bezrobotnych**. W ciągu całego roku **zatwierdzono 108 wniosków o płatność na kwotę 42 720 004,38 zł**.

➤ **Wsparcie na rzecz podniesienia poziomu aktywności zawodowej osób pozostających bez zatrudnienia (Poddziałanie 8.2.1)**

W 2019 roku realizowanych było 17 projektów wyłonionych w II konkursie ogłoszonym w 2017 roku i 22 projekty wyłonione w III konkursie ogłoszonym w 2018 roku.

Wsparcie w ramach Poddziałania 8.2.1 skierowane było do osób bezrobotnych i osób biernych zawodowo, powyżej 29 roku życia z obszaru województwa kujawsko-pomorskiego, w szczególności: osób powyżej 50 roku życia, kobiet, osób z niepełnosprawnościami, osób o niskich kwalifikacjach. Formy pomocy oferowane uczestnikom projektów to m. in. IPD (obligatoryjnie), pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, poradnictwo psychologiczne, szkolenia zawodowe, specjalistyczne kursy, staże, doposażenie/wyposażenie stanowiska pracy.

W celu zapewnienia wysokiej skuteczności realizowanych działań, projekty musiały zakładać osiągnięcie kryterium efektywności zatrudnieniowej:

- dla osób w wieku 50 lat i więcej na poziomie co najmniej 33%, dla kobiet na poziomie co najmniej 39%, dla osób z niepełnosprawnościami na poziomie co najmniej 33%,

dla osób o niskich kwalifikacjach (do poziomu ISCED 3) na poziomie co najmniej 38%, dla osób nie kwalifikujących się do żadnej z powyższych kategorii na poziomie co najmniej 43% - dotyczy projektów wybranych do dofinansowania w ramach konkursu ogłoszonego w 2017 roku,

- dla osób w najtrudniejszej sytuacji, w tym imigranci, reemigranci, osoby w wieku 50 lat i więcej, kobiety, osoby z niepełnosprawnościami, osoby długotrwale bezrobotne, osoby z niskimi kwalifikacjami do poziomu ISCED 3 na poziomie co najmniej 42%, dla pozostałych osób nienależących do ww. grup na poziomie co najmniej 52% – dotyczy projektów wybranych do dofinansowania w ramach konkursu ogłoszonego w 2018 roku.

W 2019 roku w ramach projektów realizowanych w Poddziałaniu 8.2.1 **wsparciem objęto 1016 biernych zawodowo i 351 osób bezrobotnych**. W ciągu całego roku zatwierdzono **145 wniosków o płatność o wartości 12 816 844,99 zł**.

➤ **Wsparcie osób pracujących znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy (Poddziałanie 8.2.2)**

W 2019 roku rozstrzygnięto I konkurs ogłoszony w 2018 roku, w ramach którego wybrano do dofinansowania 24 projekty na łączną wartość 24 559 012,39 zł. Do końca 2019 roku **podpisano 18 umów o dofinansowanie projektu**, podpisanie ostatnich umów nastąpi w I kwartale 2020 roku. Wsparcie w projektach otrzymają osoby zatrudnione na umowach krótkoterminowych, pracujący w ramach umów cywilnoprawnych, ubodzy pracujący – powyżej 29 roku życia. W projektach będzie oferowane wsparcie dostosowane do indywidualnych potrzeb uczestników projektu, w tym pośrednictwo pracy, doradztwo zawodowe, działania ukierunkowane na rozwijanie kompetencji/ kwalifikacji zawodowych (szkolenia zawodowe, specjalistyczne kursy, studia podyplomowe) czy pomoc w rozpoczęciu własnej działalności gospodarczej.

W celu zapewnienia wysokiej skuteczności działań, projekty muszą zapewnić minimalny poziom efektywności zawodowej, ustalony na poziomie 18%.

➤ **Wsparcie outplacementowe (Poddziałanie 8.5.2)**

W 2019 roku **realizowanych było 6 projektów** wyłonionych w **II konkursie** ogłoszonym w 2017 roku oraz **11 projektów** wyłonionych w **III konkursie** ogłoszonym w 2018 roku.

W październiku 2019 roku WUP w Toruniu ogłosił **IV konkurs** w ramach niniejszego Poddziałania, z kwotą alokacji w wysokości 8 634 829,47 zł, w tym z możliwością maksymalnego dofinansowania projektów w wysokości 8 203 088 zł. Termin składania wniosków: od 29 listopada 2019 roku do 29 lutego 2020 roku, przewidywany termin rozstrzygnięcia konkursu to lipiec 2020 roku.

Wsparcie w ramach Poddziałania 8.5.2 było skierowane do osób zwolnionych w okresie nie dłuższym niż 6 miesięcy, osób przewidzianych do zwolnienia lub zagrożonych zwolnieniem, z przyczyn dotyczących zakładu pracy oraz osób odchodzących z rolnictwa, posiadających

gospodarstwo rolne o powierzchni powyżej 2 ha przeliczeniowych lub członków ich rodzin ubezpieczonych w KRUS, planujących podjąć zatrudnienie poza rolnictwem. Wsparcie mogło obejmować m. in.: doradztwo zawodowe połączone z przygotowaniem IPD jako obowiązkowy element wsparcia, poradnictwo psychologiczne, pośrednictwo pracy, szkolenia, kursy, staże, bezzwrotne wsparcie finansowe dla osób planujących rozpocząć działalność gospodarczą, połączone ze wsparciem pomostowym o charakterze doradczo-szkoleniowym oraz w postaci finansowej.

W celu zapewnienia wysokiej skuteczności działań projekty w ramach Poddziałania 8.5.2 musiały zakładać efektywność zatrudnieniową na poziomie minimum 50% w rozumieniu *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze przystosowania przedsiębiorców i pracowników do zmian na lata 2014-2020*.

W 2019 roku w ramach projektów realizowanych w Poddziałaniu 8.5.2 **wsparciem objęto 406 pracowników** zagrożonych zwolnieniem z pracy oraz osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy i **64 osoby odchodzące z rolnictwa**, posiadające gospodarstwo rolne o powierzchni powyżej 2 ha przeliczeniowych lub członków ich rodzin ubezpieczonych w KRUS, planujących podjąć zatrudnienie poza rolnictwem. W ciągu całego roku zatwierdzono 57 wniosków o płatność o wartości 3 197 249,36 zł.

3.3. PROGRAM OPERACYJNY KAPITAŁ LUDZKI (PO KL)

Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu, na mocy decyzji Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego, **pełnił w ramach PO KL funkcję Instytucji Wdrażającej (IP2) odpowiedzialnej za wdrażanie powierzonych zadań w ramach Priorytetu VI PO KL Rynek pracy otwarty dla wszystkich**, którego głównym celem była aktywizacja zawodowa osób pozostających bez zatrudnienia poprzez realizację następujących działań:

- Działanie 6.1 *Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie,*
- Działanie 6.2 *Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia,*
- Działanie 6.3 *Inicjatywy lokalne na rzecz podnoszenia poziomu aktywności zawodowej na obszarach wiejskich.*

W związku z zamknięciem w 2016 roku wszystkich nadzorowanych Działań, w 2019 roku działania WUP w Toruniu skoncentrowane były głównie na monitorowaniu odzyskiwania wydatków niekwalifikowalnych w projektach zrealizowanych w ramach ww. Programu.

3.4. USŁUGI ŚWIADCZONE BEZPOŚREDNIO NA RZECZ OSÓB BEZROBOTNYCH I POSZUKUJĄCYCH PRACY

W 2019 roku z usług **Centrów Informacji i Planowania Kariery Zawodowej WUP** (w Toruniu, Bydgoszczy i Włocławku) skorzystało łącznie **22 325 osób**, z tego 21 150 osób (94,7%) to osoby bezrobotne, poszukujące pracy i inne powyżej 18 roku życia, a 1175 osób (5,3%) to młodzież szkół ponadgimnazjalnych i szkół branżowych I stopnia poniżej 18 roku życia.

Realizowano międzynarodowe pośrednictwo pracy. W 2019 roku doradcy EURES przyjęli do realizacji **612 ofert pracy za granicą** (796 w roku 2018), w ramach których zgłoszono **3642 wolne miejsca pracy** (5528 w roku 2018). Najwięcej propozycji zatrudnienia otrzymano z Niemiec, Holandii, Czech i Norwegii. Analizując zagraniczne oferty pracy, rozpowszechniane przez WUP Toruń, można zaobserwować przede wszystkim istniejące zapotrzebowanie w UE/EOG na wykwalifikowanych pracowników, znających języki obce (angielski, niemiecki). Najczęściej poszukiwano kandydatów do pracy w branży metalowej (spawacze, ślusarze, operatorzy maszyn CNC), logistycznej (kierowcy samochodów ciężarowych, magazynierzy), medycznej (pielęgniarki, opiekunowie osób starszych), budowlanej (cieśle, monterzy instalacji), hotelarsko-gastronomicznej (kucharze, kelnerzy, animatorzy) oraz IT. Duża część ofert pracy pochodziła od agencji pracy tymczasowej z krajów UE/EOG.

W 2019 roku odnotowano **4550 kontaktów z osobami bezrobotnymi i poszukującymi pracy za granicą** (w 2018 roku – 4715). Były to zarówno kontakty osobiste, telefoniczne jak i za pośrednictwem poczty elektronicznej. Zdecydowanie najwięcej zapytań – 3450 (75,8%) – dotyczyło możliwości zatrudnienia w krajach Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Tematem pozostałych porad były warunki życia i pracy w krajach UE/EOG oraz inne zagadnienia związane z mobilnością i usługami Europejskich Służb Zatrudnienia.

Zorganizowano **21 spotkań informacyjno-rekrutacyjnych** zarówno dla pracodawców jak i agencji zatrudnienia. Podczas spotkań prezentowane były oferty i stanowiska dla pracowników produkcji, magazynów, przy zbiorach warzyw/owoców, opiekunek osób starszych w Polsce, Niemczech i Holandii. Oferty były kierowane zarówno do wykwalifikowanych jak i niewykwalifikowanych pracowników sezonowych.

W 2019 roku **w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego** do WUP w Toruniu złożonych zostało 1412 wniosków o przyznanie prawa do zasiłku dla bezrobotnych w Polsce na zasadach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego oraz 1683 wnioski o pośrednictwo w uzyskaniu/wydanie formularza poświadczającego przebyte okresy zatrudnienia/ubezpieczenia na terenie państw członkowskich UE, EOG i Szwajcarii. Ustalenie prawa do świadczeń z tytułu bezrobocia następuje każdorazowo w oparciu o wymianę informacji (dokumentów SED w wersji papierowej) pomiędzy instytucjami właściwymi i łącznikowymi państw członkowskich, a także w oparciu o stałą współpracę ze wszystkimi powiatowymi urzędami pracy województwa kujawsko-pomorskiego.

W 2019 roku do Urzędu wpłynęły 252 wnioski indywidualne oraz 23 wykazy zbiorcze i uzupełniające (łącznie od 76 pracodawców) dotyczących **wypłaty świadczeń z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych**. Wnioski indywidualne oraz wykazy zbiorcze i uzupełniające obejmowały świadczenia dla 958 osób na kwotę wnioskowaną 8 379 tys. zł. W analizowanym roku dokonano wypłat świadczeń niezaspokojonych przez niewypłacalnych pracodawców w kwocie ok **11 707 tys. zł**. Kwota ta obejmuje wypłaty dla 304 osób z wniosków indywidualnych i 870 osób z wykazów zbiorczych i uzupełniających. Ogółem wypłacono świadczenia z Funduszu za 37 niewypłacalnych pracodawców. W wyniku działań windykacyjnych odzyskano kwotę 1 483 tys. zł

W ramach promocji sieci EURES zorganizowane zostały **X Międzynarodowe Targi Pracy w Toruniu**, w których udział wzięło 46 wystawców z kraju i zagranicy. Szacuje się, że targi odwiedziło ok. 800 osób poszukujących pracy. Współorganizowano targi pracy z powiatowymi urzędami pracy w Sępólnie Krajeńskim, Golubiu-Dobrzyniu, Aleksandrowie Kujawskim, Brodnicy i Wąbrzeźnie (łącznie uczestniczyło ponad 170 wystawców i 3619 osób poszukujących pracy).

Prowadzony był **rejestr podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia**. W dniu 31 grudnia 2019 roku na terenie województwa kujawsko-pomorskiego **działało 427 agencji zatrudnienia** (to o 21 więcej niż w roku 2018 roku). W ciągu 2019 roku z rejestru wykreślono łącznie 84 agencje zatrudnienia (w 2018 roku było to 178 podmiotów). W 2019 roku z uwagi na posiadanie zaległości z tytułu niepłacenia składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz Fundusz Emerytur Pomostowych wszczęto 84 postępowania, które w 38 przypadkach zakończyły się wykreśleniem z rejestru (w 2018 roku wszczętych postępowań było 104, z których 35 zakończyło się wydaniem decyzji o wykreśleniu). Przyczyną wydania decyzji o wykreśleniu było nieuregulowanie zaległości w opłacaniu składek i niedostarczenie do tut. Urzędu zaświadczeń ZUS.

Osoby zainteresowane zdobyciem nowych kwalifikacji, poszukujące konkretnych szkoleń mogą skorzystać z prowadzonego **rejestru instytucji szkoleniowych**. W województwie kujawsko-pomorskim w roku 2019 zarejestrowane były **563 aktywne instytucje szkoleniowe**. Dla instytucji, które starają się o wpis do RIS, przygotowana jest na stronie internetowej WUP w Toruniu informacja o procedurze wpisu do rejestru.

Jak co roku w miesiącu październiku Centra Informacji i Planowania Kariery Zawodowej wspólnie z partnerami w ramach **Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery** przygotowały ofertę przeznaczoną głównie dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych, ponadpodstawowych i studentów. Motywem przewodnim tygodnia było hasło – „Pasja, profesja, powołanie”.

Mając na celu racjonalizację decyzji zawodowych osób bezrobotnych oraz innych potencjalnych uczestników rynku pracy (uczniowie i ich rodzice), **przygotowano nowe wersje oraz aktualizowano opisy sytuacji na rynku pracy dla 357 zawodów**. Opisy te wykorzystywane były również do przygotowania informacji dla Wojewódzkiej Rady Rynku

Pracy, która wydawała opinie na temat zgodności z potrzebami rynku pracy planowanych kierunków kształcenia. **W 2019 roku do WRRP wydała 235 opinii** nt. utworzenia nowych kierunków kształcenia w szkołach ponadgimnazjalnych i szkołach branżowych I stopnia z regionu. Ostatecznie wydano 212 opinii pozytywnych i 23 negatywne.

Potencjalnym projektodawcom i beneficjentom **udzielane były informacje** oraz organizowano spotkania **dotyczące możliwości wykorzystania**, a także prawidłowej realizacji projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach **PO WER i RPO WK-P**.

Zorganizowane zostały **dwa konkursy nawiązujące do tematyki rynku pracy**. Była to VII edycja konkursu dla uczniów „*Mój wymarzony zawód*”, którego głównym celem jest zachęcenie do zapoznania się z informacjami o sytuacji zawodów na rynku pracy. W konkursie udział wzięło 423 uczniów ze 111 szkół podstawowych z terenu województwa oraz IV edycja konkursu dla szkół zawodowych pod hasłem – „*Potrzeby rynku pracy naszą misją*”. Celem konkursu dla szkół zawodowych było wyłonienie i promocja tych szkół, które najlepiej realizują zadania związane z przygotowaniem uczniów do funkcjonowania na współczesnym rynku pracy. W konkursie udział wzięło 16 szkół.

Partnerom działającym w obszarze rynku pracy oraz mediom **udostępniono szereg informacji i publikacji charakteryzujących regionalny rynek pracy**. Obok wydawanego w cyklu miesięcznym w formie elektronicznej Biuletynu Informacyjnego WUP „*Rynek Pracy Województwa Kujawsko-Pomorskiego*”, były to także **opracowania dotyczące wybranych zagadnień kujawsko-pomorskiego rynku pracy** w 2018 roku i I półroczu 2019 roku:

- ✓ sytuacja na regionalnym rynku pracy,
- ✓ analiza porównawcza działalności powiatowych urzędów pracy,
- ✓ bezrobotni absolwenci szkół ponadgimnazjalnych,
- ✓ bezrobotni absolwenci szkół wyższych,
- ✓ bezrobotni niepełnosprawni,
- ✓ bezrobotni w miastach i gminach,
- ✓ bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności,
- ✓ monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych,
- ✓ analiza rynku szkoleniowego,
- ✓ bezrobotni oraz bezrobotni mieszkańcy wsi pod względem cech społeczno-demograficznych,
- ✓ analiza sytuacji na rynku pracy w branży zawodów opiekuńczych,
- ✓ analiza sytuacji na rynku pracy w branży IT.

Ponadto zrealizowane zostały trzy badania: Barometr zawodów, Plany zawodowe studentów ostatnich lat szkół wyższych w województwie kujawsko-pomorskim oraz Najbardziej poszukiwani specjaliści oraz zapotrzebowanie na szkolenia dla specjalistów w województwie kujawsko-pomorskim.

Publikacje WUP w Toruniu oraz raporty z prowadzonych badań zamieszczono na stronie internetowej Urzędu w zakładce Publikacje dotyczące rynku pracy:
<http://wuptorun.praca.gov.pl/rynek-pracy/publikacje>.

4. ZATRUDNIENIE CUDZOZIEMCÓW NA PODSTAWIE OŚWIADCZEŃ O POWIERZENIU PRACY ORAZ ZEZWOLEŃ NA PRACĘ SEZONOWĄ

Zatrudnianie obywateli państw trzecich w Polsce reguluje ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2019 roku, poz. 1482, z późn. zm.) oraz rozporządzenia wykonawcze.

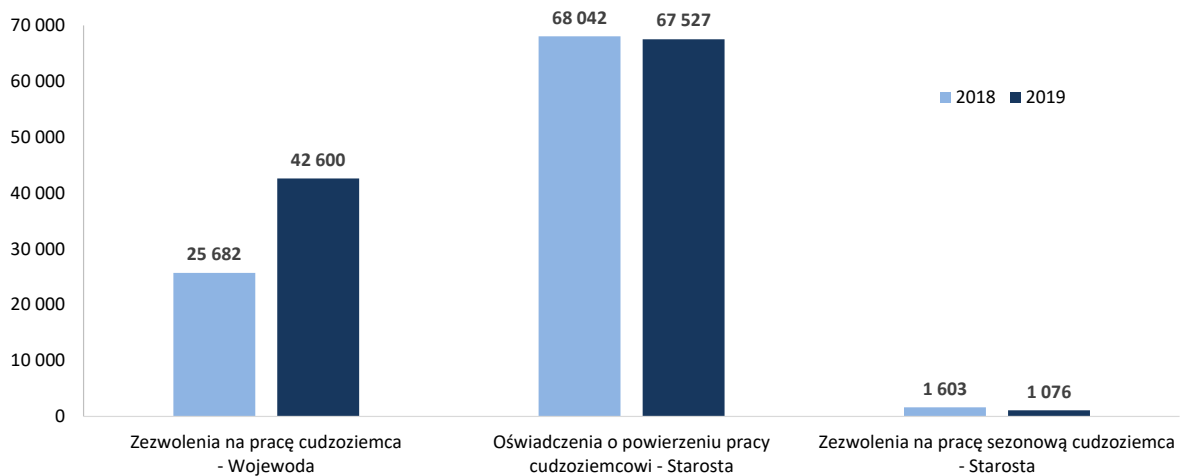
W praktyce podmiot powierzający pracę cudzoziemcowi musi uzyskać odpowiedni dokument uprawniający cudzoziemca pochodzącego z państwa trzeciego do pracy na terenie Polski, w szczególności:

- wpis do ewidencji oświadczeń o powierzeniu pracy cudzoziemcowi, możliwość ta dotyczy tylko obywateli 6 państw, tj. Republiki Armenii, Republiki Białoruś, Republiki Gruzji, Republiki Mołdowy, Federacji Rosyjskiej i Ukrainy, który jest dokonywany przez właściwego starostę (w imieniu, którego działa powiatowy urząd pracy) na wniosek pracodawcy,
- zezwolenie na pracę sezonową cudzoziemca dla następujących działów PKD: rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa oraz działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi, które wydawane jest przez właściwego Starostę (w imieniu, którego działa powiatowy urząd pracy) na wniosek pracodawcy – forma wprowadzona w 2018 roku,
- zezwolenie na pracę cudzoziemca, które wydawane jest przez właściwego wojewodę na wniosek pracodawcy⁸.

Łącznie w 2019 roku na terenie województwa kujawsko-pomorskiego wydano **111 203 dokumenty umożliwiające cudzoziemcom pracę**. Oświadczenia o powierzeniu pracy stanowiły 60,7% wydanych dokumentów, pozwolenia Wojewody 38,3%, a zezwolenia na pracę sezonową 1,0%. Prawie 90% dokumentów dotyczyło obywateli Ukrainy. Poszukiwani byli przede wszystkim robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 44,6% oraz pracownicy przy pracach prostych – 34,0%. W porównaniu z 2018 rokiem wydano o 15 876 dokumentów więcej. Przy czym, wzrost ten dotyczył wyłącznie pozwoleń wydawanych przez Wojewodę. Liczba oświadczeń zarejestrowanych przez PUP zmniejszyła się o 515 (0,8%) a pozwoleń na pracę sezonową o 527 (32,9%).

⁸ Tematyką tą zajmuje się Kujawsko-Pomorski Urząd Wojewódzki w Bydgoszczy, Wydział Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców, Oddział Zezwoleń na Pracę oraz Rejestracji Zaproszeń i Obywateli UE.

Wykres 6. Realizacja zadań związanych z legalizacją pobytu cudzoziemców z państw trzecich z uwagi na zatrudnienie w województwie kujawsko-pomorskim w 2019 roku

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie danych z Centralnego Systemu Analityczno-Raportowego (CeSAR) – data pobrania 9.01.2020 roku.

5. SYTUACJA NA RYNKU PRACY W STYCZNIU I LUTYM 2020 ROKU

5.1. SYTUACJA GOSPODARCZA⁹

W lutym 2020 roku w województwie kujawsko-pomorskim przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 262,7 tys. osób. Było to o 2,9% mniej niż w analogicznym okresie 2019 roku (w kraju wzrost o 1,1%). Pracujący w sektorze przedsiębiorstw skupieni byli głównie w przetwórstwie przemysłowym (128,6 tys. osób, spadek o 1,3%), handlu i naprawach pojazdów samochodowych (49,3 tys. osób, najsilniejszy spadek o 11,2%) oraz budownictwie (19,9 tys. osób, wzrost o 0,3%). W ciągu roku przeciętne zatrudnienie wzrosło w przede wszystkim w sekcji dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja gdzie w lutym 2020 roku przeciętne zatrudnienie wyniosło 7,2 tys. osób, o 4,5% więcej niż rok wcześniej.

W tym sektorze wzrosło natomiast przeciętne wynagrodzenie brutto, które w lutym 2020 roku wyniosło 4598,74 zł (wzrost o 8,5%, w kraju wzrost o 7,7%). Pomimo odnotowanego wzrostu przeciętne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie stanowiło 86,3% średniego wynagrodzenia w kraju.

⁹ Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa kujawsko-pomorskiego w lutym 2020 roku, Urząd Statystyczny w Bydgoszczy oraz *Przeciętne zatrudnienie i wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw w lutym 2020 roku*, Główny Urząd Statystyczny.

5.2. ZMIANA W POZIOMIE BEZROBOCIA REJESTROWANEGO

W styczniu i lutym 2020 roku w powiatowych urzędach pracy **zarejestrowało się 18 925 nowych bezrobotnych**. Było to 1207 osób (6,0%) mniej niż w analogicznym okresie 2019 roku. Osoby zgłaszające się do rejestracji po raz pierwszy stanowiły 14,0% tej populacji. W tym samym czasie z rejestrów PUP w województwie kujawsko-pomorskim **wyłączono 15 959 bezrobotnych** (6,2% mniej niż w styczniu i lutym 2019 roku).

Podjęcia pracy – 8044 osoby stanowiły 50,4% ogółu wyłączeń (rok wcześniej było to odpowiednio: 8632 osoby i 50,7%). **Zatrudnienie niesubsydiowane** podjęto 7009 bezrobotnych (o 5,4% mniej niż w tym samym okresie roku wcześniejszego). **Zatrudnienie subsydiowane** rozpoczęło 1035 osób (o 15,3% mniej niż w styczniu i lutym 2019 roku). W ramach zatrudnienia subsydiowanego bezrobotni głównie podejmowali prace interwencyjne (401 osób) oraz roboty publiczne (325 osób).

Pozatrudnieniowe formy aktywizacji rozpoczęło 1645 osób (rok wcześniej 2019 osób). Staże podjęły 1133 osoby, prace społecznie użyteczne 388 osób, a szkolenia 124 osoby.

W styczniu i lutym 2020 roku zgłoszono do powiatowych urzędów pracy w województwie kujawsko-pomorskim **10 600 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej** (o 28,8% mniej niż rok wcześniej). Spadek ten dotyczył zarówno wolnych miejsc pracy (32,3%) jak i miejsc aktywizacji zawodowej (18,6%). Spośród zgłoszonych miejsc aktywizacji zawodowej, 2262 dotyczyły odbywania stażu, a 841 – prac społecznie użytecznych.

W końcu lutego 2020 roku w województwie kujawsko-pomorskim **w podstawowych formach aktywizacji uczestniczyło łącznie 4601 bezrobotnych** (wobec 3800 osób przed miesiącem i 9241 osób przed rokiem), w tym:

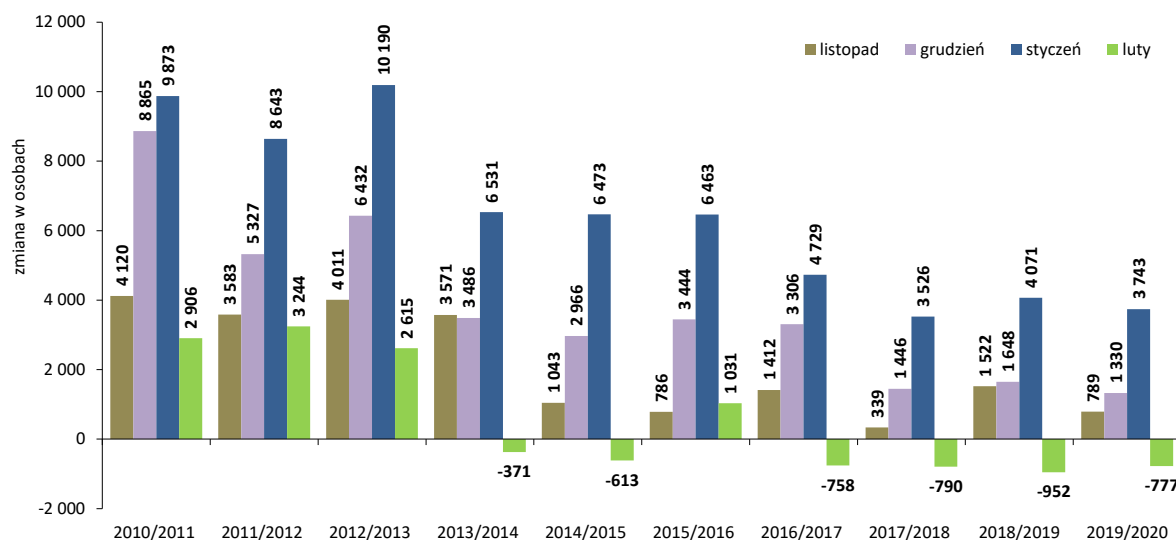
- 2279 bezrobotnych odbywało staże, w tym 1 osoba w ramach bonu stażowego,
- 1290 osób pracowało w ramach prac interwencyjnych,
- 399 osób odbywało prace społecznie użyteczne, 12 osób skorzystało z tej formy pomocy w ramach PAI,
- 350 osób pracowało w ramach robót publicznych,
- 171 osób do 30 roku życia było zatrudnionych w ramach refundacji kosztów zatrudnienia,
- 60 osób zatrudnionych w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia, w tym 14 osób powyżej 60 roku życia,
- 50 bezrobotnych odbywało szkolenia, 5 osób skorzystało ze szkolenia w ramach bonu szkoleniowego,
- 2 osoby bezrobotne odbywały przygotowanie zawodowe dorosłych.

Według stanu w dniu 29 lutego 2020 roku w województwie kujawsko-pomorskim zarejestrowanych pozostawało 67 026 bezrobotnych. Było to o 1,1% (777 osób) mniej niż przed miesiącem i o 11,5% (8748 osób) mniej niż w lutym 2019 roku. W lutym 2019 roku miesięczny spadek liczby bezrobotnych wyniósł 1,2% (952 osoby).

W ciągu miesiąca liczba zarejestrowanych zmniejszyła się w 17 z 23 powiatów województwa. Najdynamiczniejszy spadek liczby bezrobotnych miał miejsce w powiatach: bydgoskim (4,2%, 81 osób), sępoleńskim (4,2%, 74 osoby) i lipnowskim (5,6%, 208 osób). Największy względny wzrost liczby bezrobotnych nastąpił w powiecie żnińskim (1,9%, 46 osób).

W porównaniu do lutego 2019 roku liczba bezrobotnych zmniejszyła się w większości powiatów województwa. Spadek ten wyniósł od 2,9% w powiecie golubsko-dobrzyńskim do 22,1% w Bydgoszczy i 25,8% w powiecie bydgoskim. Jedynie w powiecie wąbrzeskim liczba zarejestrowanych wzrosła o 2,3% (37 osób).

Wykres 7. Zmiana liczby bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim w miesiącach zimowych (w odniesieniu do poprzedniego miesiąca)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.

Miesięczny spadek liczby bezrobotnych spowodował **zmniejszenie stopy bezrobocia** rejestrowanego, która w końcu lutego 2020 roku w województwie kujawsko-pomorskim wynosiła **8,1%**, o 0,1 p. proc. mniej niż przed miesiącem i o 1,0 p. proc. mniej niż w lutym 2019 roku. W tym samym czasie stopa bezrobocia w Polsce wynosiła 5,5 p. proc. (tyle samo co przed miesiącem, ale o 0,6 p. proc. mniej niż rok wcześniej). W końcu lutego 2020 roku województwo zajmowało czwarte miejsce pod względem najwyższej stopy bezrobocia (przed województwami: warmińsko-mazurskim, świętokrzyskim i podkarpackim). W lutym 2019 roku było to drugie miejsce (przed województwem warmińsko-mazurskim).

Tabela 4. Bezrobotni w województwie kujawsko-pomorskim w lutym 2019 i 2020 roku

POWIATY	Stan w końcu miesiąca							
	luty 2019 r.	styczeń 2020 r.	luty 2020 r.		Zmiana liczby bezrobotnych ogółem			
			ogółem	kobiety	do lutego 2019 r.		do stycznia 2020 r.	
					liczba	%	liczba	%
BYDGOSZCZ GRODZKI	6 190	4 965	4 824	2 656	-1 366	-22,1	-141	-2,8
BYDGOSZCZ ZIEMSKI	2 477	1 920	1 839	1 068	-638	-25,8	-81	-4,2
GRUDZIĄDZ GRODZKI	3 343	3 077	3 129	1 801	-214	-6,4	52	1,7
GRUDZIĄDZ ZIEMSKI	1 996	1 651	1 680	1 021	-316	-15,8	29	1,8
TORUŃ GRODZKI	4 567	4 092	4 010	2 258	-557	-12,2	-82	-2,0
TORUŃ ZIEMSKI	3 951	3 512	3 444	2 108	-507	-12,8	-68	-1,9
WŁOCŁAWEK GRODZKI	5 100	4 340	4 306	2 365	-794	-15,6	-34	-0,8
WŁOCŁAWEK ZIEMSKI	5 320	4 858	4 811	2 740	-509	-9,6	-47	-1,0
ALEKSANDRÓW KUJAWSKI	2 759	2 559	2 539	1 341	-220	-8,0	-20	-0,8
BRODNICA	2 544	2 390	2 368	1 483	-176	-6,9	-22	-0,9
CHEŁMNO	2 218	2 190	2 138	1 248	-80	-3,6	-52	-2,4
GOLUB-DOBRZYŃ	2 007	1 978	1 949	1 212	-58	-2,9	-29	-1,5
INOWROCŁAW	7 990	6 896	6 974	4 114	-1 016	-12,7	78	1,1
LIPNO	4 097	3 712	3 504	2 086	-593	-14,5	-208	-5,6
MOGILNO	1 930	1 759	1 778	1 167	-152	-7,9	19	1,1
NAKŁO NAD NOTECIĄ	3 481	3 182	3 161	2 025	-320	-9,2	-21	-0,7
RADZIEJÓW	2 749	2 742	2 663	1 540	-86	-3,1	-79	-2,9
RYPIN	2 003	1 757	1 727	1 105	-276	-13,8	-30	-1,7
SĘPÓLNO KRAJEŃSKIE	1 854	1 750	1 676	1 015	-178	-9,6	-74	-4,2
ŚWIECIE	2 763	2 537	2 528	1 567	-235	-8,5	-9	-0,4
TUCHOLA	2 014	1 867	1 842	1 051	-172	-8,5	-25	-1,3
WĄBRZEŻNO	1 593	1 609	1 630	983	37	2,3	21	1,3
ŻNIN	2 828	2 460	2 506	1 626	-322	-11,4	46	1,9
RAZEM WOJEWÓDZTWO	75 774	67 803	67 026	39 580	-8 748	-11,5	-777	-1,1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.

5.3. FUNDUSZ PRACY I EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY W 2020 ROKU

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, decyzją z 29 listopada 2019 roku ustalił kwoty środków Funduszu Pracy jakie mogą być wydatkowane w 2020 roku na finansowanie zadań realizowanych w województwie kujawsko-pomorskim.

Podział kwot środków został dokonany uchwałą nr 47/2173/19 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 6 grudnia 2019 roku w sprawie ustalenia kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań realizowanych przez samorządy powiatów województwa kujawsko pomorskiego w 2020 roku oraz uchwałą nr 44/2072/19 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 6 grudnia 2019 roku w sprawie zasad wykorzystania środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań realizowanych przez samorząd województwa w 2020 roku. Podział ten został dokonany w oparciu o kryteria określone przez Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego uchwałą nr XI/235/19 z dnia

13 listopada 2019 roku w sprawie określenia kryteriów ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie programów na rzecz promocji, zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych fakultatywnych zadań realizowanych przez powiaty w 2020 roku.

Zgodnie z ww. uchwałami dokonano podziału kwot na zadania realizowane przez samorządy powiatów, łącznie **167 503 000,00 zł** w tym na:

- 1) programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej – 153 735 200,00 zł;
- 2) inne fakultatywne zadania – 13 767 700,00 zł.

➤ **Projekty współfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego**

W ramach limitu na programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej ustalone zostały następujące kwoty środków na realizację projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach priorytetów:

- *8.i dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i osób biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy, także poprzez lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników – w ramach **Regionalnego Programu Operacyjnego 2014-2020**, kwotę 52 652 555,26 zł;*
- *8.ii trwała integracja na rynku pracy ludzi młodych, w szczególności tych, którzy nie pracują, nie kształcą się ani nie szkolą, w tym ludzi młodych zagrożonych wykluczeniem społecznym i wywodzących się ze środowisk marginalizowanych, także poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży w ramach **Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020**, kwotę 58 591 238,74 zł.*

➤ **Dodatkowe środki z rezerwy Funduszu Pracy**

Pismem z 15 stycznia 2020 roku Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu na podstawie informacji zebranych od powiatowych urzędów pracy województwa kujawsko-pomorskiego przekazał do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w Warszawie informacje dotyczące zapotrzebowania na środki z rezerwy Funduszu Pracy na finansowanie programów aktywizacji zawodowej bezrobotnych w 2020 roku. Powiatowe urzędy pracy zapotrzebowały na realizację tych programów kwotę 43 155 100,00 zł.

➤ **Krajowy Fundusz Szkoleniowy**

15 października 2019 Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej poinformował o planie wydatkowania środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego na 2020 rok. Na tej podstawie Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego Uchwałą nr 46/2129/19 z dnia 28 listopada 2019 roku dokonał podziału kwoty Krajowego Funduszu Szkoleniowego pomiędzy samorządy powiatów województwa.

Samorządy powiatów województwa kujawsko-pomorskiego, decyzją Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 grudnia 2019 roku, otrzymały środki w kwocie **10 232 000 zł.**

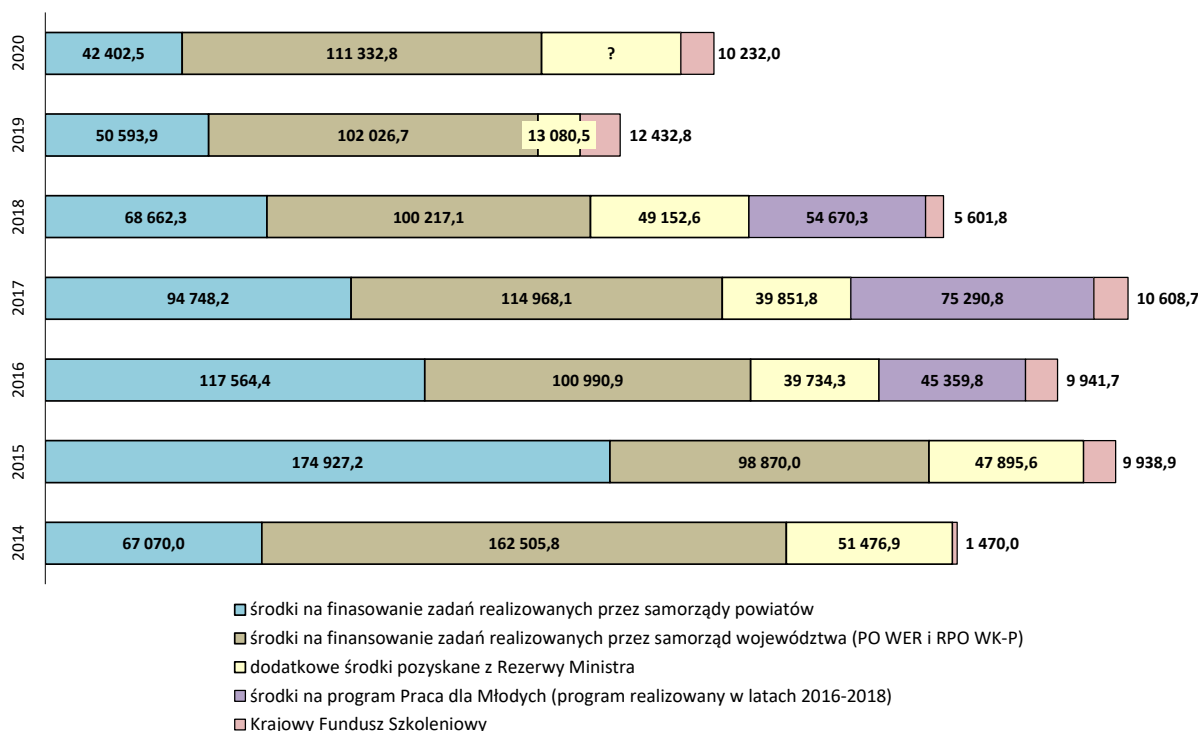
W 2020 roku o dofinansowanie z Krajowego Funduszu Szkoleniowego może ubiegać się każdy pracodawca, który zatrudnia co najmniej jednego pracownika na umowę o pracę. Kwota przyznana na wsparcie kształcenia ustawicznego w danym roku nie może przekroczyć 300% przeciętnego wynagrodzenia. Priorytety wydatkowania środków w ramach KFS w br.:

- wsparcie kształcenia ustawicznego dla osób powracających na rynek pracy po przerwie związanej ze sprawowaniem opieki nad dzieckiem;
- wsparcie kształcenia ustawicznego osób po 45 roku życia;
- wsparcie zawodowego kształcenia ustawicznego w zidentyfikowanych w danym powiecie lub województwie zawodach deficytowych;
- wsparcie kształcenia ustawicznego w związku z rozwojem w firmach technologii i zastosowaniem wprowadzanych przez firmy narzędzi pracy;
- wsparcie kształcenia ustawicznego w obszarach/branżach kluczowych dla rozwoju powiatu/województwa wskazanych w dokumentach strategicznych/planach rozwoju;
- wsparcie realizacji szkoleń dla instruktorów praktycznej nauki zawodu bądź osób mających zamiar podjęcia się tego zajęcia, opiekunów praktyk zawodowych i opiekunów stażu uczniowskiego oraz szkoleń branżowych dla nauczycieli kształcenia zawodowego;
- wsparcie kształcenia ustawicznego pracowników zatrudnionych w podmiotach posiadających status przedsiębiorstwa społecznego, wskazanych na liście przedsiębiorstw społecznych prowadzonej przez MRPiPS, członków lub pracowników spółdzielni socjalnych lub pracowników Zakładów Aktywności Zawodowej.

Dodatkowo Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu otrzymał 145 000,00 zł na diagnozę regionalnego rynku pracy pod kontem zapotrzebowania na zawody, badanie efektywności wsparcia udzielonego z KFS oraz promocję Funduszu.

Ogółem według stanu **w końcu lutego 2020 roku województwo kujawsko-pomorskie** na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizację zawodową bezrobotnych **dysponowało środkami Funduszu Pracy w kwocie 163 967 300,00 zł.**

Wykres 8. Środki Funduszu Pracy na programy przeciwdziałania bezrobociu w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2014-2019 (w tys. zł). Stan w dniu 18 marca 2020 roku

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie decyzji MRPiPS

5.4. NAJWAŻNIEJSZE DZIAŁANIA W 2020 ROKU (STYCZEŃ – LUTY)

5.4.1. WDRAŻANIE PROGRAMU OPERACYJNEGO WIEDZA EDUKACJA ROZWÓJ 2014-2020

WUP w Toruniu, który pełni funkcję Instytucji Pośredniczącej PO WER, realizuje zadania w zakresie:

➤ **Działania 1.1 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe**

W ramach Działania 1.1 realizowane są pozakonkursowe projekty powiatowych urzędów pracy skierowane wyłącznie do osób młodych do 29 roku życia, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET).

W I kwartale 2020 roku **kontynuowano realizację 20 projektów pozakonkursowych powiatowych urzędów pracy województwa kujawsko-pomorskiego w ramach Poddziałania 1.1.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego**, których realizacja rozpoczęła się 01.01.2019 roku. Zgodnie z zapisami wniosków o dofinansowanie w ramach ww. projektów łącznie w latach 2019-2020 **wsparciem zostanie objętych 11 311 osób bezrobotnych do 29 roku życia**, w tym 6797 osób bezrobotnych, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. osoby z kategorii NEET) oraz 3251 osób bezrobotnych znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy, tj. osób z niepełnosprawnościami,

długotrwale bezrobotnych, osób o niskich kwalifikacjach. Na realizację projektów przeznaczono **122 572 646,74 zł**, w tym 58 591 238,74 zł na rok 2020. Okres realizacji projektów pozakonkursowych to: **1 stycznia 2019 roku – 30 czerwca 2021 roku**.

Ww. projekty zakładają wsparcie osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP. W projektach tych udzielane jest indywidualne i kompleksowe wsparcie opierające się na co najmniej trzech elementach pomocy, zgodnie z instrumentami i usługami rynku pracy wynikającymi z Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, z wyłączeniem robót publicznych. Dwa z nich wskazane zostały jako obligatoryjne tj. identyfikacja stopnia oddalenia od rynku pracy i sporządzenie Indywidualnego Planu Działania (IPD) oraz objęcie uczestnika projektu poradnictwem zawodowym lub pośrednictwem pracy. Trzeci i kolejne wskazane zostały jako fakultatywne i wybierane są w zależności od potrzeb i możliwości osób, którym udzielane jest wsparcie. Fakultatywne elementy pomocy obejmują wsparcie w postaci m.in. szkoleń, staży, przyznania jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, prac interwencyjnych, studiów podyplomowych, bonów na zasiedlenie, bonów zatrudnieniowych/ stażowych, doposażenia stanowiska pracy. W celu zapewnienia wysokiej skuteczności projekty realizowane w ramach Działania 1.1 muszą zapewniać efektywność zatrudnieniową na poziomie co najmniej 42% dla osób w najtrudniejszej sytuacji (osoby z niepełnosprawnościami, osoby długotrwale bezrobotne, osoby z niskimi kwalifikacjami (do poziomu ISCED 3), imigranci, reemigranci), a dla pozostałych osób nienależących do ww. grup – 57%. Poza koniecznością zapewnienia efektywności zatrudnieniowej w projektach, w przypadku założenia wsparcia w postaci szkoleń, powiatowy urząd pracy powinien wskazać, że ich efektem jest uzyskanie kwalifikacji lub nabycie kompetencji w rozumieniu *Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020*. Ponadto, jeżeli projekt zakłada szkolenia powinny być one zgodne ze zdiagnozowanymi potrzebami i potencjałem uczestnika projektu oraz zdiagnozowanymi potrzebami właściwego lokalnego lub regionalnego rynku pracy.

Ponadto, WUP w Toruniu prowadził zadania związane z monitorowaniem zwrotów od uczestników w ramach zamkniętych projektów z naborów:

nr POWR.01.01.02-IP.23-04-001/15 oraz nr POWR. 01.01.02-IP.23-04-001/16,
nr POWR.01.01.02-IP.23-04-001/17.

➤ **Działania 1.2 Wsparcie osób młodych na regionalnym rynku pracy**

Realizując **Działanie 1.2 Wsparcie osób młodych na regionalnym rynku pracy, Poddziałanie 1.2.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego** w okresie styczeń-luty 2020 roku Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu prowadził prace związane z procesem negocjacji projektów i podpisywaniem umów w ramach IV oraz V konkursu. W ramach ww. konkursów w 2020 roku podpisano 9 umów o dofinansowanie projektu na kwotę 8 429 496,49 zł. Ogółem w ramach IV oraz V konkursu do końca lutego br. podpisano 36 umów o dofinansowanie projektu na kwotę 29 646 807,06 zł. Procedura podpisywania umów o dofinansowanie projektów będzie kontynuowana w 2020 roku. Łącznie na realizację projektów wybranych do dofinansowania w ramach konkursu IV i V przeznaczono środki

w wysokości ok. 40 000 000 zł. Planuje się objęcie wsparciem blisko 2150 osób. Realizacja części wybranych do dofinansowania projektów rozpoczęła się na przełomie III/IV kwartału 2019 roku i kontynuowana jest w 2020 roku. **W ramach Działania 1.2 Wsparcie osób młodych na regionalnym rynku pracy, Poddziałanie 1.2.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego** projekty zakładają wsparcie dla osób biernych zawodowo, w tym z niepełnosprawnościami oraz osób z następujących grup docelowych: imigranci, reemigranci, osoby odchodzące z rolnictwa i ich rodziny, tzw. ubodzy pracujący, osoby zatrudnione na umowach krótkoterminowych oraz pracujący w ramach umów cywilnoprawnych. W celu zapewnienia wysokiej skuteczności projekty w ww. konkursie muszą zapewniać efektywność zatrudnieniową na poziomie co najmniej 57% (dla osób niewpisujących się do żadnej z poniższych grup), a w przypadku objęcia wsparciem osób w najtrudniejszej sytuacji (osoby z niepełnosprawnościami, osoby długotrwale bezrobotne, osoby z niskimi kwalifikacjami (do poziomu ISCED 3), imigranci, reemigranci) na poziomie co najmniej 42%. W przypadku objęcia wsparciem osób pracujących projekty muszą zapewniać efektywność zawodową, co oznacza, że osoby poprawią swoją sytuację na rynku pracy poprzez zmianę na pełne/stabilne zatrudnienie, zmienią pracę na wymagającą wyższych kompetencji, na wyżej wynagradzanej lub otrzymają awans w dotychczasowej pracy. Wskaźnik efektywności zawodowej należy zapewnić na poziomie 27%. Poza koniecznością zapewnienia efektywności zatrudnieniowej i/lub zawodowej w projektach, w przypadku założenia wsparcia w postaci szkoleń, wnioskodawca powinien wskazać, że ich efektem jest uzyskanie kwalifikacji lub nabycie kompetencji potwierdzonych odpowiednim dokumentem (np. certyfikatem). Ponadto, jeżeli projekt zakłada szkolenia zawodowe muszą one odpowiadać bieżącym potrzebom rynku pracy.

W I kwartale 2020 roku WUP w Toruniu ogłosił **nabór projektów konkursowych dla powiatowych urzędów pracy województwa kujawsko-pomorskiego w ramach Poddziałania 1.2.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego nr POWR.01.02.01-IP.23-04-006/20. Kwota przeznaczona na konkurs wynosi 15 000 000,00 zł.** Nabór wniosków o dofinansowanie projektów prowadzony będzie za pośrednictwem Systemu Obsługi Wniosków Aplikacyjnych (SOWA) w terminie od 23-31 marca 2020 roku.

Przedmiotem konkursu są projekty dotyczące wsparcia osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP poprzez:

1. instrumenty i usługi rynku pracy służące indywidualizacji wsparcia oraz pomocy w zakresie określenia ścieżki zawodowej (kompleksowe i indywidualne pośrednictwo pracy w zakresie uzyskania odpowiedniego zatrudnienia zgodnego z kwalifikacjami i kompetencjami wspieranej osoby lub poradnictwo zawodowe w zakresie wyboru odpowiedniego zawodu oraz pomoc w planowaniu rozwoju kariery zawodowej, w tym podnoszenia lub uzupełniania kompetencji i kwalifikacji zawodowych);
2. instrumenty i usługi rynku pracy służące zdobyciu doświadczenia zawodowego wymaganego przez pracodawców (wsparcie zatrudnienia osoby młodej u przedsiębiorcy lub innego pracodawcy, stanowiące zachętę do zatrudnienia, m.in.

poprzez pokrycie kosztów subsydiowania zatrudnienia, bony zatrudnieniowe lub bony na zasiedlenie dla osób, u których zidentyfikowano adekwatność danej formy wsparcia).

W celu zapewnienia wysokiej skuteczności projekty w ww. konkursie muszą zapewniać efektywność zatrudnieniową na poziomie co najmniej 59,5% (dla osób niewpisujących się do żadnej z poniższych grup), a w przypadku objęcia wsparciem osób w najtrudniejszej sytuacji (osób z niepełnosprawnościami, osób długotrwale bezrobotnych, osób z niskimi kwalifikacjami (do poziomu ISCED 3), imigranci, reemigranci) na poziomie co najmniej 44%.

Kryterium efektywności zatrudnieniowej mierzone jest na podstawie zasad określonych w *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020*.

5.4.2. WDRAŻANIE REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO NA LATA 2014-2020

W 2020 roku w ramach powierzonych zadań IP RPO W-KP w zakresie wdrażania Osi 8 *Aktywni na rynku pracy* realizowane zostały następujące zadania.

➤ Działanie 8.1 *Podniesienie aktywności zawodowej osób bezrobotnych poprzez działania powiatowych urzędów pracy*

W okresie styczeń-luty 2020 roku WUP w Toruniu jako IP RPO WK-P nadzorował realizację 20 projektów PUP (w ramach IV naboru) skierowanych do osób zarejestrowanych w PUP jako bezrobotne, powyżej 29 roku życia. Wartość ww. projektów realizowanych w okresie sprawozdawczym wynosiła 89 578 136,77 zł. Zgodnie z zapisami wniosków o dofinansowanie wsparciem objęte w ramach tych projektów zostaną 9424 osoby bezrobotne.

W projektach pozakonkursowych udzielane jest wsparcie dopasowane do indywidualnych potrzeb uczestników, zgodnie z instrumentami i usługami rynku pracy wynikającymi z *ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* (m. in. IPD, pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, szkolenia, specjalistyczne kursy, studia podyplomowe, subsydiowane zatrudnienie, doposażenie stanowiska pracy, staże, dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej), z wyłączeniem robót publicznych.

W celu zapewnienia wysokiej skuteczności działań, projekty realizowane w ramach Działania 8.1 zapewniają efektywność zatrudnieniową na poziomie co najmniej: 42% w przypadku osób w najtrudniejszej sytuacji, w tym imigranci, reemigranci, osoby w wieku 50 lat i więcej, kobiety, osoby z niepełnosprawnościami, osoby długotrwale bezrobotne, osoby z niskimi kwalifikacjami do poziomu ISCED 3, 52% dla pozostałych osób nienależących do ww. grup.

➤ Poddziałanie 8.2.1 *Wsparcie na rzecz podniesienia poziomu aktywności zawodowej osób pozostających bez zatrudnienia*

W okresie styczeń-luty 2020 roku WUP w Toruniu nadzorował realizację 19 projektów (1 w ramach II konkursu i 18 ramach III konkursu) skierowanych do osób pozostających bez

zatrudnienia powyżej 29 roku życia (w tym w szczególności powyżej 50 roku życia, kobiet, osób z niepełnosprawnościami, osób o niskich kwalifikacjach). Wartość wszystkich realizowanych projektów w okresie sprawozdawczym wynosiła 17 133 804,89 zł. Zgodnie z zapisami wniosków o dofinansowanie wsparciem w ramach tych projektów zostaną objęte 773 osoby biernie zawodowo i 462 bezrobotne.

Realizowane projekty przewidują indywidualne i kompleksowe wsparcie zdefiniowane w oparciu o opracowany Indywidualny Plan Działania. W projektach może być oferowane wsparcie ukierunkowane na pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy (np. pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, warsztaty aktywnego poszukiwania pracy), służące nabywaniu oraz podnoszeniu kompetencji i kwalifikacji zawodowych (np. szkolenia zawodowe, kursy, studia podyplomowe), zdobyciu doświadczenia zawodowego wymaganego przez pracodawców (np. staże, doposażenie i wyposażenie stanowiska pracy, subsydiowane zatrudnienie).

W celu zapewnienia wysokiej skuteczności działań, projekty wybrane do dofinansowania w ramach III konkursu zakładają efektywność zatrudnieniową dla osób w najtrudniejszej sytuacji, w tym imigranci, reemigranci, osoby w wieku 50 lat i więcej, kobiety, osoby z niepełnosprawnościami, osoby długotrwale bezrobotne, osoby z niskimi kwalifikacjami do poziomu ISCED 3 na poziomie co najmniej 42%, dla pozostałych osób nienależących do ww. grup na poziomie co najmniej 52%.

➤ ***Poddziałanie 8.2.2 Wsparcie osób pracujących znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy***

W okresie styczeń-luty 2020 roku WUP w Toruniu nadzorował realizację 20 projektów (w ramach I konkursu), skierowanych do osób zatrudnionych na umowach krótkoterminowych, pracujących w ramach umów cywilnoprawnych, ubogich pracujących – powyżej 29 roku życia. Wartość wszystkich realizowanych projektów w okresie sprawozdawczym wynosiła 20 963 083,01 zł. Zgodnie z zapisami wniosków o dofinansowanie wsparciem w ramach tych projektów zostanie objętych 1546 osób pracujących znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy.

Realizowane projekty przewidują wsparcie dostosowane do indywidualnych potrzeb uczestników projektu, w tym pośrednictwo pracy, doradztwo zawodowe, działania ukierunkowane na rozwijanie kompetencji/kwalifikacji zawodowych (szkolenia zawodowe, specjalistyczne kursy, studia podyplomowe) czy pomoc w rozpoczęciu własnej działalności gospodarczej.

W celu zapewnienia wysokiej skuteczności działań, projekty zapewniają minimalny poziom efektywności zawodowej, ustalony na poziomie 18%.

➤ **Poddziałanie 8.5.2 Wsparcie outplacementowe**

W okresie styczeń-luty 2020 roku WUP w Toruniu prowadził nabór wniosków o dofinansowanie w ramach IV konkursu ogłoszonego w 2019 roku, którego rozstrzygnięcie planowane jest w sierpniu 2020 roku.

Ponadto nadzorowano realizację 15 projektów (4 w ramach II konkursu i 11 w ramach III konkursu) skierowanych do osób zwolnionych z pracy w okresie nie dłuższym niż 6 miesięcy, przewidzianych do zwolnienia lub zagrożonych zwolnieniem z pracy, z przyczyn dotyczących zakładu pracy oraz osób odchodzących z rolnictwa, posiadających gospodarstwo rolne o powierzchni powyżej 2 ha przeliczeniowych lub członków ich rodzin ubezpieczonych w KRUS, planujących podjąć zatrudnienie poza rolnictwem. Wartość projektów realizowanych w okresie sprawozdawczym wynosiła 15 293 205,36 zł. Zgodnie z zapisami wniosków o dofinansowanie wsparciem w ramach tych projektów zostanie objętych 1106 osób. Wsparcie w ww. projektach jest udzielane m.in. w postaci doradztwa zawodowego połączonego z przygotowaniem Indywidualnego Planu Działania, poradnictwa psychologicznego, pośrednictwa pracy, szkoleń, kursów, staży, bezzwrotnego wsparcia finansowego dla osób planujących rozpocząć działalność gospodarczą, połączonego ze wsparciem pomostowym o charakterze doradczo-szkoleniowym oraz w postaci finansowej.

W celu zapewnienia wysokiej skuteczności działań projekty w ramach Poddziałania 8.5.2 RPO WK-P zakładają efektywność zatrudnieniową na poziomie minimum 50% w rozumieniu Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze przystosowania przedsiębiorców i pracowników do zmian na lata 2014-2020.

5.4.3. REGIONALNY PLAN DZIAŁAŃ NA RZECZ ZATRUDNIENIA NA 2020 ROK

Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia na 2020 rok opracowany został przez Zespół powołany uchwałą nr 44/2039/19 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z 14 listopada 2019 roku. W skład zespołu weszli przedstawiciele właściwych departamentów Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu, Kujawsko-Pomorskiej Wojewódzkiej Komendy OHP, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych – Oddział Kujawsko-Pomorski w Toruniu, Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Toruniu, Toruńskiej Agencji Rozwoju Regionalnego S.A. oraz Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu.

Funkcję koordynatora realizacji RPD/Z na 2020 rok powierzono Wojewódzkiemu Urzędowi Pracy w Toruniu, który odpowiada za opracowanie, monitoring i sprawozdawczość RPD/Z na 2020 rok. Instytucje zgłaszające określone zadania odpowiedzialne są za nadzór nad prawidłowym przebiegiem ich realizacji, monitoring oraz sprawozdawczość dotyczącą wykonania tych zadań.

Dokument powstał w oparciu o Krajowy Plan Działań na rzecz Zatrudnienia i uwzględnia zapisy *Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 – Plan*

modernizacji 2020+ oraz postanowienia Komunikatu Komisji Europejskiej *EUROPA 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu*.

W projekcie Regionalnym Planie Działań na rzecz Zatrudnienia na 2020 rok:

- przedstawiono diagnozę sytuacji na rynku pracy w województwie kujawsko-pomorskim;
- wskazano cele aktywnej polityki rynku pracy w regionie, w tym ich spójność ze strategią rozwoju województwa;
- przedstawiono cele i zadania RPD/Z na 2020 rok;
- wskazano źródła finansowania zadań realizowanych w RPD/Z na 2020 rok;
- zawarto informacje o sposobie monitorowania realizacji zadań ujętych w RPD/Z na 2020 rok oraz przyjętych wskaźnikach monitorowania.

Projekt RPD/Z na 2020 rok został przyjęty uchwałą nr 8/330/20 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 4 marca 2020 roku, a następnie skierowany do zaopiniowania powiatom województwa kujawsko-pomorskiego, Kujawsko-Pomorskiej Wojewódzkiej Radzie Dialogu Społecznego oraz Wojewódzkiej Radzie Rynku Pracy w Toruniu.

W dniu 25 marca br. **RPD/Z na 2020 został przyjęty przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego** uchwałą nr 11/405/2020.

5.4.4. WYKAZ ZAWODÓW, W KTÓRYCH ZA PRZYGOTOWANIE ZAWODOWE MŁODOCIANYCH PRACOWNIKÓW, ZATRUDNIONYCH NA PODSTAWIE UMOWY O PRACĘ, MOŻE BYĆ DOKONYWANA REFUNDACJA PONIESIONYCH PRZEZ PRACODAWCĘ KOSZTÓW WYNAGRODZEŃ I SKŁADEK NA UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2019 roku poz. 1482 z późn. zm., art. 8, ust. 1 pkt 15) Samorząd Województwa zobligowany jest do corocznego określania (do 30 kwietnia każdego roku) wykazu zawodów, w których za przygotowanie zawodowe wypłacana może być refundacja wynagrodzeń młodocianych pracowników i składki na ich ubezpieczenie społeczne (po zasięgnięciu opinii Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy) oraz ogłoszenia tego wykazu w wojewódzkim dzienniku urzędowym.

Propozycja ww. wykazu zawodów, została opracowana na podstawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego. Wykaz uwzględnia zapotrzebowanie na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego ustalonych w prognozie zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy¹⁰ oraz w zawodach rzemieślniczych,

¹⁰ Prognozę ogłosił Minister Edukacji w drodze obwieszczenia z dnia 24 stycznia 2020 roku.

w których prowadzone jest kształcenie u pracodawców rzemieślników. Propozycja wykazu zawodów zawierająca 137 zawodów (w odniesieniu do ubiegłorocznej listy dodano 5 zawodów) przekazana była 16 marca br. do konsultacji szerokiemu gronu partnerów. W dniu 19 marca 2020 roku Wojewódzka Rada Rynku Pracy Uchwałą nr 183/OB./2020 pozytywnie zaopiniowała ww. wykaz zawodów, następnie Zarząd Województwa w dniu 25 marca br. podjął w tej sprawie Uchwałą nr 11/406/2020 .

W dalszej kolejności wykaz zostanie przekazany do publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

5.4.5. WOJEWÓDZKA RADA RYNKU PRACY

W I kwartale 2020 roku odbyło się jedno posiedzenie Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy. Na ww. posiedzeniu członkowie WRRP zaopiniowali:

- sprawozdanie z działalności Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu w 2019 roku,
- plan wydatków Funduszu Pracy WUP na 2020 rok,
- 38 wniosków szkół o powołanie nowych kierunków kształcenia w szkołach ponadpodstawowych województwa kujawsko-pomorskiego.

W trybie obiegowym zatwierdzony został także **projekt Regionalny Plan Działania na rzecz Zatrudnienia na 2020 rok oraz wykazu zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników, zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, może być dokonywana refundacja poniesionych przez pracodawcę kosztów.**

5.4.6. PROJEKT WŁASNY WUP W TORUNIU „ZDROWIEJ W PRACY I PO PRACY”

Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego uchwałą nr 2/26/20 z dnia 15 stycznia 2020 roku przyznał dofinansowanie na realizację projektu własnego WUP w Toruniu pn. „Zdrowiej w pracy i po pracy”. Projekt prowadzony w ramach Poddziałania 8.6.1 Wsparcie na rzecz wydłużania aktywności zawodowej mieszkańców, Działania 8.6 Zdrowy i aktywny region, Osi Priorytetowej 8. Aktywni na rynku pracy, Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020. Termin realizacji projektu to 1 lutego 2020 roku do 30 czerwca 2022 roku.

Celem projektu jest poprawa stanu zdrowia oraz warunków pracy 103 pracowników WUP w Toruniu.

6. PODSUMOWANIE

ROK 2019

1. W 2019 roku widoczna była dalsza **poprawa sytuacji na regionalnym rynku pracy**. W skali roku w **sektorze przedsiębiorstw** odnotowano **wzrost**: przeciętnego zatrudnienia (o 2,7%, tak samo jak w kraju) oraz przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto (o 8,9%, w kraju wzrost o 6,5%), które w kwocie 4503,13 zł stanowiło 87,1% średniego wynagrodzenia w kraju. Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON zwiększyła się o 3,0% (w kraju wzrost o 3,3%). **Wskaźnik zatrudnienia** w końcu 2019 roku wyniósł w województwie 52,5% – o 0,5 p. proc. więcej niż w 2018 roku, ale o 1,9 p. proc. mniej niż w Polsce. **Stopa bezrobocia rejestrowanego** dla województwa kujawsko-pomorskiego wyniosła w grudniu 2019 roku **7,8%**. W ciągu roku wskaźnik ten zmniejszył się o 1,0 p. proc. (w tym samym czasie w Polsce spadek o 0,6 p. proc.).
2. **Utrzymuje się duże zróżnicowanie w poziomie bezrobocia pomiędzy powiatami województwa**. Stopa bezrobocia niższa od średniej wojewódzkiej występowała w dwóch miastach na prawach powiatu – Bydgoszczy (2,8%) i Toruniu (4,1%) oraz w powiatach: bydgoskim (4,1%), świeckim (6,9%) i brodnickim (7,0%). Najwyższą stopę bezrobocia rejestrowanego odnotowano dla powiatów zlokalizowanych w południowo-wschodniej części województwa: włocławskiego (14,2%), lipnowskiego (15,4%) oraz radziejowskiego (16,4%). Według stanu w dniu 31 grudnia 2019 roku w województwie kujawsko-pomorskim **zarejestrowanych pozostawało 64 060 bezrobotnych**. W odniesieniu do końca grudnia 2018 roku **liczba bezrobotnych** w województwie **zmniejszyła się o 11,8%, czyli 8595 osób** (w Polsce w tym czasie spadek wyniósł 10,6%).
3. **Najważniejsze zmiany zachodzące w województwie kujawsko-pomorskim w zakresie bezrobocia rejestrowanego w 2019 roku:**
 - **utrzymuje się niekorzystna struktura bezrobotnych pod względem cech społeczno-demograficznych**. W końcu grudnia 2019 roku większość bezrobotnych stanowiły kobiety (60,2% ogółu), wśród których 37,0% to osoby, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka. Ponad połowa bezrobotnych to osoby długotrwale bezrobotne (55,4%) oraz legitymujące się wykształceniem nie wyższym niż zasadnicze zawodowe (60,0%). Kwalifikacji zawodowych nie miało 36,8% zarejestrowanych. W ciągu roku spadek liczebności odnotowano w większości kategorii bezrobotnych, najbardziej widoczny był on wśród długotrwale bezrobotnych – 15,6% oraz bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego – 15,1%. Po raz pierwszy, powyżej średniej dla ogółu bezrobotnych (11,8%), zmniejszyła się też liczba bezrobotnych posiadających dziecko do 6 roku życia, a także kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka;
 - **spadła liczba nowych rejestracji bezrobotnych** (o 11,3% mniej niż w roku poprzednim) i równocześnie (o 10,8%) **zmniejszyła się liczba osób wyłączonych z ewidencji**; w 2019 roku w urzędach pracy zarejestrowało się 103 578 bezrobotnych, a z rejestrów wyłączono 112 173 osoby;

- **spadła liczba bezrobotnych, którzy rozpoczęli zatrudnienie: pracę podjęło ogółem 55 621 bezrobotnych, o 15,4% mniej niż w roku poprzednim:** zatrudnienie subsydiowane podjęły 10 042 osoby (o 27,1% mniej), natomiast liczba bezrobotnych podejmujących zatrudnienie niesubsydiowane – 45 579 osób – zmniejszyła się o 12,3%. Podjęcie pracy było powodem wyłączenia z ewidencji 49,6% bezrobotnych (o 2,7 p. proc. mniej niż rok wcześniej);
 - **pozazatrudnieniowe formy aktywizacji**, do których zalicza się szkolenia, staże, prace społecznie użyteczne, przygotowanie zawodowe dorosłych, **rozpoczęło w 2019 roku 13 745 bezrobotnych** (o 12,2% mniej);
 - łącznie **powiatowe urzędy pracy** w ramach pozazatrudnieniowych form pomocy i zatrudnienia subsydiowanego **zaktywizowały 23 787 osób bezrobotnych**. Było to o 5631 osób (19,1%) mniej niż w 2018 roku. **Wskaźnik aktywizacji wyniósł 23,0%** (rok wcześniej 25,2%). Najpopularniejszą formą pomocy były staże, które w 2019 roku rozpoczęło 8722 bezrobotnych (1,5% mniej niż w 2018 roku) oraz szkolenia (2832 osoby, 29,6% mniej). Jako zatrudnienie subsydiowane najczęściej podejmowane były roboty publiczne (2781 bezrobotnych – 38,2% mniej niż w 2018 roku);
 - **o 16,5% zmniejszyła się liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, których zgłoszono łącznie 75 039**. Spadek ten dotyczył zarówno wolnych miejsc pracy (18,0%) jak i miejsc aktywizacji zawodowej (7,9%). Tendencja ta miała charakter ogólnokrajowy, gdzie w ciągu roku liczba dostępnych miejsc zmniejszyła się o 13,0%.
 - **spadła liczba pracowników przewidzianych do zwolnienia (482 osoby**, wobec 894 w roku 2018); napływ osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy do rejestrów bezrobotnych pozostał na podobnym poziomie i wyniósł 3409 osób (0,9% mniej); w końcu 2019 roku osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy w liczbie 2129 osób, stanowiły 3,3% ogółu bezrobotnych (w 2018 roku – 3,3%).
4. W 2019 roku **na aktywizację zawodową bezrobotnych województwo kujawsko-pomorskie otrzymało z Funduszu Pracy środki w wysokości 178 133,9 tys. zł** (o 36,0% mniej niż w roku 2018). W kwocie tej: 57,3% stanowiły środki na finansowanie zadań realizowanych przez samorząd województwa w ramach PO WER i RPO WK-P, 28,4% środki na finansowanie zadań realizowanych przez samorzady powiatów, 7,3% dodatkowe środki z Rezerwy Ministra, a 7,0% to środki Krajowego Funduszu Szkoleniowego.
 5. **Wydatki ogółem Funduszu Pracy** w województwie kujawsko-pomorskim **w 2019 roku zmniejszyły się w odniesieniu do roku poprzedniego o 23,6% i wyniosły 324 204,5 tys. zł**. Wydatki **na programy na rzecz promocji i zatrudnienia to 171 889,1 tys. zł**, co stanowiło 53,0%. W strukturze wydatków na programy aktywne największy udział miały staże – 30,6% oraz dofinansowanie podejmowania działalności gospodarczej –18,9%.
 6. W 2019 roku na terenie województwa kujawsko-pomorskiego **wydano 111 203 dokumenty umożliwiające cudzoziemcom pracę w regionie**. Wojewoda

Kujawsko-Pomorski wydał 42 600 zezwoleń na pracę, a powiatowe urzędy pracy zanotowały 67 527 oświadczeń o powierzeniu pracy cudzoziemcom oraz 1076 pozwoleń na pracę sezonową. W porównaniu z 2018 rokiem wydano o 15 876 (16,7%) dokumentów więcej. Przy czym, wzrost ten dotyczył wyłącznie pozwoleń wydawanych przez Wojewodę – 16 918 (65,9%) pozwoleń więcej.

7. W 2019 roku **WUP w Toruniu na podstawie zawartych porozumień pełnił funkcję:**
 - **Institucji Pośredniczącej w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój** odpowiedzialnej za wdrażanie powierzonych zadań w zakresie realizacji Osi Priorytetowej I – *Osoby młode na rynku pracy* (Działanie 1.1, Działanie 1.2);
 - **Institucji Pośredniczącej Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020** w zakresie realizacji Osi Priorytetowej 8 – *Aktywni na rynku pracy* (Działanie 8.1, Działanie 8.2, Poddziałanie 8.5.2);
 - **Institucji Wdrażającej** odpowiedzialnej za wdrażanie zadań powierzonych w ramach Priorytetu VI **Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki – Rynek pracy otwarty dla wszystkich**.
8. W 2019 roku **w ramach Poddziałania 1.1.1 PO WER – Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego (projekty pozakonkursowe)** realizowano zadania w zakresie bieżącego monitorowania i rozliczania 20 projektów powiatowych urzędów pracy zawartych na lata 2019-2020 na łączną kwotę ponad 104 mln. zł. W ramach ww. projektów w 2019 roku wsparcie otrzymało **6257 bezrobotnych do 29 roku życia**.
9. W 2019 roku **w ramach Poddziałania 1.1.2 PO WER – Wsparcie udzielane z Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych (projekty pozakonkursowe)** realizowano zadania związane z zamykaniem projektów powiatowych urzędów pracy w ramach III naboru, których okres realizacji zakończył się 31 grudnia 2018 roku. **Zatwierdzonych zostało 20 wniosków o płatność na łączną kwotę ponad 6 mln zł.**
10. W 2019 roku w ramach **Poddziałania 1.2.1 PO WER – Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego (projekty konkursowe)** prowadzono prace związane z ogłoszeniem, oceną oraz procesem negocjacji projektów i podpisywaniem umów w ramach IV oraz V konkursu. W ramach ww. konkursów w 2019 roku **podpisano 27 umów** o dofinansowanie projektu na kwotę **21,2 mln zł**.
11. W analizowanym okresie w ramach **Poddziałania 1.2.2 PO WER – Wsparcie udzielane z Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych (projekty konkursowe)** prowadzono działania związane z monitorowaniem, rozliczaniem i zamykaniem **5 końcowych projektów z konkursu III na kwotę 740,9 tys. zł**.
12. W ciągu roku **w ramach Działania 8.1 RPO WK-P – Podniesienie aktywności zawodowej osób bezrobotnych poprzez działania powiatowych urzędów pracy:**
 - zakończyła się realizacja 4 ostatnich projektów wybranych do dofinansowania w ramach III naboru ogłoszonego w 2017 roku;

- rozpoczęła się realizacja 20 projektów pozakonkursowych PUP realizowanych w ramach IV naboru wniosków ogłoszonego w 2018 roku, których okres realizacji przewidziany jest na okres od stycznia 2019 roku do czerwca 2021 roku; w analizowanym okresie w projektach tych wsparciem objęto 5016 osób bezrobotnych powyżej 29 roku życia.
13. W 2019 roku **w ramach Poddziałania 8.2.1 RPO WK-P – Wsparcie na rzecz podniesienia poziomu aktywności zawodowej osób pozostających bez zatrudnienia** trwała realizacja 17 projektów dofinansowanych w ramach II konkursu ogłoszonego w 2017 roku i 22 projektów wyłonionych w III konkursie ogłoszonym w 2018 roku. W 2019 roku w ramach tych projektów **wsparciem objęto 1016 biernych zawodowo i 351 osób bezrobotnych.**
14. W analizowanym okresie **w ramach Poddziałania 8.2.2 RPO WK-P – Wsparcie osób pracujących znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy** rozstrzygnięto I konkurs ogłoszony w 2018 roku, w ramach którego wybrano do dofinansowania 24 projekty na łączną wartość 24,6 mln zł. Do końca 2019 roku **podpisano 18 umów o dofinansowanie projektu.**
15. W 2019 roku **w ramach Poddziałania 8.5.2 RPO WK-P – Wsparcie outplacementowe:**
- realizowanych było 6 projektów wyłonionych w II konkursie ogłoszonym w 2017 roku oraz 11 projektów wyłonionych w III konkursie ogłoszonym w 2018 roku; w 2019 roku w ramach tych projektów **wsparciem objęto 406 pracowników zagrożonych zwolnieniem z pracy** oraz osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy i **64 osoby odchodzące z rolnictwa;**
 - **ogłoszony** został **IV konkurs** z kwotą alokacji w wysokości 8,6 mln zł.
16. W oparciu o Roczne Plany Kontroli Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu prowadził też kontrole projektów realizowanych w ramach programów operacyjnych wdrażanych przez Urząd (PO WER, RPO WK-P). W 2019 roku przeprowadzonych zostało **50 kontroli planowych, 1 kontrola doraźna i 79 wizyt monitoringowych.** W wyniku przeprowadzonych kontroli, w 4 projektach RPO WK-P stwierdzono uchybienia skutkujące koniecznością wezwania do zwrotu środków.
17. **Utrzymywane i rozwijane były kontakty z instytucjami działającymi w sferze rynku pracy oraz edukacji** (m.in. starostwa powiatowe, szkoły ponadgimnazjalne, instytucje szkolące w systemie pozaszkolnym, biura karier). W ramach realizacji funkcji informacyjnej pracownicy Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu byli organizatorami oraz brali udział w szeregu wydarzeń zorganizowanych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. Zorganizowane zostały Europejskie Dni Pracodawcy 2019, a także X Międzynarodowe Targi Pracy w Toruniu. W partnerstwie z PUP prowadzone były powiatowe targi pracy, których celem było zaprezentowanie oferty lokalnych pracodawców.

18. Partnerom instytucjonalnym **udostępniano informacje i publikacje** charakteryzujące regionalny rynek pracy. Były to: miesięczne biuletyny informacyjne, okresowe analizy dotyczące sytuacji wybranych kategorii bezrobotnych oraz wyniki prowadzonych badań (Barometr zawodów, Plany zawodowe studentów oraz Najbardziej poszukiwani specjaliści). W 2019 roku przygotowane zostały także analizy dotyczące branży IT i zawodów opiekuńczych. Dla szkół zawodowych oraz uczniów ostatnich klas szkół podstawowych zorganizowane zostały konkursy dotyczące regionalnego rynku pracy.
19. W 2019 roku z usług **Centrów Informacji i Planowania Kariery Zawodowej WUP** (w Toruniu, Bydgoszczy i Włocławku) **skorzystało łącznie 22 325 osób**, z tego 21 150 osób (94,7%) to osoby bezrobotne, poszukujące pracy i inne powyżej 18 roku życia, a 1175 osób (5,3%) to młodzież szkół ponadgimnazjalnych i szkół branżowych I stopnia.
20. Mając na celu racjonalizację decyzji zawodowych osób bezrobotnych oraz innych potencjalnych uczestników rynku pracy (uczniów i ich rodziców), **przygotowano** nowe wersje oraz **aktualizowano opisy sytuacji na rynku pracy dla 357 zawodów**.
21. **Wojewódzka Rada Rynku Pracy** w Toruniu (na podstawie informacji przygotowanych przez WUP) **wydała 235 opinii** nt. utworzenia nowych kierunków kształcenia w szkołach zawodowych. Po przeanalizowaniu sytuacji na rynku pracy w wybranych zawodach, wydanych zostało 212 opinii pozytywnych i 23 negatywne.
22. W 2019 roku **doradcy EURES przyjęli do realizacji 612 ofert pracy za granicą**. W ramach przyjętych ofert zgłoszono 3642 wolne miejsca pracy. Najczęściej poszukiwano kandydatów do pracy w branży: metalowej, logistycznej, medycznej, budowlanej, hotelarsko-gastronomicznej i IT. W tym samym czasie odnotowano 4550 kontaktów z klientami EURES, którymi były osoby poszukujące pracy poza granicami kraju.
23. W 2019 roku do WUP w Toruniu złożonych zostało **1412 wniosków o przyznanie prawa do zasiłku dla bezrobotnych w Polsce** na zasadach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego oraz **1683 wnioski o pośrednictwo w uzyskaniu/wydanie poświadczeń o okresach zatrudnienia/ubezpieczenia** na terenie innych państw.
24. **Z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych** w analizowanym okresie **dokonano wypłat świadczeń niezaspokojonych przez niewypłacalnych pracodawców w kwocie 11 707,0 tys. zł**. Kwota ta obejmowała wypłaty dla 304 osób z wniosków indywidualnych i 870 osób z wykazów zbiorczych i uzupełniających. Ogółem wypłacono świadczenia z Funduszu za 37 niewypłacalnych pracodawców.
25. Prowadzony był rejestr agencji zatrudnienia. W dniu 31 grudnia 2019 roku na terenie województwa kujawsko-pomorskiego **działało 427 agencji zatrudnienia** (o 21 więcej niż w roku 2018 roku). Do zadań związanych z prowadzeniem rejestru należy m.in. obowiązek ustalania czy agencje pracy tymczasowej opłacają obowiązkowe składki na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i FGŚP oraz Fundusz Emerytur Pomostowych. W związku z nieregulowaniem ww. składek w 2019 roku wszczęto 84 postępowania i wykreślono z rejestru 38 podmiotów.

1. W lutym 2020 roku w województwie kujawsko-pomorskim, inaczej niż w kraju, **w sektorze przedsiębiorstw nastąpił roczny spadek przeciętnego zatrudnienia.** W omawianym okresie w sektorze tym pracowało 262,7 tys. osób (o 0,9% mniej niż w analogicznym okresie 2019 roku, w kraju wzrost o 1,1%). Wzrosło przeciętne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw, które wyniosło 4598,74 zł (wzrost o 8,5%, w kraju o 7,7%).
2. Według stanu w dniu **29 lutego 2020 roku w województwie kujawsko-pomorskim zarejestrowanych pozostawało 67 026 bezrobotnych.** Było to o 1,1% (777 osób) mniej niż miesiąc wcześniej i o 11,5% (8748 osób) mniej niż w lutym 2019 roku. W tym samym czasie **stopa bezrobocia rejestrowanego** w województwie kujawsko-pomorskim wynosiła **8,1%** i była o 2,6 p. proc. wyższa niż w kraju. W końcu lutego 2020 roku województwo zajmowało czwarte miejsce pod względem najwyższej stopy bezrobocia (po województwach: warmińsko-mazurskim, świętokrzyskim i podkarpackim). W lutym 2019 roku było to drugie miejsce (po województwie warmińsko-mazurskim).
3. **W pierwszych dwóch miesiącach 2020 roku** w powiatowych urzędach pracy województwa **zarejestrowało się nowych 18 925 bezrobotnych** (6,0% mniej niż w analogicznym okresie roku wcześniejszego). Zmniejszyła się także liczba osób wykreślonych z ewidencji, która w styczniu i lutym 2020 roku wyniosła 15 959 osób (6,2% mniej). Płowa (50,4%, rok wcześniej 50,7%) wyłączeń spowodowana była podjęciem pracy – 8044 osoby (w 2019 roku 8632 osoby).
4. W styczniu i lutym 2020 roku powiatowe urzędy pracy z terenu województwa **pozyskały 10 600 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej.** Było to o 4294 propozycje (28,8%) mniej niż w analogicznym okresie roku 2019.
5. Łącznie **powiatowe urzędy pracy** w ramach zatrudnienia subsydiowanego i pozazatrudnieniowych form pomocy (szkolenia, staże, prace społecznie użyteczne) **zaktywizowały** w analizowanym okresie 2020 roku **2680 osób bezrobotnych** (o 17,3% mniej niż w styczniu i lutym 2019 roku).
6. **Według stanu w końcu lutego 2020 roku województwo kujawsko-pomorskie** na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizację zawodową bezrobotnych **dysponowało środkami Funduszu Pracy w kwocie 163 967,3 tys. zł.** Kwota ta nie zawiera środków z rezerwy Funduszu Pracy, która nie jest jeszcze znana.

7. Opracowany został projekt Regionalny Plan Działania na rzecz Zatrudnienia na 2020 rok. Projekt ten został przyjęty przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego, a następnie poddany konsultacją z powiatami województwa kujawsko-pomorskiego oraz Kujawsko-Pomorską Wojewódzką Radą Dialogu Społecznego. W dniu 25 marca br. **RPD/Z na 2020 został przyjęty przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego** uchwałą nr 11/405/2020.
8. Przygotowana została propozycja **wykazu zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników, zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, może być dokonywana refundacja poniesionych przez pracodawcę kosztów wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne.** Propozycja wykazu, zawierająca 137 zawodów, została pozytywnie zaopiniowana przez Wojewódzką Radę Rynku Pracy, a następnie Zarząd Województwa w dniu 25 marca br. podjął w tej sprawie Uchwałę nr 11/406/2020.
9. Odbyło się jedno posiedzenia Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy, podczas którego m.in. **pozytywnie zaopiniowane zostało Sprawozdanie z działalności WUP w Toruniu w 2019 roku** oraz **zaopiniowano 38 wniosków szkół zawodowych** o powołanie nowych kierunków kształcenia. W trybie obiegowym zatwierdzony został **projekt Regionalny Plan Działania na rzecz Zatrudnienia na 2020 rok** a także **ww. projekt wykazu zawodów.**
10. W ramach pełnienia **funkcji Instytucji Pośredniczącej** dla Działania 8.1, Działania 8.2 i Poddziałania 8.5.2 RPO WK-P na lata 2014-2020 oraz Działania 1.1 i Działania 1.2 PO WER prowadzone były prace związane z nadzorowaniem realizowanych projektów oraz negocjowaniem i podpisywaniem umów w ramach konkursów ogłoszonych w 2019 roku.

Informacje te dostępne są na następujących stronach internetowych:

- ✓ **sytuacja gospodarcza i społeczna w Polsce i województwie kujawsko-pomorskim:**
 - <http://www.stat.gov.pl/gus>
 - <http://www.stat.gov.pl/bydgoszcz/>
- ✓ **sytuacja na rynku pracy w Polsce i województwie kujawsko-pomorskim:**
 - <http://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/statystyki-i-analizy>
 - <https://wuptorun.praca.gov.pl/biuletyny-informacyjne>
- ✓ **programy operacyjne związane z rynkiem pracy wdrażane przez WUP w Toruniu:**
 - <http://wuptorun.praca.gov.pl/europejski-fundusz-spoleczny>
- ✓ **sprawozdanie z działalności WUP w Toruniu w 2019 roku oraz plan działania WUP na rok 2019:**
 - <http://wup.torun.ibip.pl/public/>
- ✓ **Regionalny Plan Działania na Rzecz Zatrudnienia:**
 - <http://wuptorun.praca.gov.pl/regionalny-plan-dzialan-na-rzecz-zatrudnienia>
- ✓ **Wykaz zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników, zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, może być dokonywana refundacja poniesionych przez pracodawcę kosztów wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne:**
 - <http://wuptorun.praca.gov.pl/wykaz-zawodow-refundowanych>
- ✓ **analizy i publikacje Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu:**
 - <http://wuptorun.praca.gov.pl/publikacje-dotyczace-ryнку-pracy>
- ✓ **informacja lokalna o zawodach:**
 - <http://wuptorun.praca.gov.pl/informacja-lokalna-o-zawodach>

Spis wykresów

Wykres 1. Liczba bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2005-2019. Stan w końcu roku	4
Wykres 2. Udział (w %) wybranych kategorii bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim i Polsce w końcu 2019 roku	6
Wykres 3. Zmiana (w %) liczby wybranych kategorii bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim w okresie grudzień 2018 roku – grudzień 2019 roku.....	7
Wykres 4. Aktywizacja bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2018 i 2019 wraz z podjęciami pracy niesubsydiowanej	8
Wykres 5. Struktura wydatków Funduszu Pracy na programy na rzecz promocji zatrudnienia w województwie kujawsko-pomorskim w 2019 roku	13
Wykres 6. Realizacja zadań związanych z legalizacją pobytu cudzoziemców z państw trzecich z uwagi na zatrudnienie w województwie kujawsko-pomorskim w 2019 roku ...	26
Wykres 7. Zmiana liczby bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim.....	28
Wykres 8. Środki Funduszu Pracy na programy przeciwdziałania bezrobociu w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2014-2019 (w tys. zł). Stan w dniu 18 marca 2020 roku.....	32

Spis tabel

Tabela 1. Bezrobotni oraz stopa bezrobocia według podregionów i powiatów. Stan w końcu okresu	5
Tabela 2. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zgłoszone w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2018 i 2019	9
Tabela 3. Struktura wydatków Funduszu Pracy w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2018 i 2019.....	13
Tabela 4. Bezrobotni w województwie kujawsko-pomorskim w lutym 2019 i 2020 roku ...	29

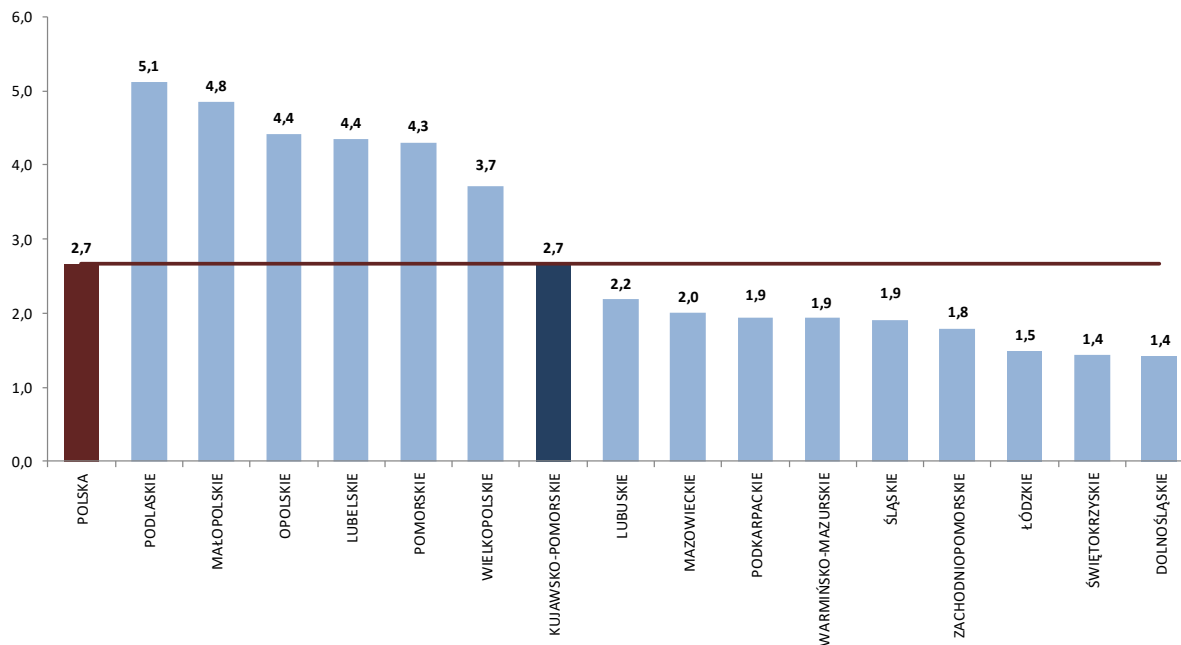
Tabela 1. Wybrane wskaźniki rynku pracy w Polsce i województwie kujawsko-pomorskim

Wskaźnik	Polska	Kujawsko-pomorskie	
		wartość	% w kraju/ różnica (w p.p.)*
Ludność - stan w dniu 31.12.2018 r.			
Liczba mieszkańców	38 411 148	2 077 775	5,4%
Udział osób zamieszkałych na wsi	39,9%	40,9%	1,0
Udział osób w wieku przedprodukcyjnym	18,1%	18,0%	-0,1
Udział osób w wieku produkcyjnym	60,6%	60,9%	0,3
Udział osób w wieku poprodukcyjnym	21,4%	21,0%	-0,4
Aktywność ekonomiczna - IV kwartał 2019 r.			
Współczynnik aktywności zawodowej (osoby w wieku 15 lat i więcej)	56,0%	54,5%	-1,5
Wskaźnik zatrudnienia ogółem (osoby w wieku 15 lat i więcej)	54,4%	52,5%	-1,9
kobiety	46,1%	43,4%	-2,7
mężczyźni	63,5%	62,5%	-1,0
Zatrudnienie i wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw - 2019 r. (dane średnioroczne)			
Przeciętne zatrudnienie	6 395 285	267 873	4,2%
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (w zł)	5 169,06	4 503,13	87,1%
Podmioty gospodarcze			
Podmioty gospodarcze (stan w dniu 31.12.2019 r.)	4 509 916	203 548	4,5%
Udział osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (stan w dniu 31.12.2019 r.)	71,3%	73,8%	2,5
Liczba podmiotów na 10 tys. mieszkańców (2018 r.)	1136	951	x
Bezrobocie rejestrowane - stan w dniu 31.12.2019 r.			
Stopa bezrobocia	5,2%	7,8%	2,6
Liczba bezrobotnych	866 374	64 060	7,4%
Udział w ogóle bezrobotnych			
kobiety	55,3%	60,2%	4,9
zamieszkali na wsi	46,8%	48,4%	1,6
długotrwale bezrobotni	49,9%	55,4%	5,5
osoby bez wykształcenia średniego	52,0%	60,0%	8,0
do 30 roku życia	25,7%	26,0%	0,3
do 25 roku życia	12,3%	12,5%	0,2
powyżej 50 roku życia	27,2%	25,5%	-1,7
niepełnosprawni	6,6%	4,5%	-2,1

* dla danych liczbowych udział w Polsce wyrażony w %, dla danych % różnica do Polski w punktach procentowych.

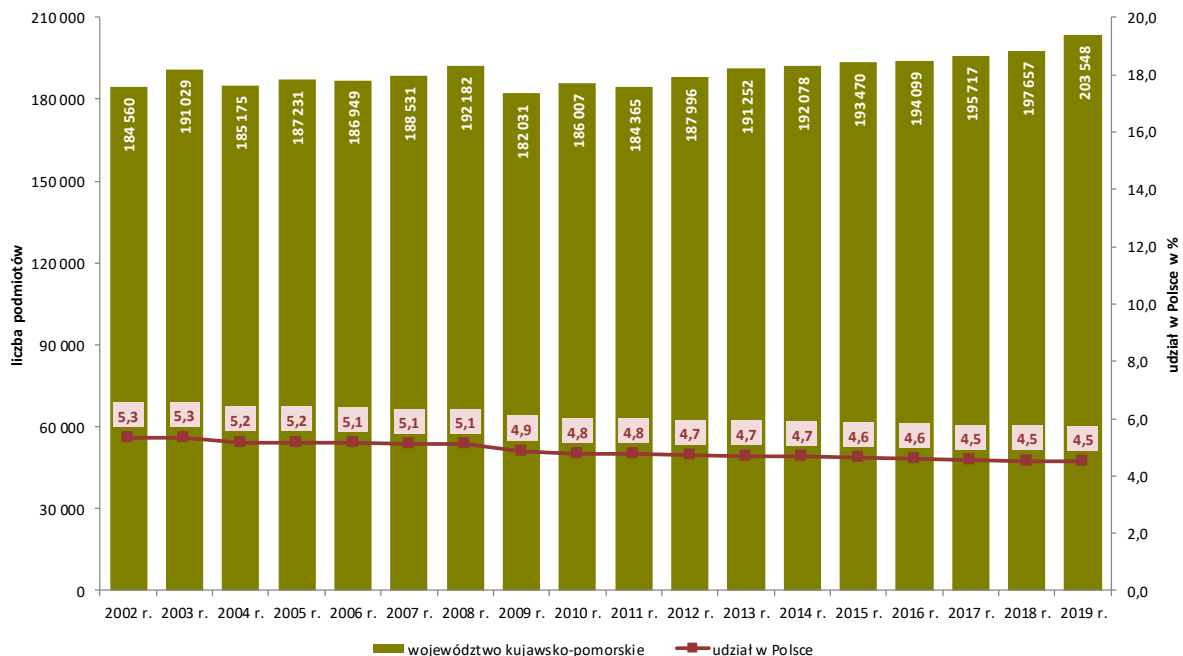
Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS (www.stat.gov.pl).

WYKRES 1. DYNAMIKA ZMIANY PRZECIĘTNEGO ZATRUDNIENIA W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW W LATACH 2018-2019 WEDŁUG WOJEWÓDZTW

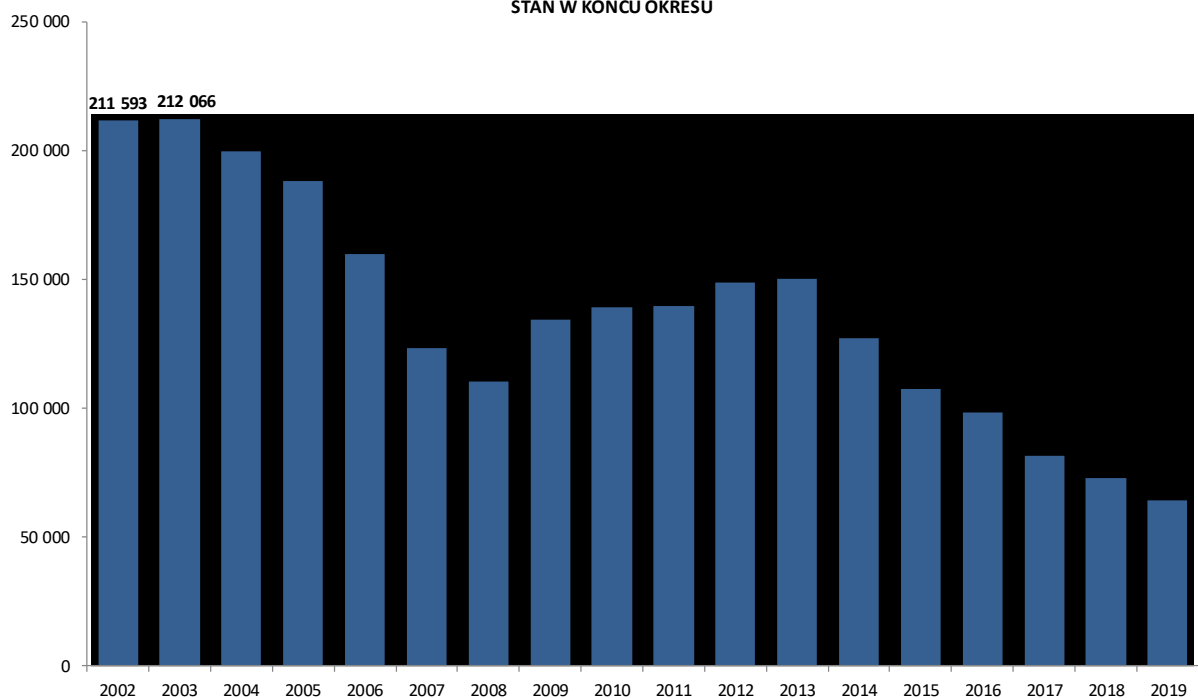
Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie Danych z Banku Danych Lokalnych GUS (<https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>).

WYKRES 2. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM NA TLE POLSKI W LATACH 2002-2019. STAN W KOŃCU ROKU

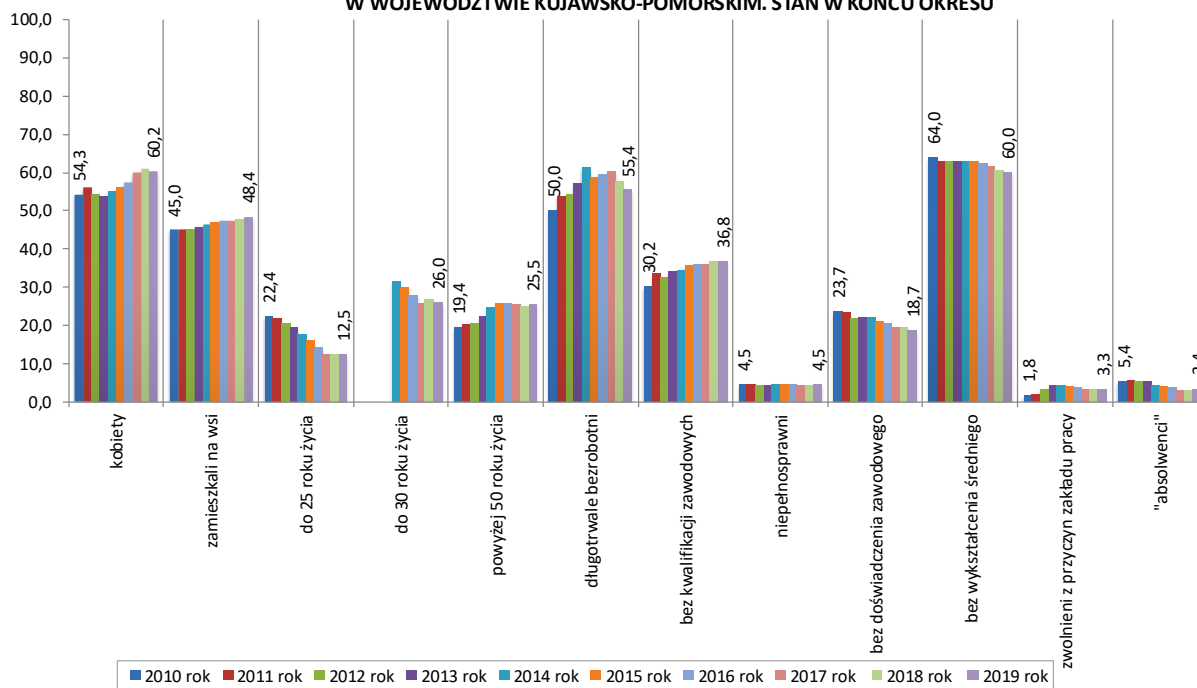
Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie Danych z Banku Danych Lokalnych GUS (<https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>)

WYKRES 3. BEZROBOTNI W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W LATACH 2002-2019.
STAN W KOŃCU OKRESU

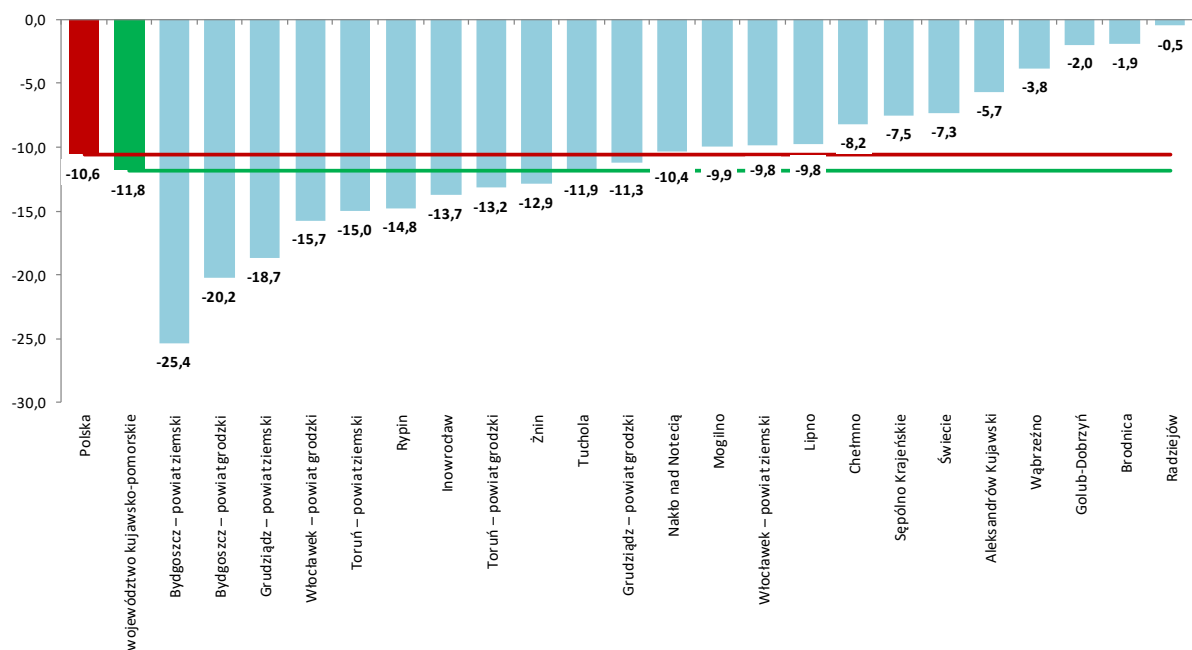
Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.

WYKRES 4. UDZIAŁY (w %) WYBRANYCH GRUP W LICZBIE BEZROBOTNYCH OGÓŁEM
W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM. STAN W KOŃCU OKRESU

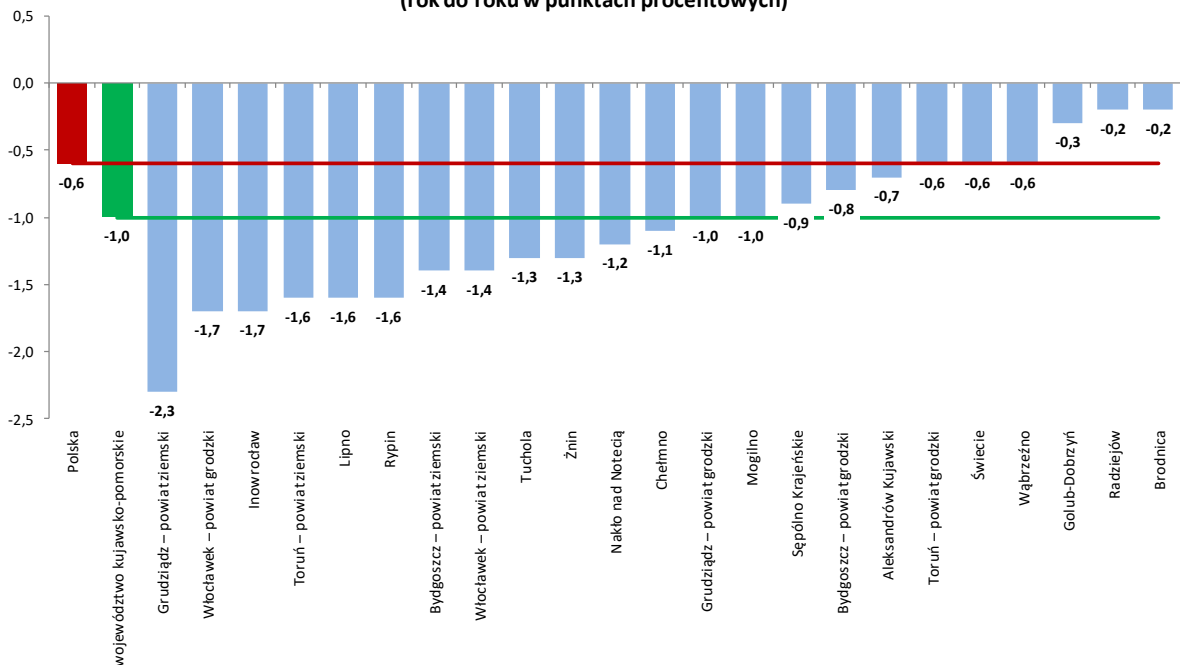
Źródło: opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie Sprawozdań MRPiPS-01 o rynku pracy.

**WYKRES 5. ZMIANA LICZBY BEZROBOTNYCH WEDŁUG POWIATÓW
W GRUDNIU 2019 ROKU W ODNIESIENIU DO GRUDNIA 2018 ROKU (rok do roku w %)**

Źródło: opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy

**WYKRES 6. ZMIANA WYSOKOŚCI STOPY BEZROBOCIA WEDŁUG POWIATÓW
W GRUDNIU 2019 ROKU W ODNIESIENIU DO GRUDNIA 2018 ROKU
(rok do roku w punktach procentowych)**

Źródło: opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie danych GUS

**TABELA 2. BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI "NAPŁYW" I WYREJESTROWANI "ODPŁYW"
W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W LATACH 2018 I 2019**

Wyszczególnienie		2018	2019				
			razem	zmiana do 2018			
				osoby	%		
Bezrobotni zarejestrowani w okresie		116 834	103 578	-13 256	-11,3		
w tym	po raz pierwszy	16 634	16 044	-590	-3,5		
	po raz kolejny	100 200	87 534	-12 666	-12,6		
	po pracach interwencyjnych	118	75	-43	-36,4		
	po robotach publicznych	1 723	841	-882	-51,2		
	po stażu	9 526	6 747	-2 779	-29,2		
	po odbyciu przygotowania zawodowego dorosłych	12	4	-8	-66,7		
	po szkoleniu	4 010	2 828	-1 182	-29,5		
	po pracach społecznie użytecznych	2 859	1 971	-888	-31,1		
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych		125 722	112 173	-13 549	-10,8		
z tego z przyczyn	podjęcia pracy	65 740	55 621	-10 119	-15,4		
	niesubsydiowanej	51 973	45 579	-6 394	-12,3		
	w tym	podjęcie działalności gospodarczej	2 173	1 709	-464	-21,4	
		pracy sezonowej	1 102	931	-171	-15,5	
	subsydiowanej	13 767	10 042	-3 725	-27,1		
	z tego	prac interwencyjnych	2 759	2 330	-429	-15,5	
		robót publicznych	4 498	2 781	-1 717	-38,2	
		podjęcia działalności gospodarczej	1 809	1 560	-249	-13,8	
		w tym w ramach bonu na zasiedlenie	13	9	-4	-30,8	
		podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	2 624	2 150	-474	-18,1	
		podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	505	495	-10	-2,0	
		z tego	podjęcia pracy w ramach bonu zatrudnieniowego	19	6	-13	-68,4
			podjęcia pracy w ramach świadczenia aktywizacyjnego	1	0	-1	-100,0
		podjęcia pracy w ramach grantu na telepracę	0	1	1	x	
		podjęcia pracy w ramach refundacji składek na ubezpieczenie społeczne	3	1	-2	-66,7	
		podjęcia pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia	74	44	-30	-40,5	
		inne, w tym refundacja kosztów zatrudnienia bezrobotnych do 30 roku życia*	1 475	674	-801	-54,3	
		rozpoczęcia szkolenia	4 020	2 832	-1 188	-29,6	
		w tym w ramach bonu szkoleniowego	108	69	-39	-36,1	
		rozpoczęcia stażu	8 858	8 722	-136	-1,5	
		w tym w ramach bonu stażowego	15	4	-11	-73,3	
	rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych	7	2	-5	-71,4		
	rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	2 766	2 189	-577	-20,9		
	w tym w ramach PAI	90	15	-75	-83,3		
	skierowanie do agencji zatrudnienia w ramach zlecenia działań aktywizacyjnych	0	0	0	x		
	odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, w tym w ramach PAI	5 580	4 348	-1 232	-22,1		
	odmowy ustalenia profilu pomocy	3	1	-2	-66,7		
	niepotwierdzenia gotowości do pracy	21 832	20 557	-1 275	-5,8		
	dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	7 411	7 944	533	7,2		
podjęcia nauki	237	186	-51	-21,5			
osiągnięcia wieku emerytalnego	1 442	1 454	12	0,8			
nabycia praw emerytalnych lub rentowych	500	422	-78	-15,6			
nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego	756	700	-56	-7,4			
innych	6 570	7 195	625	9,5			

* Forma aktywizacji wprowadzona od stycznia 2016 r. W ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnych do 30 roku życia w 2016 r. pracę podjęły 4472 osoby, w 2017 – 3985 osób, w 2018 r. – 1035 osób, a w 2019 r. – 416 osób.

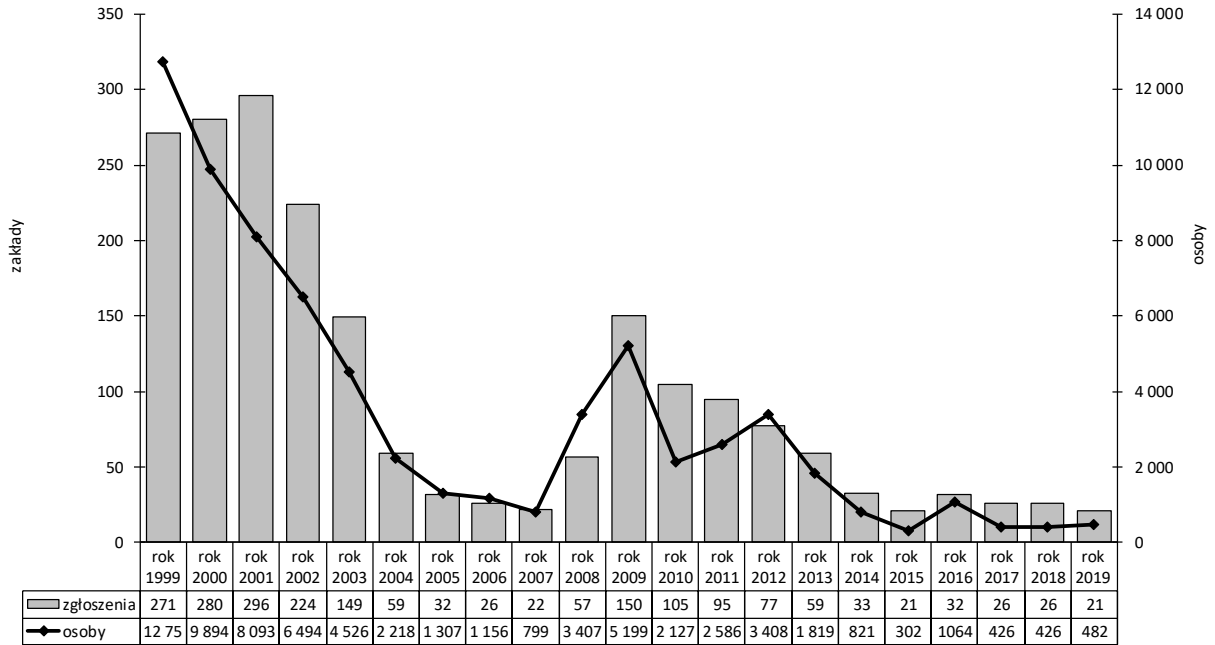
Źródło: Sprawozdanie MRPiPS-01 o rynku pracy.

**TABELA 3. STRUKTURA BEZROBOTNYCH W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM
W LATACH 2018 I 2019 WEDŁUG CECH SPOŁECZNO-DEMOGRAFICZNYCH**

Wyszczególnienie	Bezrobotni			
	2018 r.		2019 r.	
	osoby	udział (w %)	osoby	udział (w %)
Bezrobotni ogółem	72 655	100,0	64 060	100,0
1. Bezrobotni według wieku (w latach)				
18 - 24	9 040	12,4	8 021	12,5
25 - 34	20 819	28,7	17 744	27,7
35 - 44	17 747	24,4	15 769	24,6
45 - 54	13 325	18,3	12 104	18,9
55 - 59	7 844	10,8	6 687	10,4
60 lat i więcej	3 880	5,3	3 735	5,8
2. Bezrobotni według wykształcenia				
- wyższe	6 671	9,2	6 085	9,5
- policealne i średnie zawodowe	14 204	19,5	12 688	19,8
- średnie ogólnokształcące	7 686	10,6	6 882	10,7
- zasadnicze zawodowe	20 556	28,3	17 902	27,9
- gimnazjalne i poniżej	23 538	32,4	20 503	32,0
3. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy (w miesiącach)				
do 1	6 768	9,3	6 550	10,2
1 - 3	13 443	18,5	11 914	18,6
3 - 6	10 089	13,9	9 373	14,6
6 - 12	10 314	14,2	9 703	15,1
12 - 24	10 815	14,9	9 572	14,9
pow. 24	21 226	29,2	16 948	26,5
4. Bezrobotni według stażu pracy (w latach)				
do 1 roku	13 588	18,7	12 116	18,9
1-5	19 218	26,5	17 512	27,3
5-10	11 968	16,5	10 523	16,4
10-20	11 158	15,4	9 822	15,3
20-30	5 666	7,8	4 862	7,6
30 i więcej	1 944	2,7	1 681	2,6
bez stażu	9 113	12,5	7 544	11,8
5. Kategorie osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy				
do 30 roku życia	19 275	26,5	16 660	26,0
w tym do 25 roku życia	9 040	12,4	8 021	12,5
długotrwale bezrobotni	42 021	57,8	35 460	55,4
powyżej 50 roku życia	18 291	25,2	16 304	25,5
korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej	3 234	4,5	2 629	4,1
posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż.	17 183	23,7	14 828	23,1
posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 r.ż.	197	0,3	204	0,3
niepełnosprawni	3 236	4,5	2 883	4,5

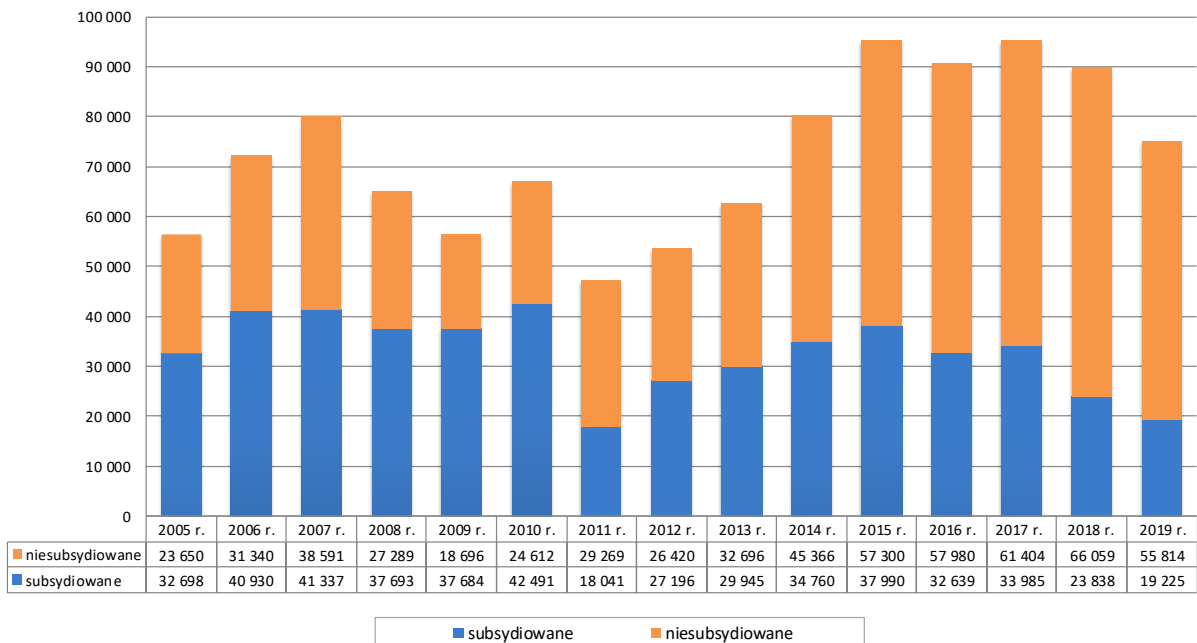
Źródło: Sprawozdanie MRPIPS-01 o rynku pracy.

**WYKRES 7. ZGŁOSZENIA ZAMIARU ZWOLNIEŃ Z PRZYCYN DOTYCZĄCYCH ZAKŁADU PRACY
W LATACH 1999 - 2019 W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM**

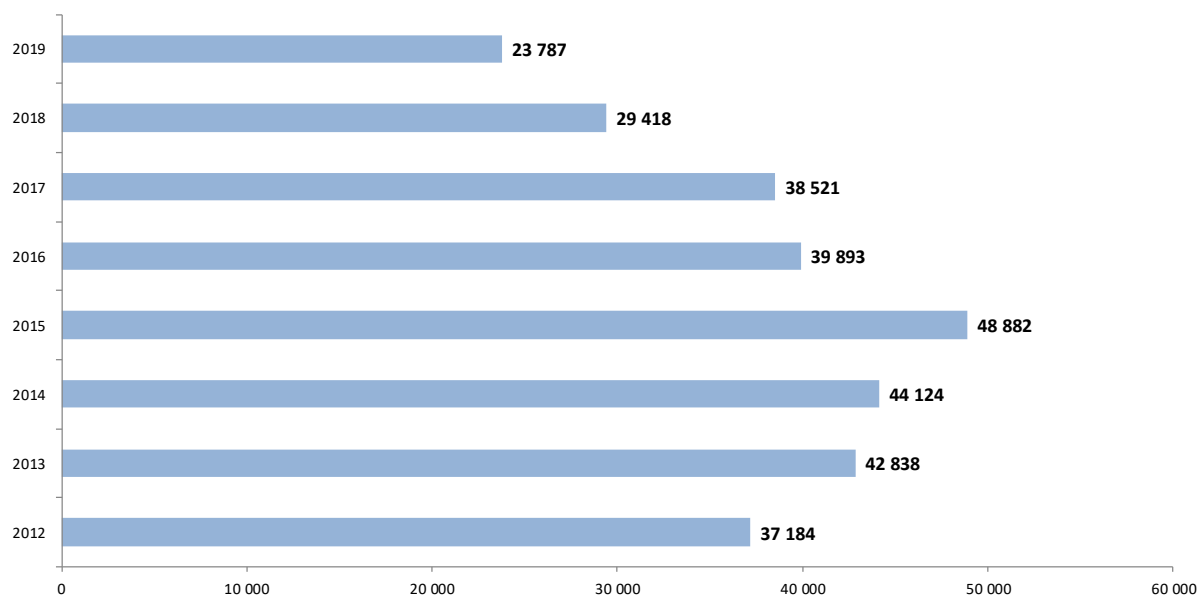
Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy

**WYKRES 8. WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ
ZGŁOSZONE W LATACH 2005-2019 W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM**

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.

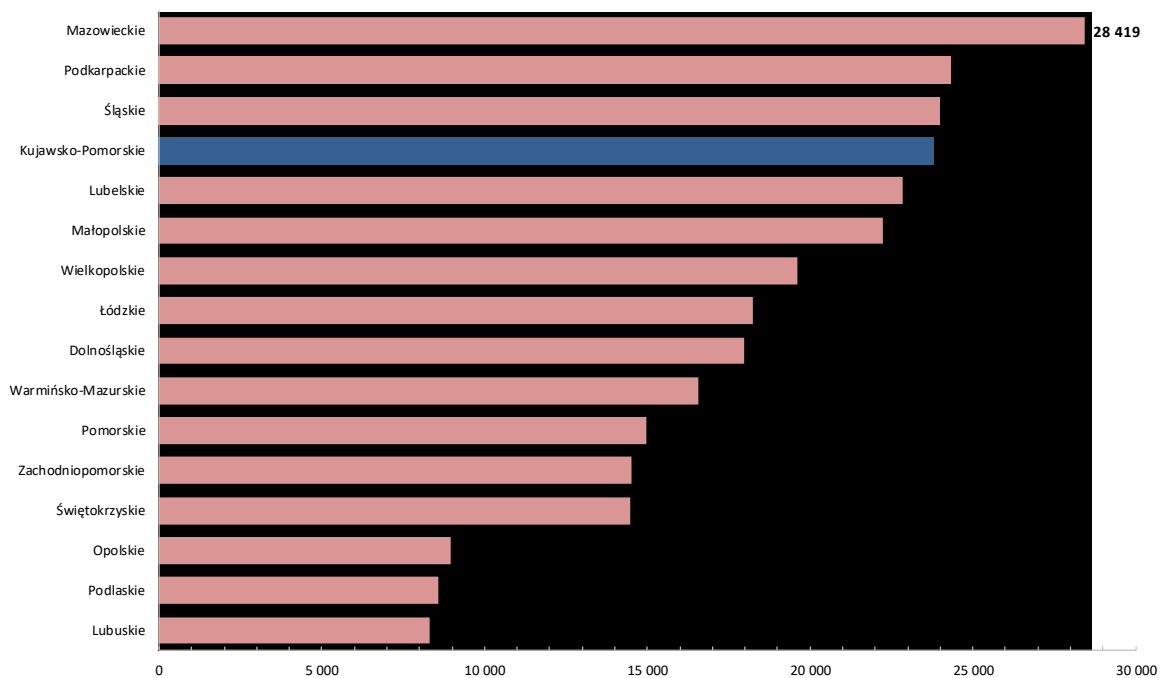
**WYKRES 9. BEZROBOTNI PODEJMUJĄCY UCZESTNICTWO W FORMACH AKTYWNYCH
W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W LATACH 2012-2018**

Formy aktywne: zatrudnienie subsydiowane, szkolenia, staże, prace społecznie użyteczne, przygotowanie zawodowe dorosłych i od 2015 r. skierowanie do agencji zatrudnienia w ramach zlecenia działań aktywizacyjnych.

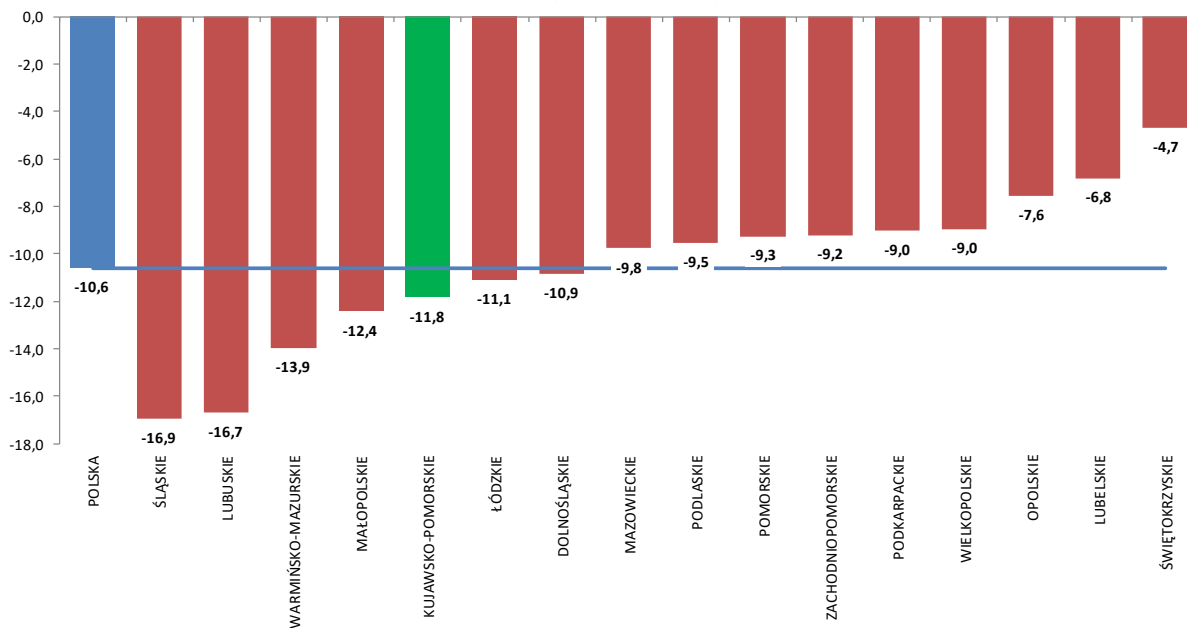
Źródło: Sprawozdanie MRPIPS-01 o rynku pracy.

**WYKRES 10. BEZROBOTNI PODEJMUJĄCY UCZESTNICTWO W FORMACH AKTYWNYCH WEDŁUG
WOJEWÓDZTW W 2019 ROKU**

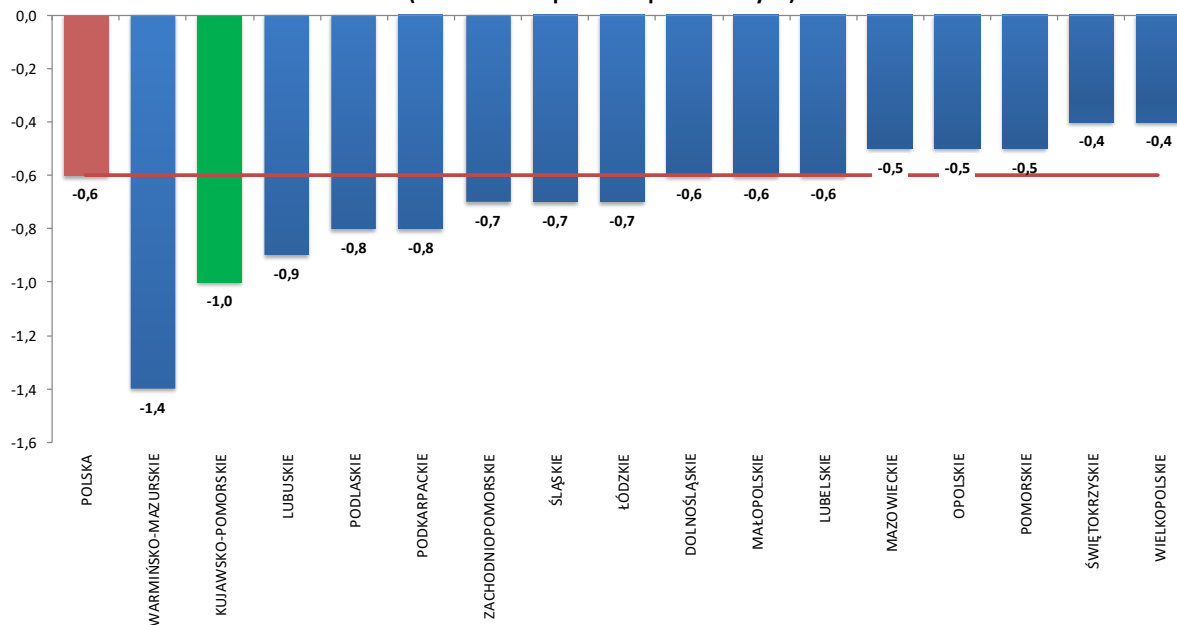
Źródło: opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie danych ze strony www.psz.praca.gov.pl

**WYKRES 11. ZMIANA LICZBY BEZROBOTNYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW
W GRUDNIU 2019 ROKU W ODNIESIENIU DO GRUDNIA 2018 ROKU
(rok do roku w %)**

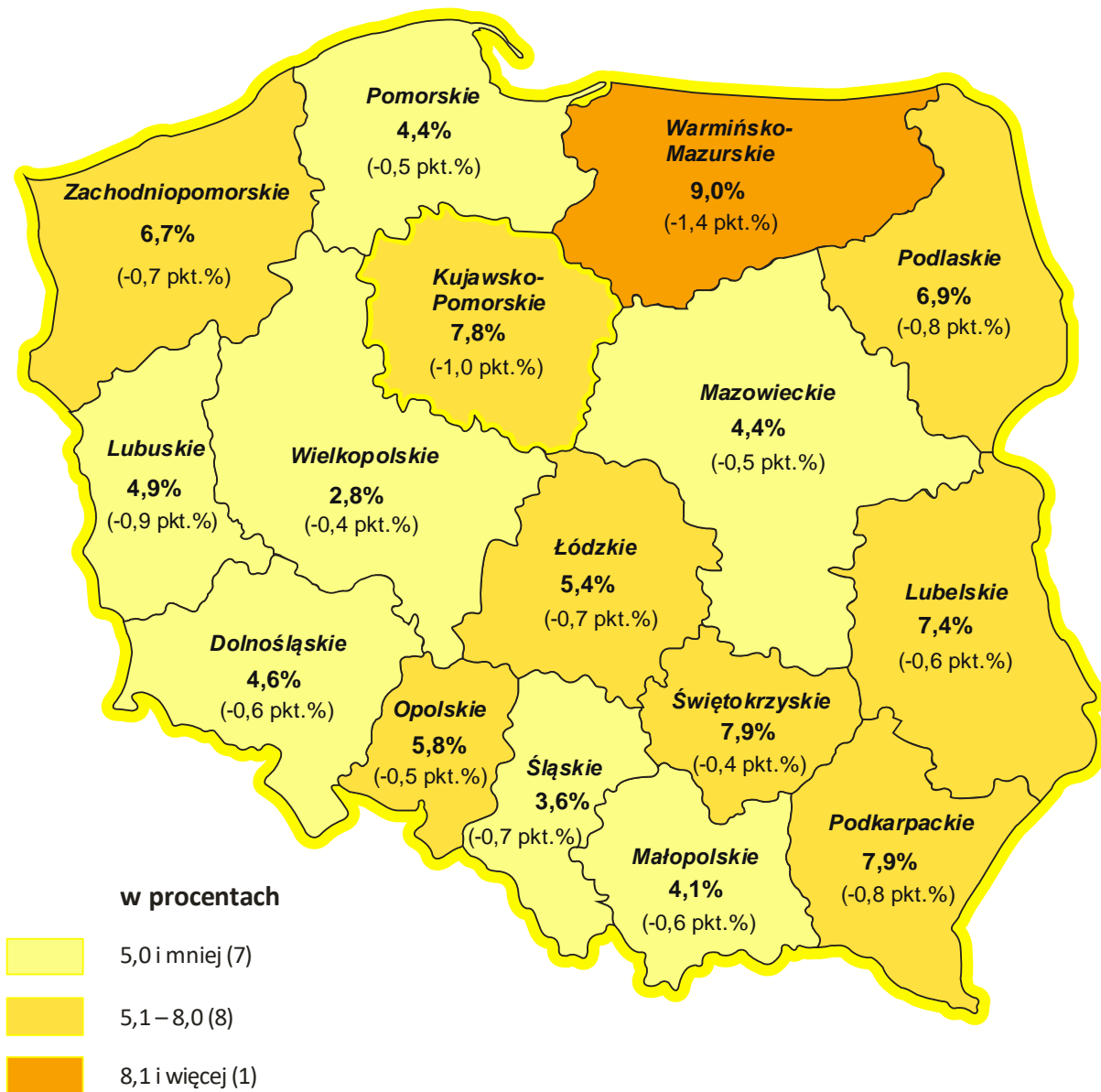
Źródło: opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie danych GUS

**WYKRES 12. ZMIANA WYSOKOŚCI STOPY BEZROBOCIA WEDŁUG WOJEWÓDZTW
W GRUDNIU 2019 ROKU W ODNIESIENIU DO GRUDNIA 2018 ROKU
(rok do roku w punktach procentowych)**

Źródło: opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie danych GUS

**MAPA 1. STOPA BEZROBOCIA WEDŁUG WOJEWÓDZTW.
STAN W KOŃCU GRUDNIA 2019 ROKU**

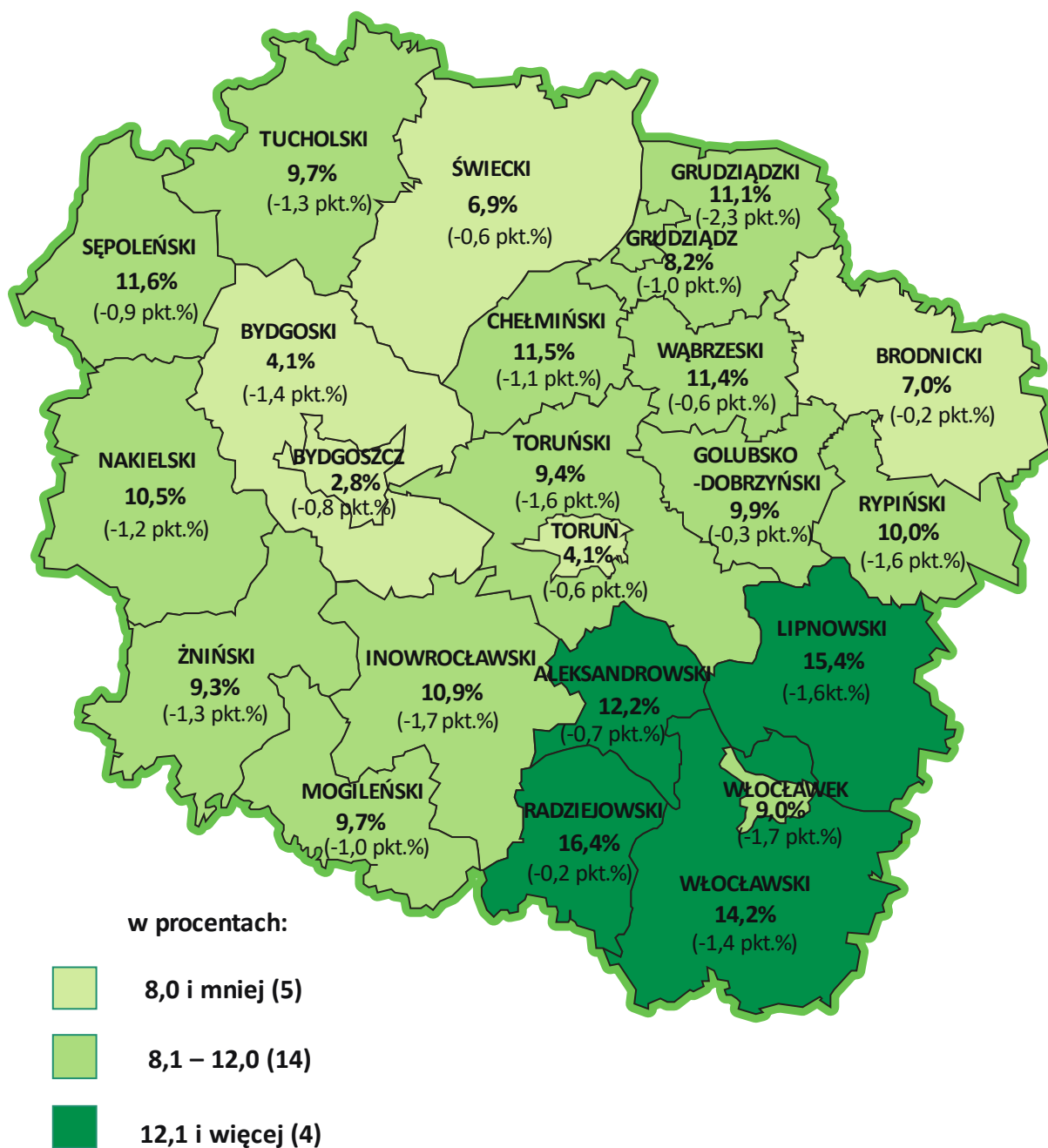

Polska: 5,2% (-0,6 pkt.%)

(ZMIANA STOPY BEZROBOCIA DO STANU W KOŃCU GRUDNIA 2018 ROKU)

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie danych GUS

**MAPA 2. STOPA BEZROBOCIA WEDŁUG POWIATÓW WOJEWÓDZTWA
KUJAWSKO-POMORSKIEGO. STAN W KOŃCU GRUDNIA 2019 ROKU**

Polska: 5,2% (-0,6 pkt.%)

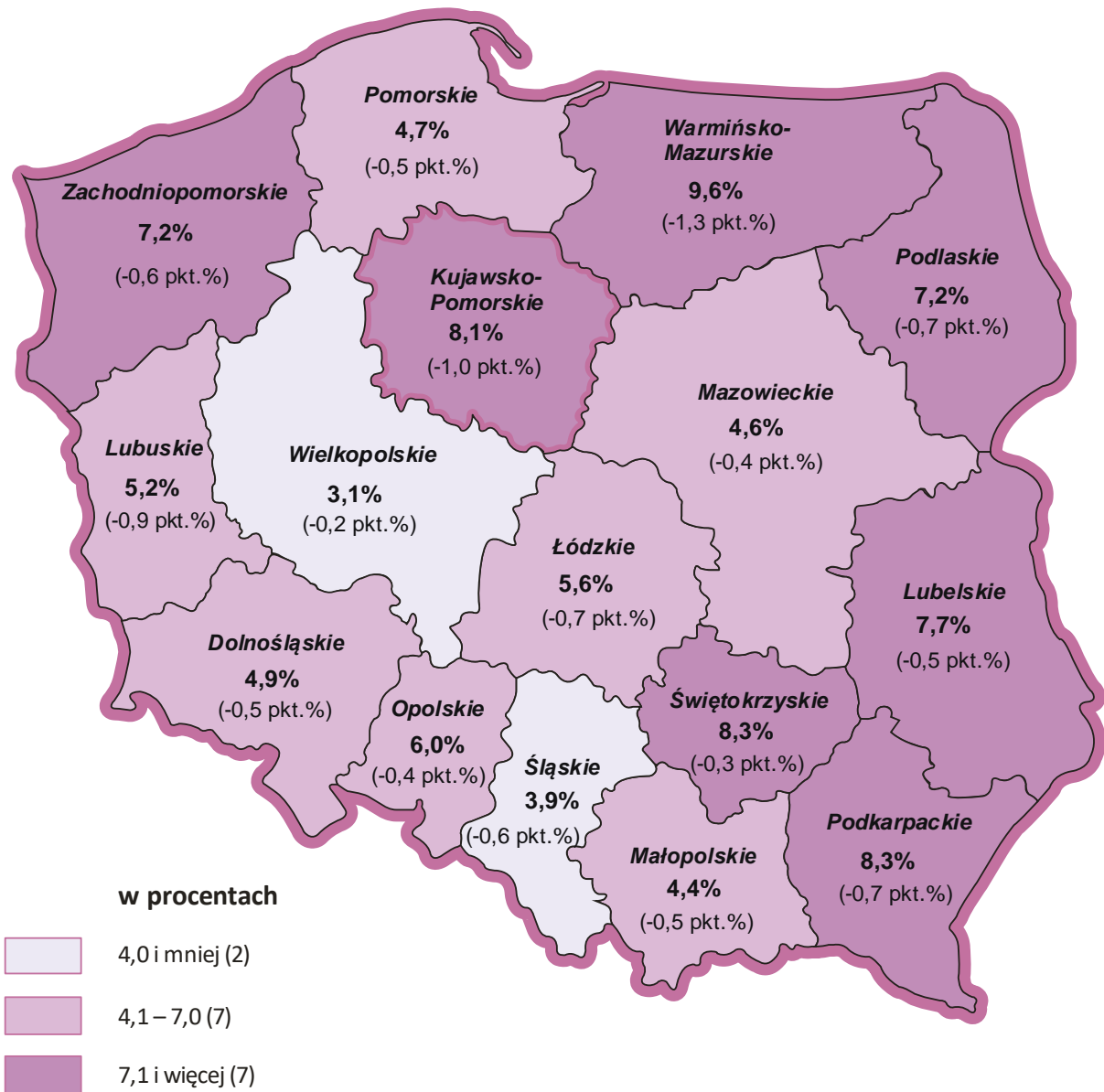
Województwo

Kujawsko-Pomorskie: 7,8% (-1,0 pkt.%)

(ZMIANA STOPY BEZROBOCIA DO STANU W KOŃCU GRUDNIA 2018 ROKU)

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie danych GUS.

**MAPA 3. STOPA BEZROBOCIA WEDŁUG WOJEWÓDZTW.
STAN W KOŃCU LUTEGO 2020 ROKU**

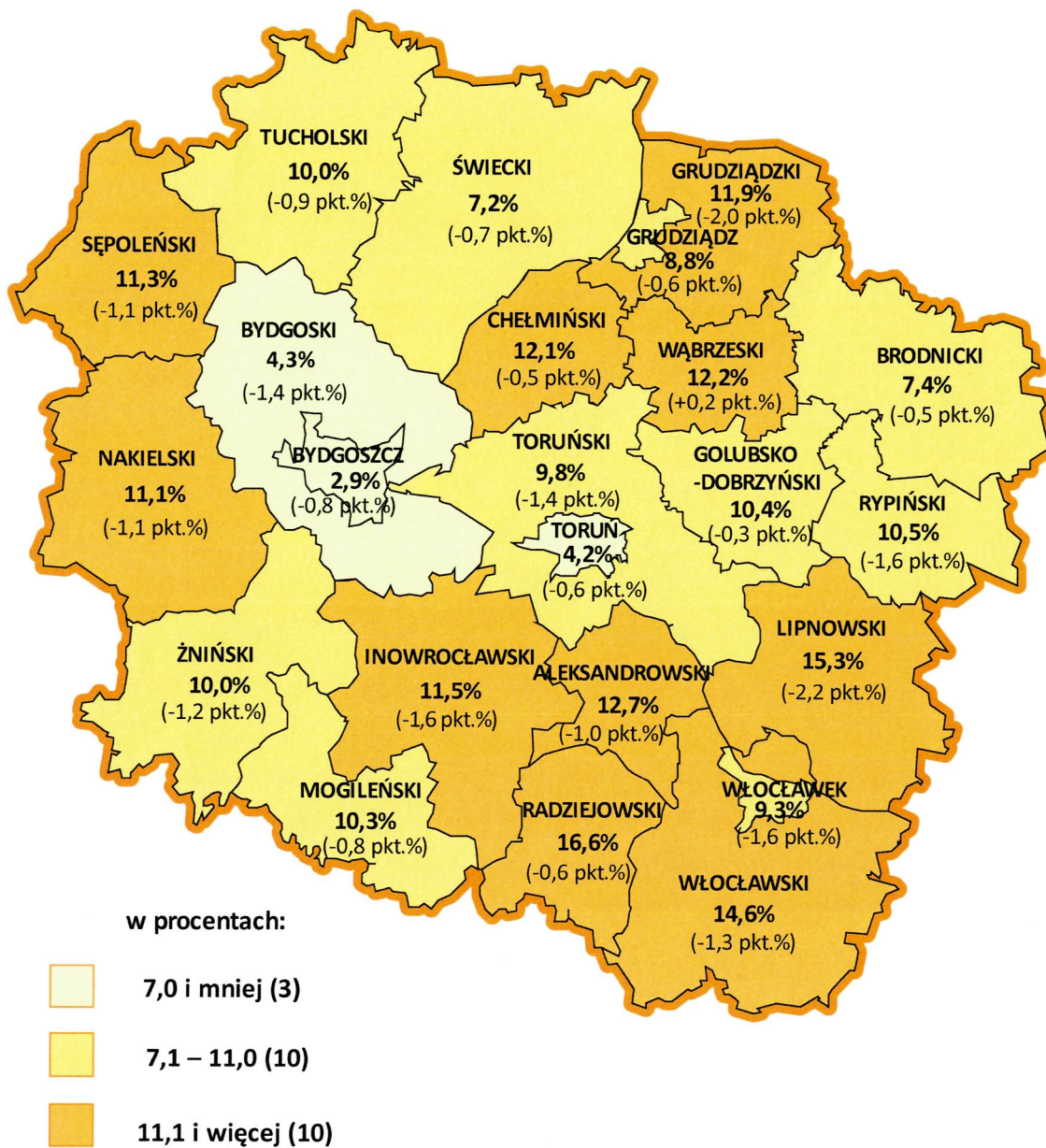

Polska: 5,5% (-0,6 pkt.%)

(ZMIANA STOPY BEZROBOCIA DO STANU W KOŃCU LUTEGO 2019 ROKU)

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie danych GUS

**MAPA 4. STOPA BEZROBOCIA WEDŁUG POWIATÓW WOJEWÓDZTWA
KUJAWSKO-POMORSKIEGO. STAN W KOŃCU LUTEGO 2020 ROKU**

Polska: 5,5% (-0,6 pkt.%)

Województwo

Kujawsko-Pomorskie: 8,1% (-1,0 pkt.%)

(ZMIANA STOPY BEZROBOCIA DO STANU W KOŃCU LUTEGO 2019 ROKU)

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie danych GUS.

DYREKTOR
Artur Janas

Złącznik do opracowania pt.: Informacja o sytuacji na rynku pracy w województwie kujawsko-pomorskim w 2019 i 2020 roku

BAROMETR ZAWODÓW 2020 W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM

WYNIKI BADANIA

W 2019 roku w województwie kujawsko-pomorskim podobnie jak i w pozostałych województwach w kraju **na zlecenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej** przeprowadzone zostało badanie Barometr zawodów. Badanie to jest realizowane na terenie całego kraju od 2015 roku według jednolitej metodologii opracowanej przez Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie (ogólnopolskiego koordynatora).

Celem badania zrealizowanego w 2019 roku było wypracowanie **prognozy grup zawodów, w których w 2020 roku mogą wystąpić problemy z pozyskaniem pracowników, zawodów o stabilnej sytuacji na rynku pracy oraz grup charakteryzujących się nadwyżką osób poszukujących pracy.**

W sierpniu, wrześniu i październiku 2019 roku w 20 powiatowych urzędach pracy z terenu województwa odbyły się panele eksperckie oceniające zapotrzebowanie na pracowników określonych profesji w roku 2020.¹ W sumie w panelach uczestniczyło 125 pracowników urzędów pracy, przede wszystkim byli to pośrednicy pracy (45 osób) i doradcy zawodowi (26 osób). W 14. powiatowych urzędach pracy w panelach brali udział zaproszeni goście, którzy reprezentowali Starostwa Powiatowe, agencje zatrudnienia, instytucje otoczenia biznesu oraz partnerów z obszaru edukacji.

Panele eksperckie prowadzone są jedynie w powiatach. Na poziomie województwa o przypisaniu danego zawodu do deficytu, równowagi lub nadwyżki decyduje algorytm, który zestawia ze sobą oceny powiatowe, dotyczące grup ocenionych w przynajmniej połowie powiatów (w województwie kujawsko-pomorskim grupa zawodów musiała zostać oceniona w minimum 12 powiatach). W zestawieniu wojewódzkim dotyczącym prognozy zapotrzebowania na zawody w 2020 roku znalazło się 157 ze 168 ocenianych grup.

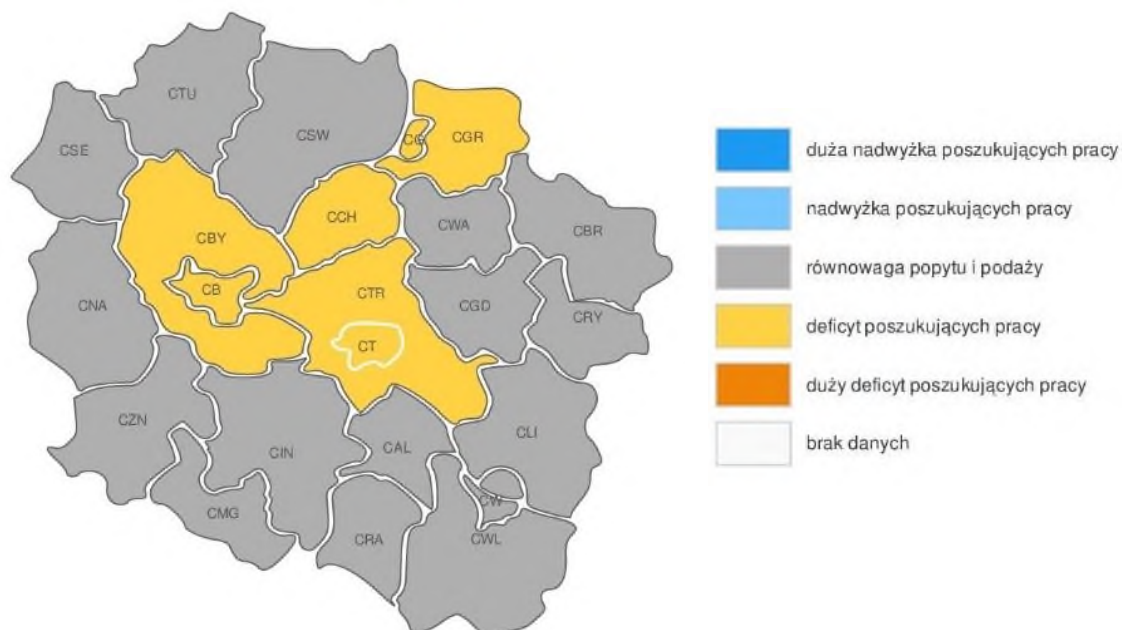
W większości ocenianych grup zawodów (w 122 przypadkach) w 2020 roku na regionalnym rynku pracy relacja pomiędzy dostępnymi zasobami a zapotrzebowaniem na pracowników powinna **równoważyć się**.

¹ Zgodnie z zakresem działania powiatowych urzędów pracy: Bydgoszcz oceniono łącznie z powiatem bydgoskim, Grudziądz z powiatem grudziądzkim i Włocławek z powiatem włocławskim.

Grupy zawodów ocenionych jako zrównoważone na regionalnym rynku pracy są bardzo różnorodne. Do kategorii tej należą m.in.:

- **operatorzy maszyn i pracownicy fizyczni** (pracownicy fizyczni, gospodarze obiektów, masarze i przetwórcy ryb, sprzętaczkę i pokojowe, pomoce kuchenne, operatorzy maszyn: do produkcji papieru, wyrobów chemicznych, wyrobów cementowych i kamiennych),
- **grupy wymagające wysokich kwalifikacji zawodowych** (kierownicy, inżynierowie, farmaceuci, prawnicy, dentyści, nauczyciele (z wyłączeniem nauczycieli przedmiotów zawodowych), specjaliści m.in. ds. organizacji produkcji, marketingu i sprzedaży, rynku nieruchomości, finansów, programiści).
- **zawody wykonywane najczęściej w ramach działalności gospodarczej** (przedstawiciele handlowi, agenci ubezpieczeniowi, geodeci i kartografowie, architekci i urbaniści, fotografowie, instruktorzy rekreacji i sportu, pracownicy zajmujący się zwierzętami).

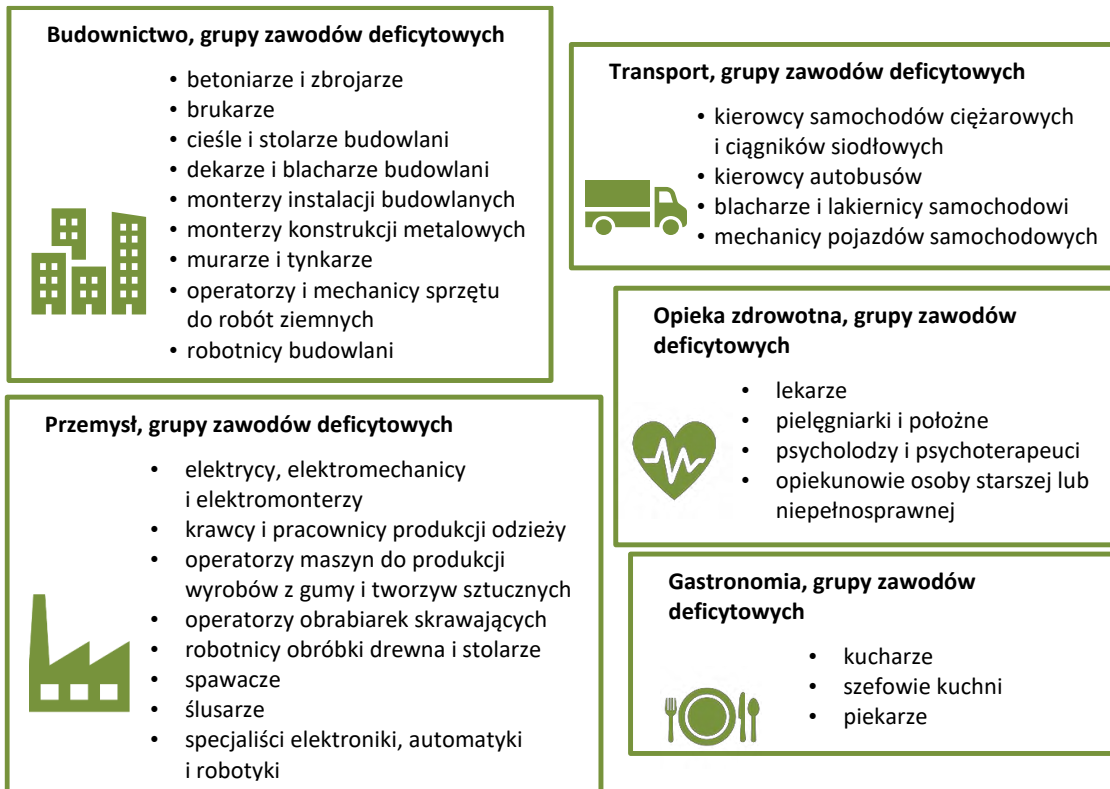
Grafika 1. Relacja między dostępną siłą roboczą a zapotrzebowaniem na pracowników w województwie kujawsko-pomorskim w 2020 roku w grupie pracownicy fizyczni w produkcji i pracach prostych

Źródło: Mapa pobrana ze strony Barometru zawodów (<http://barometrzwodow.pl>)

W skali województwa jako zawody **deficytowe** w 2020 roku sklasyfikowano **34 grupy**. **Braki kadrowe dotyczyć będą zarówno branż, w których deficyt pracowników widoczny jest w całym kraju** (budownictwo, przemysł, transport, opieka zdrowotna i gastronomia) **jak i w gałęziach gospodarki charakterystycznych dla województwa kujawsko-pomorskiego:** przetwórstwo tworzyw sztucznych czy przemysł elektromaszynowy i drzewny.

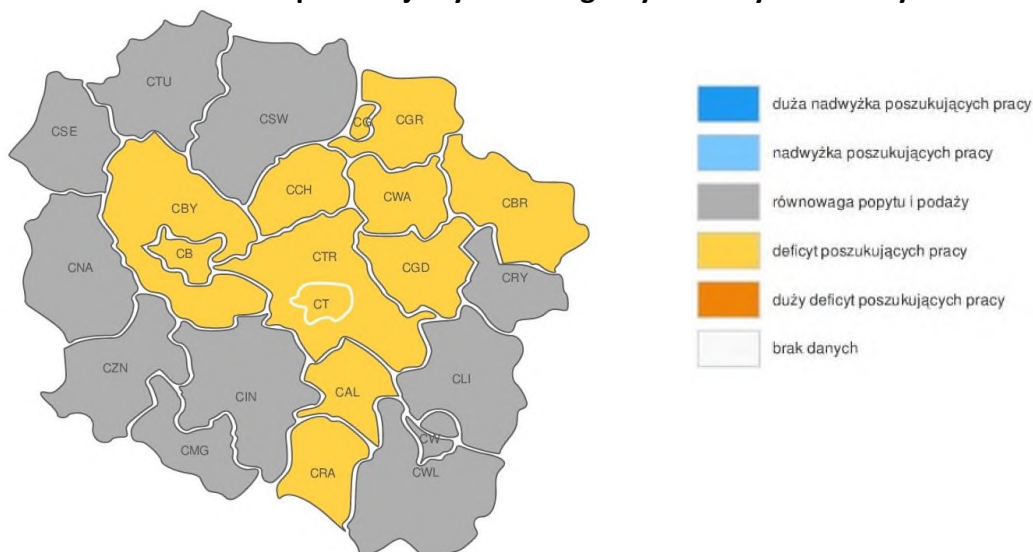
Grafika 2. Branże narażone na deficyt pracowników w województwie kujawsko-pomorskim w 2020 rok

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie wyników Barometru zawodów

Braki kadrowe są też coraz bardziej widoczne **wśród nauczycieli przedmiotów zawodowych oraz przedszkoli**. Problem ze znalezieniem pracowników wystąpić może też **w zawodach sfeminizowanych** takich jak **fryzjerzy i kosmetyczki**.

Grafika 3. Relacja między dostępną siłą roboczą a zapotrzebowaniem na pracowników w województwie kujawsko-pomorskim w 2020 roku w grupie operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych

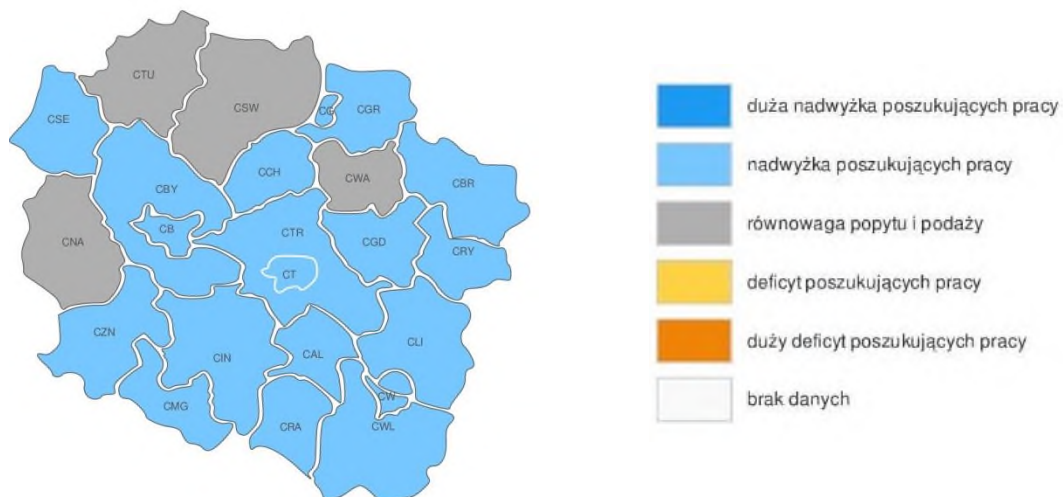
Źródło: Mapa pobrana ze strony Barometru zawodów (<http://barometrzwodow.pl>)

W niektórych powiatach przewidywano duże deficyty pracowników w grupach ocenionych w skali województwa jako zrównoważone, co jest związane z lokalną specjalizacją. I tak w powiecie chełmińskim wskazywano na znaczny niedobór tapicerów, w powiecie świeckim poszukiwani byli masarze i przetwórcy ryb, a w powiecie aleksandrowskim (z uwagi na leczniczo-uzdrowski charakter powiatu) prognozowano duży deficyt fizjoterapeutów i masażyстів. W największym z miast regionu – Bydgoszczy – sytuacja ta dotyczyła kadry wysoko wykwalifikowanej: inżynierów mechaników, projektantów i administratorów baz danych, programistów oraz monterów maszyn i urządzeń i magazynierów.

Głównym powodem możliwego deficytu osób poszukujących pracy jest brak wykwalifikowanej kadry oraz rozbieżność pomiędzy oferowanymi warunkami zatrudnienia a oczekiwaniami osób gotowych podjąć pracę. Niezależnie od branży widoczne są **trudności z obsadzeniem stanowisk z niskim poziomem wynagrodzenia i o zmianowym charakterze pracy**. W wielu zawodach proponowane wynagrodzenie jest zbyt niskie w stosunku do wykonywanej pracy i możliwości pozyskania dochodu z innych źródeł (zatrudnienie w szarej strefie, świadczenia socjalne).

W województwie kujawsko-pomorskim w 2020 roku **nadwyżka** pracowników prognozowana jest tylko **w trzech grupach** zawodów: ekonomiści; filozofowie, historycy, politolodzy i kulturoznawcy oraz specjaliści technologii żywności i żywienia. W ramach grup nadwyżkowych oceniane były takie popularne na terenie województwa kierunki kształcenia ponadpodstawowego jak: technik ekonomista i technik technologii żywności.

Grafika 4. Relacja między dostępną siłą roboczą a zapotrzebowaniem na pracowników w województwie kujawsko-pomorskim w 2020 roku w grupie ekonomiści

Źródło: Mapa pobrana ze strony Barometru zawodów (<http://barometrzwodow.pl>)

Wyniki barometru zawodów dla województwa kujawsko-pomorskiego są uogólnieniem ocen ze wszystkich powiatów województwa co sprawia, że sytuacja konkretnej grupy zawodów w poszczególnych powiatach może różnić się od tendencji wojewódzkiej. Wyniki barometru zawodów dla wszystkich województw i powiatów w kraju dostępne są na ogólnopolskiej stronie barometru: <https://barometrzwodow.pl>.

ZAŁOŻENIA METODOLOGICZNE

Barometr zawodów jest krótkookresową (jednoroczną) prognozą sytuacji w zawodach. Badanie ma charakter jakościowy. Powstaje w trakcie dyskusji grupowej (metodą panelu ekspertów), dzięki czemu możliwe jest dzielenie się wiedzą oraz uwzględnianie opinii uczestników obserwujących rynek pracy z różnych perspektyw: od strony bezrobotnych oraz pracodawców. W panelu biorą udział minimum 4 osoby są to:

- pracownicy powiatowych urzędów pracy (pośrednicy pracy, doradcy zawodowi, osoby odpowiedzialne za współpracę z przedsiębiorcami, organizację szkoleń, a także asystenci EURES (Europejskich Służb Zatrudnienia));
- dodatkowo w przygotowanie prognoz mogą zostać włączeni pracownicy prywatnych agencji zatrudnienia oraz innych instytucji posiadających wiedzę na temat lokalnego rynku pracy (m.in. pracownicy starostw powiatowych, ochotniczych hufców pracy, izb rzemieślniczych, organizacji pozarządowych, akademickich biur karier).

Ekspertiści analizują osobno sytuację w każdej z grup zawodów. Efektem ich rozważań jest odpowiedź na następujące pytania:

1. Jak według Pana(-i) zmieni się zapotrzebowanie na pracowników w grupie [nazwa] w nadchodzącym roku? Czy wystąpi:
 - szybki wzrost
 - wzrost
 - równowaga
 - spadek
 - szybki spadek zapotrzebowania?
2. Jak według Pana(-i) będzie się kształtować relacja między dostępną siłą roboczą a zapotrzebowaniem na pracowników w grupie [nazwa] w nadchodzącym roku? Czy wystąpi:
 - duży deficyt poszukujących pracy
 - deficyt poszukujących pracy
 - równowaga popytu i podaży
 - nadwyżka poszukujących pracy
 - duża nadwyżka poszukujących pracy?

Odpowiedzi na pytanie drugie pozwalają na zaklasyfikowanie profesji do jednej z trzech kategorii:

- zawodów deficytowych, w których nie powinno być trudności ze znalezieniem pracy, gdyż zapotrzebowanie pracodawców będzie duże, a podaż pracowników o odpowiednich kwalifikacjach niewielka,
- zawodów zrównoważonych, w których liczba ofert pracy będzie zbliżona do liczby osób zdolnych do podjęcia zatrudnienia w danym zawodzie (podaż i popyt zrównoważą się),
- zawodów nadwyżkowych, w których znalezienie pracy może być trudniejsze ze względu na niskie zapotrzebowanie i/lub nadmierną liczbę kandydatów spełniających wymagania pracodawców.

Podczas oceny eksperci posiłkują się danymi powiatowych urzędów pracy na temat liczby ofert pracy oraz liczby osób zarejestrowanych jako bezrobotni w danej grupie zawodów. Należy jednak pamiętać, że dane te pełnią funkcję wyłącznie pomocniczą. Przy formułowaniu oceny grupy zawodów uczestnicy uwzględniają przede wszystkim informacje, których nie ma w statystykach: Czy osoby deklarujące umiejętności w konkretnym zawodzie są w stanie wykonywać pracę na oczekiwanym poziomie, a jeśli tak, to czy na warunkach oferowanych przez pracodawcę? Czy pracodawca jest skłonny takie osoby zatrudnić, a jeśli nie, to dlaczego (problem kwalifikacji, doświadczenia zawodowego, oczekiwań płacowych itp.)? Uczestnicy paneli oceniają tylko te zawody, które występują na lokalnym rynku pracy. Jeśli nie dysponują wiedzą na temat sytuacji w danym zawodzie, powinni go pominąć – dlatego lista profesji, które ostatecznie znajdują się w prognozie powiatowej, może być krótsza niż maksymalna (licząca 168 pozycji).

Po przeprowadzeniu paneli eksperckich w każdym z powiatów tworzony jest Barometr zawodów dla województwa. Powstaje on poprzez agregację informacji zebranych w ramach poszczególnych paneli powiatowych. W wynikach wojewódzkich uwzględniane są tylko zawody, które zostały ocenione w przynajmniej połowie powiatów.

Z uwagi na rozbudowaną strukturę Klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy (ponad 2400 zawodów), w Barometrze zawodów ocenie podlegają zawody najczęściej występujące na rynku pracy. Zawody te na podstawie podobieństwa wykonywanych zadań zostały zgrupowane w 168 kategorii. Nazwy ocenianych kategorii nie zawsze odpowiadają grupom określonym w Klasyfikacji, zostały one dobrane w taki sposób, aby lepiej odzwierciedlały nazewnictwo używane przez pracodawców oraz osoby poszukujące pracy. Niemniej jednak wypracowana na potrzeby badania lista grup zawodów obejmuje zawody i specjalności uwzględnione w klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy.

DYREKTOR
Artur Janas